

SETTIMANALE
SPEDIZ. IN A.P. - 45% - ART. 2 COMMA 20/b
LEGGE 662/96 - FILIALE DI GORIZIA
ISSN 1124 - 6596

TAXE PERÇUE - TASSA RISCOSSA
UFFICIO POSTALE GORIZIA - ITALY

NOVI GLAS

CENA 1 €

www.noviglas.it

NOVI GLAS JE NASTAL Z ZDRUŽITVIJO TEDNIKOV KATOLIŠKI GLAS IN NOVI LIST 11. JANUARJA 1996

Deželne volitve v Furlaniji-Juljski krajini / Izvoljenih pet slovenskih svetovalcev

Prepričljiva zmaga Illyja in Špacapana!

Zmaga demokracije in slovenstva

Deželne volitve so za nami. Z nami pa je nedvomno res lepa zmaga demokratične liste predsedniškega kandidata Riccarda Illyja. S tem pa tudi že avtomatična izvolitev dveh slovenskih kandidatov, ki sta bila na posebnem Illyjevem seznamu. To sta Mirko Špacapan in Tamara Blažina, ki vsak po svoje predstavljata enega od tradicionalnih slovenskih političnih blokov.

Se posebno nas veseli zmaga kandidata Slovenske skupnosti Mirka Špacapana, ki je s tem zopet ponel lipovo vejico oz. slovensko stranko v deželni svet Furlanije-Juljske krajine, ki po prisotnosti Iva Jevnikarja ob koncu osemdesetih oz. začetku devetdesetih let ni imela več svojega predstavnika na Deželi. No, s tem se je SSK le vrnila v deželni zbor, to je v zakonodajni organ naše dežele, tako pomemben za vse naše ljudi.

Seveda so naši današnji komentariji šele prvi, zato pa toliko bolj pristni. Pri tem nas lahko tudi veseli velik uspeh naših prijateljev stranke Union Valdotaïne v Dolini Aosta, ki so tudi zelo prepričljivo zmagali na tamkajšnjih deželnih volitvah. Zato lahko opozorim na medsebojno zadovoljstvo, saj smo prav z večinsko stranko v deželi pod Mont Blancom skupno bojevali razne pomembne volilne boje že pred desetletji in to v skupnem interesu demokracije, manjšin in Evrope.

Vsekakor pa sedanja volilna zmaga prinaša nam Slovincem velike in odgovorne naloge. Spet smo prišli v deželno skupščino F-Jk, ki je zelo važen dejavnik za socialno in politično življenje vseh nas, tudi državljano slovenske narodne skupnosti.

Na teh volitvah je na čelu zmagalo več sestavin. Zmagala je široka demokracija v pravem pojmovanju politike kot dela za javno in splošno dobro (kot učijo razni starejši in novejši filozofi).

Zmagal je koncept širšega sodelovanja ljudi pri političnem delu, ki more zanimati vse, starejše in mlajše. In vse to lahko še bolj velja v življenju neke narodne manjšine, kot je tu slovenska.

Zmagala je ideja o pravi viziji mednarodnega sodelovanja na tem koščku Evrope. Illy in njegov oz. naš skupni politični program je namreč nakazal pravilne smernice za sodelovanje s Slovenijo, zlasti ob njenem skorajšnjem vstopu v Evropsko unijo. Prav podpora naši matični domovini na tej nelahki poti za Evropo je bila tu vedno jasno prisotna.

Zmagala je odločna politična volja po izvajanju zaščitnega zakona, ki smo ga tako dolgo pričakovali, prejšnje deželne uprave pa niso imele do tega resničnega in odprtega odnosa.

In končno, zmagala je doslej največja prisotnost slovenskih izvoljenih svetovalcev v deželni skupščini. To je vsekakor zgovorno znamenje novih časov, ko zato lahko z vse večjim optimizmom gledamo v bodočnost. In (ne) na koncu: vrnitev v slovenske stranke v deželni svet. S tem se je popravila dolgoletna krivica, ko je bila zaradi takratne deželne zakonodaje bila iz njega izključena.

Zato naša topla voščila našemu novoizvoljenemu deželnemu svetovalcu Mirku Špacapanu, enako pa tudi novemu deželnemu predsedniku Illyju in vsem, ki bodo v novi deželni skupščini delali za splošni blagor.

Andrej Bratuž

Dr. Mirko Špacapan, novi deželni svetovalec: "Seveda je to odličen rezultat za vso deželo F-Jk, ki se je končno ootresla desnice, našega zgodovinskega nasprotnika, in izvolila Riccarda Illyja, pametnega in izkušenega politika, predvsem pa izkušenega upravitelja, ki je že v Trstu kot župan pokazal, kaj velja. Drugič je to izreden rezultat za našo, slovensko narodno manjšino, ki je izvolila pet predstavnikov v deželni svet. To je seveda izreden rezultat za našo narodno stranko Slovensko skupnost, ki je po desetih letih krivične izločitve iz deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine vnovič zmagovito ter prepričljivo izvolila Slovence na Deželo in s tem predstavnika celotne narodne skupnosti. Osebnost sem tudi zadovoljen, ker bom lahko v deželnem svetu kot predstavnik stranke Slovenske skupnosti in vseh Slovencev čim bolj zagovarjal interese naše narodne skupnosti.

Izkoriščam to priložnost, da se iskreno zahvalim vsem volivcem, ki so mi zaupali svoj glas, in tudi Novemu glasu za trajno podporo, brez katere ne bi dosegli tako prodornega uspeha. Hvala vsem!"

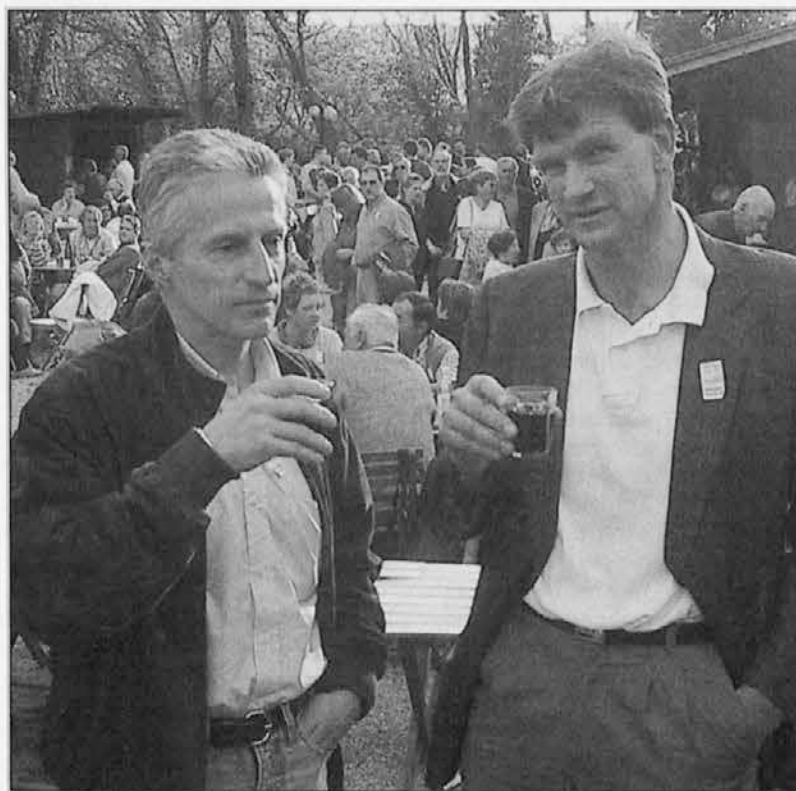

FOTO JMP

Zmaga odlične politike!

V našem uredništvu smo trdno prepričani, da je fotografija novega deželnega svetovalca stranke Slovenska skupnost Mirka Špacapana in novega deželnega predsednika Riccarda Illyja že sama po sebi dovolj zgovorna in ne potrebuje nobenih komentarjev. Za kroniko dodamo, da je bila posneta 1. maja letos na Prazniku frtalje v Rupi, kjer sta oba izvoljena predstavnika - takrat še kandidata - nagovorila prisotne, med njimi veliko naših bralcev in somišljenikov stranke Slovenska skupnost.

V uredništvu Novega glasa smo od vedno trdno verjeli v zmago Illyjeve koalicije in smo neprikrito, pošteno, jasno in glasno ter od vedno podpirali držo edine slovenske narodne stranke v Italiji, stranke Slovenska skupnost, ki od nastanka javno zagovarja pravico narodne manjšine do samostojnega političnega nastopa.

V uredništvu Novega glasa zato nismo nikdar ovinkarili in niti držali fige v žepu, ko je šlo za podporo Illyju, njegovi koaliciji in Špacapanu. Neprikrito in javno smo podprli edino sprejemljivo možnost za Slovence v Italiji, ker vemo, da bomo pripadniki manjšine lahko obstali samo kot dejavni protagonisti v novem evropskem prostoru, ki bo nastal po vstopu naše domovine Slovenije v Evropsko unijo.

Naše cenjene bralke in bralci smo nagovarjali, naj podpro edino možno in za nas sprejemljivo kandidatno listo, Riccarda Illyja in Mirka Špacapana, naj podpro demokratično, lepšo prihodnost!

To ste, naše bralke in bralci, storili, za kar se vam iskreno zahvaljujemo, ker smo trdno prepričani, da moramo pripadniki narodne manjšine imeti svoje politične predstavnike v deželni upravi.

Skupaj smo opravili našo dolžnost, kar ni malo!

Zato smo veseli zmage, iskreno veselji!

Jurij Paljk

/ stran 3

	TRST	GORICA	VIDEM	TOLMEČ	PORDENON	SKUPNO
ILLY	63,96%	63,01%	48,14%	48,52%	48,79%	53,22%
GUERRA	34,29%	34,54%	46,75%	45,32%	48,71%	43,19%
SARO	1,75%	2,45%	5,12%	6,16%	2,50%	3,59%

Sporočilo: novi številki telefona in faksa

♦ nova telefonska številka UREDNIŠTVA v Gorici:
0481 550330

♦ nova številka faksa UPRAVE v Gorici:
0481 548276

Številka faksa goriškega uredništva ostaja 0481 548808,
telefonska številka goriške uprave pa 0481 533177.

Na Hrvaškem

Sv. oče je na svojem 100. obisku izpostavil vlogo žena in družine.
(stran 4)

Aktualno

Odbor za Jamlje želi rešiti Jamlje in Kras pred hitro železnico.
(stran 10)

03 IZJAVE, MNENJA IN OCENE VOLILNEGA USPEHA

05 Zvone Štrubelj
PRVI EKUMENSKI SHOD V BERLINU

11 Iva Koršič
ISKRIVA USTVARJALNOST SREDNJEŠOLCEV

12 Peter Rustja / pogovor
JANKO KULMESCH

15 Peter Špacapan
KONČNO ZDRUŽITEVI!

Izjave Sergija Pahorja, Janeza Povšeta in Rudija Pavšiča

Krovni organizaciji o volitvah

● **Sergij Pahor, predsednik Sveta slovenskih organizacij:** "Ne moremo biti drugače kot zadovoljni z rezultatom, ki gre celo prek najbolj rožnatih želja, vsaj kar zadeva skupno zmago skupnega kandidata. Vsekakor se mi zdi, da je eno izmed možnih branj teh rezultatov dejstvo, da Slovenci nismo več nenormalen element v tej družbi. Če je zmagal kandidat, ki je dal na svoj posebni seznam dva Slovenca na pet, je to še bolj pomenljivo, pomeni, da si je to upal. Jasno je, da si je Illy upal to tveganje, ker se je zavedal, da se javno mnenje obrača proč od desnice, vsaj kar zadeva te elemente, ki se tičejo slovenske manjšine. To se pravi, da manjšina ni več tabu, da ni niti več strašilo, in mislim, da smo na najboljši poti za eno normalizacijo, ki bo zadovoljila vse in nas nagradila za vztrajnost."

Mislim, da smo na teh volitvah spoznali, da desnica nazaduje in da je to trend, ki prihaja do izraza na vsedržavni ravni. To ni prehodni pojav,

FOTO JPM

FOTO DPD

FOTO JPM

ampak sad spoznanja javnega mnenja, da nima opravka z resno generacijo politikov. Mislim - in to dokazujejo mnoge njene geste - da ta dosedanja večinska koalicija ni bila resen sogovornik javnosti, da ni bila zadosti spreten upravitelj, da se je izgubljala za demagoškimi gestami, da ima v skrbi veliko lastnih osebnih interesov in da pozablja na osnovno dolžnost vsakega upravitelja, da dela za skupno dobro, v smislu, da skuša ustvariti znozne pogoje življenja, dela, šolanja, zdravja, zabave, športa, poslovanja in vseh dejavnosti v življenju. Ta koalicija je na to

pozabila in to je zdaj plačala."

● **Janez Povše, podpredsednik Sveta slovenskih organizacij:** "Izjemno se veselim rezultata teh deželniških volitev. Veselim se tudi zato, ker sem v imenu Sveta slovenskih organizacij s svojimi somišljeniki napravil vse, da bi imeli naši volilci kar največ pravih elementov za svojo odločitev. Da bi čutili ubranost in eno voljo svojih najpomembnejših organizacij ter svoje politike. Res enkratno je, kadar aktivno in prepričano prispevaš svoj delež k tako velikemu uspehu, kot je po teh volitvah skrajno spodbudno predugačena naša deže-

la. Uspeli smo pred enim letom v Gorici in uspeli smo sedaj v celotni Furlaniji-Juljski krajini in to so prelomni dogodki. Dogodki, ki bodo dali prostor novim pobudam, predvsem pa še bolj prijateljskemu vzdušju med ljudmi. Kot čestitam vsem našim izvoljenim kandidatom, tako gre posebnost čestitka Mirku Špacapanu, ki je zares znal povezati naše vrste in postaviti nove temelje za naša prihodnja snovanja."

● **Rudi Pavšič, predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze:** "Izjemno sem vesel, ker je to velika zmaga nove vizije naše dežele zmaga odprtosti in bodočnosti! Ta zmaga prinaša nove poglede naše dežele, ki bo imela izjemno pomembno vlogo v prihodnjem desetletju. Illy predstavlja jamstvo za uveljavljanje naše narodne manjšine. Izredno sem zadovoljen z nepričakovanim uspehom slovenskih kandidatov. Pet izvoljenih slovenskih svetovalcev, ki so odraz pluralnosti naše manjšine, je dokaz, da smo živa skupnost!"

Po vrhu Sharon-Abu Mazen v Akabi Nasilje ne bo ustavilo mirovnega procesa

O tem sta prepričana tako izraelski kot palestinski premier, Sharon in Abu Mazen, ki sta si v sredo, 4. junija, segla v roko na vrhu v Akabi v Jordaniji, ob prisotnosti kralja Abdulaha in ameriškega predsednika Busha. Vrh, do katerega je prišlo zaradi pritiska ZDA, so mnogi označili kot zgodovinsko dejanje sprave. Na njem je namreč Izrael priznal pravico Palestincev do lastne države in se obvezal, da bo zamrznil gradnjo izraelskih naselij na palestinskem ozemlju; palestinski premier pa je obljubil, da se bo boril proti palestinskim skrajnjem.

Drugi komentatorji pa opozarjajo, da je "Road Map" le poslednji izmed toliko mirovnih načrtov, ki so propadli, in da ZDA niso prvič pokroviteljice vrha med izraelskimi in palestinskimi voditelji. Nedeljski krvavi atentati v Gazi, kjer je umrlo 8 oseb, bi lahko bili dokaz, da so imeli ti komentatorji prav.

Kljub temu pa je le nekaj upanja, da se tokratni poizkus za uveljavitev mirovnega načrta ne bodo izjalovili. Najprej zato, ker je okvir mednarodnih ravnovesij precej spremenjen po zavezniškem napadu na Irak in padcu Huseinovega režima. Nedavni atentati Al Qaide proti Američanom v Savdski Arabiji pa so zdrznili prestolonaslednika Abdulaha, ki je menda ustavil pretok finančnih sredstev mnogih arabskih "dobrodelnih" združenj raznim uporniškim ali terorističnim skupinam po svetu (predvsem v Palestini). Ameriški pritisk na Sirijo je tudi imel podobne učinke, saj je menda Assad naročil šefu svojih varnostnih služb, naj umiri

upornike Hezbollah na jugu Libanona. V takih okoliščinah se Sharon očitno čuti pripravljenega, da začne popuščati palestinskim zahtevam in istočasno obljubi svojim volilcem varnost in stabilnost.

Da ne gre le za prazne besede, se je delno izkazalo že v nedeljo po omenjenih terorističnih napadih. Izraelska vlada ni sprejela običajnih protiterorističnih ukrepov: ni zasedla novih palestinskih mest ali podrli hiše palestinskih aktivistov, pač pa je naročila palestinskemu premieru, naj sam odločno ukrepa proti teroristom. Kljub atentatom je že v ponedeljek popoldne začela uresničevati obljube iz Akabe, in sicer rušenje nezakonitih kolonij na palestinskem ozemlju. Napovedala je tudi, da bo v skladu z načrtom "četverice" zamrznila gradnjo novih naselij. Zaradi teh obljub so Sharon izžvižgali na konvenciji lastne stranke Likud. Abu Mazen pa je napovedal, da se bo srečal s predstavniki skrajnih palestinskih skupin in jih prepričal, naj sprejmejo premirje - kar je prvi pogoj, ki jim ga postavlja Izraelci, zato da se pogajanja nadaljujejo.

Gotovo ima najtežje delo prav palestinski premier, saj se zdijo aktivisti Hamasa, Islamske dжихad in Al Fataha neukrotljivi. Poleg tega ne more računati na veliko oporo Arafata, ki je užaljen zaradi izolacije, v katero so ga potisnili ZDA in Izrael. Dejstvo, ki vliva upanje, pa je, da se je Bush spustil v pokroviteljstvo mirovnih pogajanj pred predsedniškimi volitvami, ki bodo v ZDA prihodnje leto. To namreč daje slutiti, da je prepričan v uspeh.

Breda Susi

Evropska unija in ustava

Za priznanje jezikovne različnosti v Evropi

V sedanjih petnajstih državah članicah Evropske unije govori manjšinske jezike kakih 40 milijonov ljudi, z vstopom desetih novih članic prihodnjega leta pa naj bi se to število povečalo za nadaljnjih šest milijonov. Iz tega logično izhaja, da tega vprašanja ne bodo mogle spregledati evropske institucije, ki jih bo zaobjela nova ustava, katere oblikovanje je prav v tem času v ospredju splošnega zanimanja. V uvodnem delu osnutka nove ustave je med cilji Unije omenjeno le spoštovanje kulturne raznolikosti, potem ko ni bil vključen popravek, po katerem bi se omenjala tako kulturna kot jezikovna raznolikost. Predlagatelji zadevnega popravka so svojo pobudo utemeljili s potrebo po

zagotoviti ustrezne pravne podlage v korist številnih evropskih manjšin. Po drugi strani vprašanje jezikovne raznolikosti obravnava tudi listina o temeljnih pravicah Evropske unije, ki izrecno določa, da "Unija spoštuje kulturno, versko in jezikovno raznolikost". V evropski konvenciji so tudi že sklenili, da bo omenjena listina postala sestavni del nove evropske ustave in s tem postala obvezujoče načelo, ki pa še ne obvezuje h konkretnemu ukrepanju.

Da bi se manjšinam oz. manjšinskim jezikom zagotovila nova pravna osnova, je južnotirolski evropski poslanec Michl Ebner konec maja predstavil v komisiji evropskega parlamenta za kulturo, mladino, šolstvo in sredstva jav-

nega obveščanja osnutek resolucije o jezikovni različnosti ter regionalnih in manjšinskih jezikih, v kateri poziva evropske institucije, naj se stvarno lotijo vprašanja zaščite in promocije manjšinskih jezikov. V tem smislu Ebnerjeva resolucija vsebuje tri predloge.

Prvič, evropska komisija naj bi ustanovila posebno agencijo za jezikovno različnost in učenje jezikov, s pomočjo katere naj bi se na tem področju stvarno izvajali prihodnji akcijski načrti. Drugič, potreben je v tem pogledu podoben program, ki bi izrecno vključeval regionalne ali manjšinske jezike in zagotovil tem jezikom pravno osnovo za ukrepanje. Na tej osnovi naj bi se zagotovila specifična sredstva, ki bi bila izrecno namenjena samo manjšinskim jezikom. Tretjič, evropski center za nadzor nad rasizmom in ksenofobijo s sedežem na Dunaju naj bi

svojo dejavnost razširil na področje diskriminacije glede na jezik in zaščito manjšin. Pripadniki jezikovnih manjšin bi tako imeli možnost, da se v primeru diskriminacije glede na jezik neposredno obrnejo na ta center.

Omenjena parlamentarna komisija naj bi Ebnerjevo resolucijo odobrila še ta mesec, septembra pa naj bi prišla na dnevni red evropskega parlamenta.

Alojz Tul

POVEJMO NA GLAS JANEZ POVŠE

Gorica je obsijala vso deželo

Eno leto po volitvah v Gorici se je sedaj v deželi zgodilo popolnoma isto, zgodil se je popolnoma enak srečen dogodek. Zasuk, ki smo ga doživeli v našem obmejnem prostoru z več kot milijon volilci, je enkrat, pomenljiv in ga nihče ni mogel napovedati v vsej njegovi razsežnosti. Zasuk, ki smo si ga želeli iz vsega srca in zanj storili vse, kar je bilo mogoče, da bi se zanj odločili volilci. In volilci so se odločili še močneje, kot smo pričakovali. Lahko rečemo, da so izjemno dobro razumeli zmagovito Illyjevo koalicijo, kar pa je še pomembnejše: zmagovita koalicija je izjemno dobro razumela ljudi in to je bistveno. Iskrena politika ljudi razume.

In volilci dežele Furlanije-Juljske krajine so se odločili za zmernost, za kulturnost, za razumevanje med narodi in narodnostnimi skupnostmi. Odločili so se za sodelovanje med vsemi, odločili so se za novo Evropo, odločili so se za resnično zblizanje s Slovenijo in ne nazadnje z vsemi državami, s katerimi bomo čez manj kot eno leto živeli pod skupno streho. Volilci so se odločili, da podprejo zamisel "delati in živeti skupaj z vsemi" v prijetnem in sproščenem odnosu, v odkrivanju nove, zakaj ne lepše prihodnosti, v kateri bo vse manj delitev in zapiranja vase ter vse več približevanja in prisrčnosti.

Zmaga Illyjeve koalicije pomeni zato dobro za vse. Dobro za nas, za našo manjšino, dobro za odnose s Slovenijo, dobro za odnose med posameznimi deželnimi pokrajinami,

dobro za nastajajočo novo Evropo in ne nazadnje dobro za Italijo. Le s takšno deželo, kakršna je izšla iz teh volitev, bo lahko Italija stopila do Slovenije in potem do vseh njenih podobnih držav tja do Poljske in Rusije. Mirno je v tem smislu mogoče reči, da je Gorica obsijala vso deželo in navdihnila široke prostore z istim svojim duhom, z istim svojim prepričanjem in z isto svojo navdušenostjo. Gorica, ki je v enem letu skupaj z Novo Gorico ustvarila nov oživilen prostor in tako rekoč utelesila tisto, kar naj bi nova Evropa bila, prizorišče sodelovanja in lepih odnosov. In kar sta ustvarili Gorica in Nova Gorica, to bo lahko sedaj ustvarila celotna dežela: prizorišče sodelovanja in prisrčnih odnosov z vsemi, ki nanjo mejijo in so z njo povezani. Res enkratna in nadvse spodbudna perspektiva.

Seveda pa smo enako in še bolj veseli našega uspeha, uspeha slovenskih kandidatov in torej uspeha nas kot manjšine. Spet smo dokazali, kako sooblikujemo prostor, v katerem živimo, in to je enkratni dosežek, na katerega smo lahko upravičeno ponosni. Tako velika je naša moč, da smo dosegli več kot prodoren uspeh kljub premalo skupnemu izhodiščnemu dogovoru. Predvolilni čas pa je pokazal, da med ljudmi, med našimi ljudmi, obstaja dosti več bližine, dosti več nenapisanega dogovora, dosti več želje po odpravi delitev, želje po zblizevanju. Slej ko prej je takšna naša skupna želja eden največjih dosežkov teh volitev, dragocena, ki bo vsekakor ostala in nam utirala prihodnje poti.

NOVI
GLAS

UREDNIŠTVO

34170 GORICA, PIAZZA VITTORIA-TRAVNIK 25
TEL. 0481 550 330
FAX 0481 548 808
E-MAIL gorica@noviglas.it

34133 TRST, ULICA DONIZETTI 3
TEL. 040 365 473
FAX 040 775 419
E-MAIL trst@noviglas.it

UPRAVA

34170 GORICA, P.ZZA VITTORIA-TRAVNIK 25
TEL. 0481 533 177
FAX 0481 548 276
E-MAIL uprava@noviglas.it

www.noviglas.it

GLAVNI UREDNIK ANDREJ BRATUŽ

ODGOVORNI UREDNIK JURIJ PALJK

IZDAJATEL ZADRUGA GORIŠKA MOHORJEVA;

PREDSEDNIK DR. DAMJAN PAULIN;

REGISTRIRAN NA SODIŠČU V GORICI 28.1.1949

POD ZAPOREDNO ŠTEVILKO 5

TISK TISKARNA BUDIN / GORICA

NOVI GLAS JE ČLAN ZDRUŽENJA PERIODIČNEGA TISKA V ITALIJI - USPI

IN ZVEZE KATOLIŠKIH TEDNIKOV V ITALIJI - FISC

LETNA NAROČNINA ITALIJA 45 EVROV, SLOVENIJA 48 EVROV,

INOZEMSTVO 65 EVROV, PRIORITETNA POŠTA 85 EVROV

POŠTNI TEKOČI RAČUN 10647493

CENA OGLASOV PO DOGOVORU

Izjave, mnenja in ocene

Povedali so nam

● **Vittorio Brancati, goriški župan:** "Zelo sem vesel, ker

je to uspeh, ki je dejansko posledica dolgega vala uspehov, ki se je začel pred letom dni, ko smo v Gorici premagali desnico! Opravili smo dolgo pot, tlakovano z volilnimi zmagami! Vesel sem, da so ljudje razumeli, da z zmerjanjem ljudi s komunisti in "slavocomunisti" ne prideš nikamor. Kot občinska uprava smo pokazali, da je prihodnost v odprtosti, priznavanju pravic narodnim manjšinam, aktivnem sožitju in v tesnem, odprtem sodelovanju z bližnjo Slovenijo. Iskrena hvala vsem volilcem za zaupanje. Zmaga je pomembna in po tej poti moramo nadaljevati, saj gre za našo prihodnost!"

● **Mirko Brulc, novogoriški župan:** "Jasno je, da sem raz-

pleta volitev izjemno vesel, osebno in kot župan Nove Gorice. Čestitam vam vsem za opravljeno delo! Vem, da ste se vsi trudili! Riccarda Illyja poznam kot umirjenega in dobrega, pozitivnega in treznega sogovornika, ki ima odličen odnos do Slovenije in seveda vseh nas, kar seveda tudi pomeni, da bo gotovo olajšal bližnji vstop Sloveniji v Evropsko unijo. Vesel sem vaše zmage in vsem Slovencem v Furlaniji-Juljski krajini čestitam ob zmagi predvsem zato, ker ste strnjeno ponovno dokazali, da je v slogi moč! Dosegli ste odličen rezultat, nadaljujte tako!"

● **Giorgio Brandolin, predsednik goriške pokrajinske uprave:** "Jasno, da sem naše

skupne zmage vesel! Rekel bom še več: že leta 2005, in ne leta 2006!, bomo z Romanom Prodiem poslali domov tudi Silvia Berlusconi, za vedno! Zmaga je sad dolgotrajnega dela, naših skupnih naporov, preprostega in jasnega, poštenega programa in odličnega predsedniškega kandidata! Zmaga je sad odprtosti in zavzemanja za čezmejno sodelovanje, za demokratično in odprto, sodobno Furlanijo-Juljsko krajino, ki ima svojo prihodnost samo v

tesnem sodelovanju s Slovenijo!"

● **Dr. Drago Štoka, nekdanji dolgoletni deželni svetovalec SSK in sedanji deželni predsednik te stranke:** "V svojstvu deželnega predsednika Slovenske skupnosti sem z deželnimi volitvami zelo zadovoljen. Še posebej sem zadovoljen z uveljavitvijo Mirka Špacapana. Naša želja, da bi se Slovenska skupnost po desetih letih odsotnosti iz deželne zbornice vrnila v ta organ, so se torej uresničile. Zahvala za to gre vsem zavednim

slovenskim volivcem na Tržaškem in Goriškem in vsem somišljenikom, ki so nas v tem boju podprli!"

● **Dr. Damijan Terpin, deželni tajnik stranke Slovenska skupnost:** "Očitno pri nas ljudje še razmišljajo z lastno glavo! Zmaga Riccarda Illyja je naravnost fantastičen rezultat! Za nas Slovence pomeni dvojno zmago, bodisi zato, ker je zmagala politična opcija, ki je nam naklonjena, in smo premagali naše nasprotnike, desnico, bodisi zato, ker

smo izvolili pet slovenskih deželnih svetovalcev, med katerimi je tudi naš kandidat

Mirko Špacapan. Kot deželni tajnik edine slovenske stranke v Italiji, Slovenske skupnosti, sem seveda zadovoljen, da je stranka dosegla uspeh in se bo po več kot desetih letih krivičnega izгона iz deželnega sveta vrnila na Deželo. V širšem smislu pomeni naša zmaga tudi zmago vseh demokratov v Furlaniji-Juljski krajini!"

● **Dr. Peter Močnik, pokrajinski tajnik SSK za Tržaško:** "Volitve v deželi F-Jk so dokazale to, kar smo kot slovenska stranka vedno trdili: v slogi je moč! Združena levsredinska koalicija, pa čeprav so

si morali nekateri v njej morda zamašiti nos, je zmagovita v celi deželi, od občine Trst dalje. Slovenci smo morda prvič v svoji zgodovini vsi skupaj, v celi deželi, zagovarjali isto izbiro in nagrada ni izostala, saj imamo lepo število predstavnikov, kot še nikoli doslej, in pa predsednika dežele, ki nas je pripravljen poslušati in z nami konkretno sodelovati, kar je že večkrat tudi pokazal, ko je bil za krmilom tržaške občine. Glede na nove izzive, ki se nam pripravljajo s 1. majem 2004, lahko mirne duše trdimo, da je naša dežela prestala izpit in da je sedaj nared, da ponovno pridobi tisto osrednjo vlogo v novi Evropi, ki jo je imela vsa stoletja pred letom 1920. Slovenci bomo čez manj kot leto dni vsi združeni v istem prostoru in zgodovina nas je sedaj postavila pred odločilno izbiro: ali bomo znali ta trenutek izkoristiti ali bomo ostali tudi vnaprej drugorazrednega pomena. Prepričan sem, da so naši ljudje delavni, pozorni, bistroumni in da se bodo zato lahko znašli na prvi bojni črti, ko bo treba iz naših krajev prodirati in se uveljavljati v novem celinskem prostoru.

V imenu Slovenske skupnosti se iz srca zahvaljujem vsem zvestim volilcem, ki so omogočili edini slovenski stranki v Italiji, da se je po desetih letih krivične odsotnosti vrnila v deželni parlament, kjer bo gotovo nosilka slovenskih interesov in pravic. Zah-

valjujem se tudi, ker so naši volilci bogato nagradili kandidata stranke Mirka Špacapana, ki je dokazal, da bi tako ali drugače bil izvoljen v deželni svet, kar bo gotovo vplivalo na njegovo težo v novem zboru. Zato vsi Slovenci s ponosom, in seveda z Illyjem, naprej!"

● **Dr. Drago Legiša, časnikar:** "Zelo sem zadovoljen, da je na deželnih volitvah zmagala leva sredina in da bo Riccarda Illy novi predsednik deželne vlade Furlanije-Juljske krajine. Priznati moram, da nisem pričakoval, da bomo v

novem deželnem svetu imel kar pet svetovalcev, ki pripadajo slovenski narodnostni skupnosti, kar se je zgodilo prvič v 39-letni zgodovini Furlanije-Juljske krajine. Moje veselje pa je naravnost nepopisno, ker se tokrat po desetletni odsotnosti vrača v deželni zbor predstavnik Slovenske skupnosti, ki je bil iz tega izredno važnega zakonodajnega in upravnega telesa izgnan zaradi novih in za celotno našo manjšinsko skupnost krivičnih volilnih predpisov. Riccardu Illyju je treba priznati, da je to krivico ne samo razumel, ampak jo je tudi odpravil, ko je na svoj volilni seznam vključil tudi dr. Mirka Špacapana, kandidata iz vrst Slovenske skupnosti. Lepo število preferenčnih glasov, ki jih je dr. Špacapan prejel tudi kot kandidat SSK na listi Margitice, potrjuje pravilnost izbire, ki jo je naredila Slovenska skupnost. Vsem izvoljenim slovenskim kandidatom in zlasti dr. Mirku Špacapanu iskreno čestitam in sem globoko prepričan, da bodo modro in koristno izkoristili politični in moralni kapital, ki so ga jim zaupali naši volilci."

● **Dr. Damjan Paulin, predsednik Zveze slovenske katoliške prosvete in Zadruga Goriška Mohorjeva, Gorica:** "Zmaga kandidata leve sredine Riccarda Illyja je prav go-

tovo velika pridobitev za vso slovensko narodno skupnost v Italiji, ki je bila v zadnjih mandatnih dobah pri deželni upravi zanemarjena. Dežela F-Jk je namreč delala velike težave pri izvajanju zaščitnega zakona in pri sestavi paritetnega odbora. Največje teža-

ve pa so imele naše kulturne ustanove, katerim je Dežela izplačevala državne prispevke z velikimi zamudami. Še najbolj je bil prizadet slovenski tisk. Prepričani smo, da se bodo stvari z novo deželno upravo bistveno spremenile in da bomo obravnavani enakovredno z ostalimi. Zmaga leve sredine pomeni tudi krepitev slovenskega predstavnštva v deželnem svetu in kot Goričan sem posebno zadovoljen, da je prišel v deželni svet tudi Mirko Špacapan, ki bo znal odlično zagovarjati naše skupne interese!"

● **Prof. Franka Žgavec, predsednica Kulturnega centra Lojze Bratuž, Gorica:** "Zmaga kandidata Riccarda Illyja in leve sredine, v kateri se Slovenci prepoznavamo, je seveda za nas veliko zadovoljstvo in obenem veliko zadoščenje za vso slovensko narodno skupnost v Italiji. Še posebej se seveda veselimo izvolitve našega kandidata Mirka Špacapana, ki je kot predstavnik stranke Slovenska skupnost izvoljen v deželni svet, kar pomeni, da se po več kot desetih letih

stranka Slovenska skupnost vrača na Deželo kot edina etnična stranka Slovencev v Italiji. Jasno je, da Illyjeva zmaga pomeni izjemno veliko za vse nas, saj bo Illyjeva uprava gotovo imela več posluha za naše potrebe in seveda tudi za kulturne ustanove, kot tudi za izvajanje zaščitnega zakona."

● **Prof. Silvan Kerševan, ravnatelj SCGV Emil Komek:** "Pri-

sotnost slovenskega svetovalca v deželnem svetu je razveseljiv dogodek, predvsem če gre za osebo, ki je zrasla v manjšini in od blizu pozna njeno problematiko. Poleg čestitk seveda želje, da bi se nova uprava lotevala manjšinske problematike neobreme-

njeno, z vedrino in modrostjo. Saj gre v bistvu za to, da se v nekem prostoru ustvarja čim boljši življenjski pogoji in da se daje možnost razvoja vsem tistim družbenim silnicam, ki imajo kot skupni imenovalec dostojanstvo posameznika in skupnosti."

● **Marij Maver, predsednik Slovenske prosvete:** "Glede na trend, ki poteka, prvi rezultati volitev kažejo, da gre Illy-

ju dobro. S tem bo potegnil s sabo tudi oba slovenska kandidata na predsedniškem seznamu, Mirka Špacapana in Tamaro Blažina. S tem volilnim izidom se je nekako po desetih letih zgodil pomemben premik za stranko Slovenske skupnosti, ki se vrača v deželni svet. Kar se pa tiče volitev na splošno, smo lahko zadovoljni, tudi zato, ker je končno zaustavljen pohod desnice, s katero je bilo dejansko nemogoče se sploh dogovarjati, tudi na ravni civilne družbe, tako da je cela vrsta problemov, ki so vezani na zaščitni zakon, ki se še ne izvaja, kar bo verjetno tudi še naprej trajalo glede na to, da bo v Rimu ostala ista vlada. Ampak mi računamo, da bomo imeli vsaj na deželni ravni novo vzdušje in nove sogovornike, s katerimi bomo lahko reševali nekatere odprte probleme."

● **Prof. Tomaž Simčič, šolnik in kulturni delavec:** "Veselimo se Illyjevega prodora in s tem tudi dejstva, da bo - upam - beseda Slovencev, ki

smo nastopili v veliki večini v Illyjevem taboru, v deželnem merilu nekaj več pomenila, tudi z ozirom na izvajanje zaščitnega zakona. Posebno pa se veselim še vrnitve predstavnika Slovenske skupnosti v deželni svet." (Izjave so zbrali JUP, DD in IŽ)

ČESTITKE

NOVIM IZVOLJENIM deželnim svetovalcem in še posebej dr. Mirku Špacapanu za odličen uspeh na volitvah iskreno čestitata uredništvo in uprava Novega glasa.

PD PODGORA in pevci vokalne skupine Akord, ki jo vodi novi deželni svetovalec dr.

Špacapan, se veselijo uspeha svojega člana in dirigenta. Ob čestitkah še želja, da bi Podgorcem in kulturnemu delu ostal zvest tudi v prihodnje!

ŠZ OLYMPIA čestita nekdanjemu predsedniku in igralcu Mirku Špacapanu ob življenjskem dosežku, ki je pomemben za vso našo skupnost.

S 1. STRANI

Zmaga odlične politike

Ta volilna zmaga je plod jasne in odlične politike in poraz za Slovence od vedno sovražno ter preživeto desnico!

To je zmaga za lepšo skupno prihodnost, zmaga demokracije in nove vizije za skupno življenje obmejnih narodov, zmaga, ki široko odpira vrata času, ko krivičnih meja več ne bo!

Veseli smo, da imamo v novem, nam naklonjenem, deželnem svetu F-Jk pet slovenskih svetovalcev. To so: Mirko Špacapan (Slovenska skupnost), Igor Dolenc (Levi demokrati), Tamara Blažina (Levi demokrati), Bruna Zorzini Spetič (Stranka italijanskih komunistov) ter Igor Canciani (Stranka komunistične prenoje).

Vsem iskrene čestitke ter obveza, da ostanejo zvesti naši narodni skupnosti!

Stoto pastirsko potovanje papeža Janeza Pavla II.

Sveti oče na Hrvaškem

Papež Janez Pavel II. je v ponedeljek, 9. t.m., končal že svoje stoto pastirsko potovanje in svoj tretji pastoralni obisk na Hrvaškem

Sveti oče je priletel s spremstvom na Hrvaško na otok Krk v četrtek, 5. t.m., kjer so ga pričakali najvišji državni predstavniki, apostolski nuncij na Hrvaškem msgr. Giulio Einaudi in hrvaški škofi, ki jih je vodil zagrebški nadškof msgr. Bozanič.

Takoj po prihodu je papež v hrvaščini po poročanju Slovenske tiskovne agencije izrazil podporo prošnji Hrvaške za vstop v Evropsko unijo, državo pa je tudi pozval, naj goji dobre odnose s svojimi sosedi, kljub boleči preteklosti.

Med obiskom na Hrvaškem je papež obiskal Reko, Dubrovnik, Osijek, Djakovo in Zadar, daroval pa je tudi tri svete maše na prostem, ki so jim sledile množice tisočev vernikov, med njimi so bili tudi slovenski verniki.

Hrvaški škofje so za papežev tretji obisk na Hrvaškem izbrali geslo Družina - pot Cerkev in naroda.

V petek, 6. t.m., je sveti oče obiskal Dubrovnik, kjer je med mašo razglasil za blaženo hrvaško redovnico Marijo Petković s Korčule. Nova hrvaška blažena je pred sto leti ustanovila družbo hčera svetega Frančiška. V slovitnem mestu ob Jadranu je slovensko škofovsko konferenco zastopal mariborski škof dr. Franc Kramberger.

Tudi sicer se je slovenska Cerkev udeležila srečanja s papežem, saj so se v nedeljo na Reki s svetim očetom srečali ljubljanski nadškof dr. Franc Rode in pomožni ljubljanski škof msgr. Andrej Glavan ter koprski škof msgr. Metod Pirihi in pomožni koprski škof dr. Jurij Bizjak, v ponedeljek pa je bil v Zadru mariborski pomožni škof dr. Anton Stres.

Papež je na Hrvaškem imel več odmevnih nagovorov, saj je, recimo, v Dubrov-

niku izrecno izpostavil vlogo ženske v današnji družbi.

"Bliskovit tempo sodobnega življenja lahko vodi k izgubi človečnosti. Zato v našem času, morda bolj kot kdajkoli prej v zgodovini, potrebujemo posebnega duha

ben pogum za spravo in solidarnost!" je vzkliknil papež pred 220.000 verniki na letališču v Osijeku.

V katedrali v Djakovu pa je imel papež zasebni obisk, zbrane vernike pa je pozval k molitvi.

ške, namenil kmetom. Dejal je, da ve, kako težko je obdelovati zemljo, in da velikokrat plodovi, ki jih vrne zemlja, ne ustrezajo naporu, ki je bil vanjo vložen. Kmete je pozval, naj ne izgubijo zaupanja in naj imajo vedno v mislih, da so s svojim težkim delom vsakodnevno sodelavci Stvaritelja.

Med nedeljsko mašo na Reki je sveti oče imenoval družino temelj družbe. Na binkoštno nedeljo, ki jo je preživel papež prvič zunaj Vatikana, je spodbudil mlade, naj se poročijo, naj si ustvarijo družino ter pomagajo svojim otrokom premagati skušnjave in tako hoditi po "poti, ki vodi do pravega veselja".

Na Reki je bilo tudi veliko slovenskih vernikov s škofi, ki jih je vodil ljubljanski nadškof dr. Franc Rode.

"Ne smemo pozabiti, da s tem, ko pomagamo družinam, pomagamo rešiti tudi druge pomembne težave, kot je nujenje pomoči bolnim in starejšim, ustavitev širjenja kriminala in odkritje sredstva za preprečitev uporabe mamil," je poudaril papež.

Tiste mlade pa, ki živijo skupaj neporočeni, je sveti oče pozval, naj se ne bojijo "vezi, ki je javno izražena in priznana".

Papež je na Binkošti med angelskim češčenjem pozdravil tudi Slovence, pri čemer je spomnil na svoja dva obiska v Sloveniji.

Sveti oče, ki je velik častilec Matere Božje, je v nedeljo odšel tudi na zasebni obisk svetišča Matere Božje na Trsat, kjer je v tišini zbrano molil.

Zadnji papežev dan obiska na Hrvaškem je minil v znamenju obiska Zadra, od koder se je vrnil v Vatikan. (JUP)

in posebne darove, ki jih imajo ženske," je poudaril sveti oče.

Tudi v Djakovu so papeža pričakale navdušene množice vernikov. Sveti oče Janez Pavel II. je tretji dan obiska na Hrvaškem obiskal Osijek in Djakovo. V Osijeku je med mašo v soboto, 7. t.m., pozval k spravi na območju, ki so ga pretresle nedavne vojne.

"Po težkem času vojne na tem območju so ostale globoke rane, sedaj pa je potre-

Papežev obisk na Hrvaškem je zaznamovala visoka vročina, a tudi neslane šale nekaterih, ki so grozili z bombnimi atentati, kar se je k sreči izkazalo za laž.

Med papeževo mašo v Osijeku so temperature na prizorišču dosegle tudi 38 stopinj Celzija, zaradi česar so trije verniki umrli, večje število pa jih je moralo poiskati zdravniško pomoč.

Poseben pozdrav je papež v Slavoniji, žitnici Hrva-

Relikvije sv. Tereze Deteta Jezusa v Trstu Pravi naval vernikov, predvsem mladih

V četrtek, 5., in v petek, 6. junija, se je v Trstu nahajala skrinja z relikvijami ene od najbolj čaščenih svetnic, sv. Tereze iz Lisieux oz. sv. Tereze Deteta Jezusa (na sliki). Relikvije sv. Tereze, ki v tem času roma-

jo po celi Evropi, naj bi v Trst prinesli na posebno prošnjo tržaškega škofa Evgena Ravignanija. Sv. Terezi Deteta Jezusa pripisujejo namreč veliko število čudežev, pri čemer je treba vzeti v poštev predvsem tiste, ki se nanašajo na duhovno ozdravljenje ljudi. Duhovno zdravje pa je eden od predpogojev za rojstvo novih duhovnih poklicev, ki zlasti v Trstu beležijo hudo krizo (slovenski verniki to krizo še posebej občutimo, saj tvegamo, da se bo v nekaj letih število naših duhovnikov drastično zmanjšalo).

Relikvije sv. Tereze so v Trst dospеле v četrtek, 5. junija, nastanili pa so jih v karmeličansko cerkev (svetnica je bila namreč članica reda

Karmeličank) Karmelske Matere Božje na Greti. Tam je bilo izjemoma tudi binkoštno bedenje z izredno veliko udeležbo vernikov,

predvsem mladih, priloženostno mašo pa je imel škof Ravignani. V petek, 6. junija, so relikvije s krajsko procesijo (v tržaški polpretekli zgodovini naj bi bila prva tovrstna procesija) pripeljali v žup-

nijsko cerkev, ki je posvečena sv. Terezi v ul. Manzoni (v bližini Kulturnega doma). Tako procesije kot mašnih obredov, ki jih je najprej za redovnike in redovnice, nato pa še za župnijsko skupnost vodil škof Ravignani, se je udeležila velika množica vernikov, ki so molili ob posmrtnih ostankih male svetnice (sv. Tereza je namreč umrla komaj 24 let stara, leta 1897). Relikvije sv. Tereze Deteta Jezusa so nato zopet prenesli v karmeličansko cerkev na Greto, od koder so jih čez nekaj ur odpeljali iz Trsta proti Rapallu.

Spravna slovesnost koprške škofije na Lajšah pri Cerknem

Škofijska spominska slovesnost za vse žrtve okupacije in revolucije na Primorskem pred drugo svetovno vojno, med njo in po njej bo v nedeljo, 22. junija, na Lajšah pri Cerknem. Pred mašo bo ob 15.15 rožni venec, ob 16. uri pa bo maša, ki jo bo s somašniki daroval koprski pomožni škof Jurij Bizjak. Po maši bodo molitve za rajne pri brežnu in blagoslov.

Naj spravni slovesnosti dajejo ton besede koprškega škofa Metoda Piriha: "Naši bratje in sestre, katerih se danes spominjamo, so stopali po poti trpljenja. Trdno verujemo, da jim je Bog že namenil prelepo plačilo. Naša današnja molitev naj izzveni v gorečo prošnjo: 'Nikoli več vojne, nikoli več revolucije!'"

SVETOPISEMSKA RAZMIŠLJANJA OB BOGOSLUŽNIH BERILIH V LITURGIČNEM LETU B

ŽLAHTEN IZBOR BOŽJE BESEDE,
NEDELJO ZA NEDELJO

VILJEM ŽERJAL

SVETA TROJICA

5 Mz 4, 32-34; 39-40; Ps 33; Rim 8, 14-17; Mt 28, 16-20

Bog neprestano dela. Jazus pravi: "naj svet spozna, da ljubim Očeta in da delam tako, kakor mi je naročil Oče" (Jn 14, 10. 31; 1 Kor 12, 6). In: "Moj Oče dela do zdaj in tudi jaz delam" (Jn 5, 17). Je gospodar zgodovine. Ni lipov bog. V sebi nosi skrivnostno, a resnično življenje. Je živi Bog: "Jaz sem, ki sem", pravi že Mojzesu (2 Mz 3, 14). Ljudje ga bodo spoznali po mogočnem varstvu pri izhodu iz Egipta in v vsem življenju. "Je Bog, ki dela vse v vseh" (1 Kor 12, 6). Ob dovršitvi vsega bo "Bog vse v vsem" (1 Kor 15, 28). Skratka: Bog je življenje (Jn 1, 3 ns. 1 Jn 1, 3 ns).

Bog je samo eden (5 Mz 6, 4). Vero v enega samega Boga priznavajo Judje, mi kristjani in muslimani. Toda razodetje Jezusa je spopolnilo naše verovanje. In sicer tako, da nam je Jezus razodel, da so v enem Bogu tri različne osebe: Oče, Sin in Sveti Duh. Kako da imamo Sveto Trojico v Bogu, je največja skrivnost. Verujemo pa, ker nam je o njej spričal Jezus Kristus: "Boga ni nikoli nihče videl; edinorojeni Bog, ki biva v Očetovem naročju, on je razložil" (Jn 1, 18).

Različnost v Bogu je obenem edinstvo in čudovita povezanost ter vzajemnost med vsemi tremi Božjimi osebami.

Da to ne ostane gola filozofija, pričuje tudi celotna Cerkev s čaščenjem in slavo ter hvalo. Od Jezusa dalje namreč vzklika in poje, moli, blagoslavlja, deli zakramente v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Sinovo ponižanje v "meso", v umiranje in smrt je usmerjeno k Očetu. Njegov, Sinov, in Očetov Duh nas vodi v vso resnico (Jn 16, 12-15). Po Božjem Duhu smo deležni pobožanstvenja in zato kličemo tudi mi Boga za Očeta (Rim 8, 15). In to ne samo pri bogoslužju, marveč vedno.

Kakor apostol Filip bi tudi mi radi videli Očeta. Jezus odgovarja Filipu in nam takole: "Toliko časa sem med vami, in me niste spoznali? Kdor je videl mene, je videl Očeta" (Jn 14, 9 nss). In: "Nihče ne pride k Očetu drugače kot po meni" (Jn 14, 9 nss). Končno je le Jezus pot k Očetu. Spopolnitev pa, vse spoznanje in gledanje Boga iz oči v oči bo šele v nebesih. Ne Mojzes (2 Mz 33, 20. 22 ns) ne prerok Izaija (Iz 6, 5) ne kdo drug ga ne more videti, pač pa jim je Bog dal videti oz. srečati, doživeti svojo, t.j. Božjo bližino.

Hrepenenje, žejo po Bogu daje Sveti Duh. Zaradi tega ljudje prosimo, molimo. Jezus govori tudi nam danes: "Prosite in vam bo dano! Išcite in boste našli! Trkajte in se vam bo odprlo... Koliko bolj bo vaš Oče, ki je v nebesih, dajal dobro tem, ki ga prosijo" (Mt 7, 7. 11). Pri Luku pa o molitvi tako govori: "Če torej vi, ki ste hudobni, znate dajati svojim otrokom dobre darove, koliko bolj bo nebeški Oče dal Svetega Duha tistim, ki ga prosijo" (Lk 11, 13; Jn 14, 13-14).

Spoznanje Boga v treh osebah je torej globoko doživetje Boga. Je prisrčen odnos do Boga. Jezus pravi, da bosta z Očetom prišla k človeku in pri njem, pri nas, prebivala (Jn 14, 23).

V Bogu je popolna zveza in odnos ljubezni. Judje so Jezusu tako nasprotovali, ker so napačno sodili, da se dela enakega Boga in zato uničuje pravo vero v enega-edinega Boga, saj se postavlja kot Bog poleg enega - edinega Boga (Jn 5, 18). On pa ponavlja, da je Oče večji od njega ter da vse njegovo in Svetega Duha delo je poveljevanje Očeta (Jn 14, 28). Večno življenje treh Božjih oseb pa ostane neprodna skrivnost. Sv. Avguštín je opazoval otroka na morskem obali, ki je hotel spraviti vso vodo neizmernega morja v majhno luknjo. Učeni škof ga je opomnil, da to ne bo šlo. Toda otrok ga je presenetil z odgovorom ter poučil, da je popolnoma nemogoče spraviti vso Božjo ljubezen v človeško razumevanje. Praznik Svete Trojice naj nas vsaj malo poglobi v nedoumljivo Božje življenje v treh osebah. A predvsem naj ugrabi našo hvaležnost do Boga, ki nas je poklical, da bi ob naši uri bili privzeti v življenje samega troedinega Boga; da bi ga gledali iz oči v oči.

A že zdaj smo si z Bogom domači po Svetem Duhu. Saj mu smemo reči Aba-tata ali kako drugače zaupno po svoji družini in navadi.

Jezus je v trpljenju zdihoval in prosil: "Oče, tata, ata, tebi je vse mogoče! Daj, da gre ta kelih mimo mene" (Mr 14, 36). Bil je uslišan, a ne za tiste strašne ure velikega četrtka in petka. Zato bo Oče dal tudi nam prenesti križ življenja, ki pa ga že zdaj nosi z nami in za nas za vstajenje in poveljevanje pri Bogu.

Za mnoge zgodovinski preobrat

Prvi ekumenski shod v Berlinu

V nedeljo, 1. junija, se je v Berlinu s slovesnim ekumenskim bogoslužjem končal prvi ekumenski shod v Nemčiji. Skoraj petsto let je minilo, odkar se je z Martinom Lutrom zahodna cerkev razcepila v dva tabora: evangeličanskega in katoliškega. Upravičeno so mnogi opazovali v teh dneh komentirali, da je šlo za zgodovinski preobrat. Tako množičnega verskega srečanja, kjer so si na številne načine izkazovali pozornost, razumevanje, medsebojno podporo in skupaj gledali v prihodnost katoličani in protestanti, v Nemčiji po Lutru še ni bilo.

Od 200.000 stalnih udeležencev srečanja je bila skoraj tretjina mladih. Izjave mladih ob sklepu zares uspelega množičnega srečanja v znamenju upanja, skupne vere v Kristusa in z željo po boljšem, bolj mirnem in strpnem svetu, izražajo pozitivno in ustvarjalno vzdušje, ki je od srede, 27. maja do nedelje, 1. junija napolnilo domala vse kotičke velenega Berlina. Pa naj zdaj rečejo starejši, da v nas ni nobene vere! Tako je bilo eno od pričevanj mladih, ki so se aktivno udeleževali ne le številnih koncertov, ampak tudi bogoslužij, meditacij, jutranje in večerne molitve, delavnic za liturgični ples in številnih okroglih miz, javnih tribun in mirovnih pobud.

Okoli 3400 prireditev se je zvrstilo v dneh ekumenskega shoda krščanskih cerkva v Berlinu. Omenil bom le nekatere, ki sem se jih tudi osebno udeležil.

Nadvse slovesno je bilo odprtje ekumenskega shoda. Pozitivne in z upanjem prežete besede berlinskega kardinala Sterzinskega in evangeličanskega deželne škofa Huberja je podkrepilo prav tako odprto, prijazno in optimistično pozdravno pismo papeža Janeza Pavla II., kjer poudarja, da je ta ekumenski shod velika priložnost za zблиžanje krščanskih cerkva. Naslonimo se, tako sveti oče, na to, kar nas združuje, kajti to je veliko močnejše in odločilnejše od tistega, kar nas ločuje. Sveto pismo je bilo sprejeto pri načrtovanju ekumenskega shoda kot srce, ki naj daje utrip berlinskemu dnu, kot temelj dela za edi-

nost. Da bi bili vsi eno, ta Jezusova goreča prošnja k Očetu, naj vodi prizadevanja za edinost vseh, ki se imenujejo kristjani. Te smernice so navdušile vse, ki smo bili priča slovesnemu odprtju ekumenskih dni. Tega pomembnega trenutka se je po ocenah organizatorjev udeležilo nad 400.000 ljudi.

Tam, kjer je še pred 14 leti stal berlinski zid in mesto ločeval v dva bloka, je vse dni potekalo druženje, prijateljstvo, glasba, ples, pogovori, koncerti, molitve, celo romanje. Ena od srečanj, ki je za simbol vzelo prav nesrečni berlinski zid, je bilo naslednje. Skupina romarjev, ki je na shod pripotovala peš in na poti obiskala tisočletne spomenike pokristjanjevanja Nemčije, je v petek, 30. maja, ob osmi uri v cerkvi sprave imela najprej ekumensko bogoslužje, nato pa je z romarskim pohodom vodila še druge udeležence po sledih nekdanjega berlinskega zidu. Med petjem pesmi, branjem iz Svetega pisma, spomini na številne žrtve, ki so padle pod zidom ločitve, so romarji prispeli k Brandenburškim vratom in v sklepem programu izrazili želje po razumevanju in miru, po novi solidarnosti, ki jo nakazuje Kristus v evangeliju. Mar ne bo to tudi srce nove Evrope, je ob tem razmišljal eden od romarjev.

Kardinal Walter Kasper, ki v Rimu vodi papeški svet za zedinjenje kristjanov, je v petek popoldne v eno od številnih dvoran berlinskega sejemskega prostora privabil številne poslušalce. V zelo jasnem, klenem in prodornem predavanju je poudaril, da ekumenizem napreduje s pospešenimi koraki. Vsaka od krščanskih cerkva pa mora pri tem zajemati iz globin lastne duhovne tradicije, imeti mora tudi veliko potrpežljivosti in razumevanja do drugačnosti. Ekumenizma se ne da prisiliti. Je proces, ki se mora odvijati. Nobena hitra in zgolj organizacijska akcija ga ne more pospešiti. V bazi, tako kardinal Kasper, je čutilo veliko ekumenskega zagona. Ampak povem vam tudi, je pri pomnil, da je papež že veliko dlje od baze same.

V sklopu družbenih in socialnih tem, ki so bile na shod-

du močno zastopane, smo bili navzoči tudi mi Slovenci. Na pomembni javni tribuni o priseljenicah v Nemčiji je sodeloval tudi slovenski župnik iz Berlina, Izidor Dori Pečovnik. Orisal je pastoralno in socialno delo s

Slovenci in Nemci v župnijski sv. Elizabete v Berlinu in naglasil, da že dolgo poteka v ekumenskem duhu in v znamenju nove solidarnosti, ki jo danes svet tako potrebuje. Na isti prireditvi je sodeloval tudi zvezni predsednik Johannes Rau, ki je poleg drugih sodelujočih naglasil, da kristjani lahko zares veliko dajejo družbi in današnjemu človeku, ki tako zbegano išče orientacijo in smisel po brodomnih izkušnjah sovraštva, rasizma, vojn in diskriminacij. Navzočim slovenskim udeležencem, ki že dolgo živijo v Nemčiji, je bila zlasti všeč njegova izjava, da je ob prevzemu odgovornosti vsem javno povedal, da je predsednik tako tisti, ki imajo nemško državljanstvo, kot tudi vseh, ki ga nimajo.

Še bi lahko našteval in listal po zanimivih, odmevnih in bogatih srečanjih, ki sem se jih udeležil. Za konec naj omenim, da je bila vsako jutro med deveto in deseto uro biblična ura, ki so jo vodili številni priznani bibliisti, teologi, družbeni in socialni delavci, karizmatične osebnosti. Trikrat na dan je bila možnost udeležbe pri katoliški sveti maši, petkrat dnevno pa so potekala ekumenska bogoslužja. Zlasti zanimiva so bila liturgična srečanja za posebne skupine: veliko jih je bilo za bolne in invalide, za ostarele, za ločene, za oddaljene

od Cerkev. Med vožnjo s podzemno železnico sem se zaklepetal z gospo, ki se je hotela udeležiti bogoslužja za oddaljene, ki ga je skupaj z evangeličanskim pastirjem iz Frankfurta vodil kardinal Lehman, predsednik nemške škofovske konference. Do cerkve je prišla že eno uro pred začetkom, vendar je bilo že vse polno. To je le eden od konkretnih znakov odmevnosti ekumenskega srečanja. Ko so na prostorih sejmišča govorili duhovni možje in žene, ki nagovorijo dušo in srce današnjim ljudem, so organizatorji morali večkrat zapreti dvorano in udeležence usmeriti v sosednjo, še večjo dvorano, kjer so lahko sledili programu preko video projekcije. Tudi tisti, ki ne bi znal kaj dosti nemško, bi se v teh dneh zlahka naučil besedo "überfüllt", kar pomeni, prenapolnjeno.

"Postanite blagoslov" je bilo geslo ekumenskega shoda. Biti blagoslov z aktivnim deležem pri oblikovanju družbenega in socialnega življenja. Večina opazovalcev in komentatorjev je bila mnena, da je bil shod zato tudi velik politični dogodek. Udeležili so se ga številni vodilni politiki, družbeni in socialni delavci. Biti blagoslov s poglobljanjem duhovnega življenja. Najbolj obiskane so bile prireditve z duhovno vsebino. Postati blagoslov z novo kvaliteto življenja, s stilom evangelijske pravičnosti in z držo miru. Ne le Dalaj Lama, ki je privabil veliko množico, tudi številne druge osebnosti, benediktinec in duhovni pisatelj Anselm Grün, Chiara Lubich, evangeličanski teolog in predan ekumenski delavec Jörg Zink, Eugen Drewermann in mnogi drugi so našli besedo, ki je segala do srca.

Na prvem ekumenskem shodu krščanskih cerkva so na raznih forumih v okviru 2400 prireditev veliko govorili, načrtovali, podpisani je bil važen dokument "Charta oekumenica". Veliko pa je bilo tudi molitve, petja, praznovanja. Delajmo to, kar nas druži, bi lahko bil moto in povzetek zgodovinskega srečanja v Berlinu.

Zvone Štrubelj

Priprave na drugo tržaško škofijsko zborovanje

Izzivi tretjega tisočletja: družina, gospodarstvo, mladi

30. in 31. maja je v okviru priprav na drugo tržaško škofijsko zborovanje potekalo še tretje dvodnevno plenarno srečanje sodelavcev.

Priprave na drugo zborovanje tržaške Cerkev se počasi bližajo koncu. V tem obdobju potekajo še zadnje seje posebnih komisij, ki morajo pripraviti sklepna poročila o svojem delovanju. Medtem pa je 30. in 31. maja potekalo še tretje dvodnevno plenarno srečanje vernikov oz. udele-

V svojem referatu je Castegnaro podčrtal predvsem pomen sedmih izzivov za družino: ti so odločitev za poroko kot taka, zakonska stabilnost, odnosi in vloge v družini sami, rodnost, problem vzgoje, odnos med družino in delom oz. službo ter medgeneracijska solidarnost (pri čemer je predavatelj poudaril pomen oblikovanja nove vloge starejših generacij in izkoriščanje njihovega potenciala). Merzliak je v svojem poročilu opozoril predvsem na pomen, ki ga ima industrijski sektor za tržaško gospodarstvo, saj bi brez tega slednje postalo precej redimencionirano, kar bi imelo usodne posledice tudi za ostalo tržaško stvarnost. Ob vse prej kot spodbudnih perspektivah, ki se kažejo za tržaško gospodar-

žencev zborovanja, ki je bilo posvečeno izzivom tretjega tisočletja, s katerimi se bo morala soočiti tržaška Cerkev.

Prvi del srečanja je potekal v petek, 30. maja, v športni palači v ul. Calvola, kjer so po uvodnem pozdravu tržaškega škofa msgr. Evgena Ravignanija prisotnim spregovorili trije strokovnjaki: Alessandro Castegnaro z univerze v Padovi, sicer predsednik družbeno-religioznega observatorija Treh Benečij, je spregovoril o prihodnosti družine; ekonomist Saverio Merzliak, svetovalec tržaškega združenja industrijcev, je spregovoril o družbenogospodarskem položaju in perspektivah Trsta, raziskovalec Giovanni Grandi pa je podal referat o pričakovanih in perspektivah mladih v Trstu.

stvo zaradi svetovnih in državnih trendov, pa je predavatelj opozoril na važnost povezovala tako na širši kot na krajevni ravni za zagotovitev razvoja. Grandi je v svojem poročilu med drugim dejal, da mladi sicer vedo, kaj hočejo, ne vedo pa, kaj zares potrebujejo. Če se Cerkev želi približati mladim, mora ugotoviti, katere so te potrebe, predvsem pa je treba, da se znotraj Cerkev vsi, in ne samo nekateri, pogovarjajo z mladimi. Udeleženci srečanja so zatem v prostorih škofijskega seminarija razpravljali o teh poročilih v okviru dekanjskih skupin. Iz teh razprav so izšle tri zgoščenice obnove, ki so bile prebrane dan kasneje, v soboto, 31. maja, med priložnostnimi večerjicami v stolnici sv. Justa. (NL)

Dobrodelna pobuda

Kulturagua v župnijski dvorani v Doberdobu

Skupina univerzitetnih študentov je ustanovila pred časom društvo Kulturagua z namenom, da bi pomagali otrokom v Nikaragvi.

O tej srednjeameriški državi vemo malo. Meri 129.500 km² in ima nekaj nad 4 milijone prebivalcev, ki so pretežno naseljeni v glavnem mestu Managua. Govorijo špansko, ker je bila to španska kolonija. V decembru 1972 je potres do tal porušil glavno mesto Managua. Samov v mestu je bilo nad 6.000 mrtvih. Poznana je sandinistična revolucija v letu 1970, ki je ter-

jala več življenj. Leta 1980 pa se je država soočala z vojno Contrasov. Tudi Nikaragva je doživela veliko inflacijo in tako je bila pahnjena v veliko revščino.

Kulturni popoldan na začetku maja je imel namen, da se seznanimo z društvom in po naših močeh s prostovoljnimi prispevki podpremo delo univerzitetnih študentov pri društvu Kulturagua. Pripravili so lepo razstavo o državi, videli smo nekaj knjig in seveda narodno nošo ob državni zastavi. O dokumentarnem filmu Cesso di esse-

re indifferente, ki prikazuje akcijo izgradnje javnih stranišč po naseljih in ga je posnela skupina italijanskih univerzitetnih študentov, je naša domačinka Jana Jarc opisala svoja opažanja in doživetja ob stikih s tamkajšnjim prebivalstvom. Sam film kot tudi pripovedovanje je na vse prisotne naredil izreden vtis.

Večer sta popestrila duo Bramuzzo iz Gorice s pripovedovanjem v goriškem narečju in skupina žena iz Prvačine z uprizoritvijo drame v domačem narečju o Aleksandrinhah.

Tudi tokrat nismo pozabili na ročne spretnosti. Ob skrbno izbrani razstavi naše

domačinke smo spoznali načine vezanja, ki so del naše narodnostne kulture. Zahvala gre gospe Magdi Princič za organizacijo in župniji, ki je bila pokrovitelj popoldneva.

Društvo Kulturagua se zahvaljuje za prispevke. Z njimi bodo kupili šolske potrebščine in knjige v španščini za tamkajšnje šolarje. V načrtu imajo izgradnjo centra za slepe in gluhe otroke v predmestju Managua in Leona. Zelo bi jim prišle prav poletne otroške obleke do 12 let starosti. Če jih kdo želi darovati, naj jih zapakira in prinese v center Gradina v Doberdob.

Dario Bertinazzi

5

ČETRTEK,
12. JUNIJA
2003

Mladinska knjiga / Priročni turistični vodniki Lahkih nog naokrog: Na pot!

Tik pred sodobnim preseljevanjem narodov, kar vsekakor poletne počitnice v zahodnem razvitem svetu so, je prav, da pogledamo, kaj je novega na področju vodnikov na slovenskem knjižnem trgu. To počnemo radi pri Novem glasu predvsem zato, ker se je v zadnjih desetih letih tudi v Sloveniji prav tržišče za turistične vodnike zelo razmahnilo, saj je znano, da Slovenci zelo radi po-

mo v tujino in se na potovanju raje poslužujemo tujih vodnikov, kot da bi s seboj jemali slovenske vodnike. Pa je naša materinsčina le pomembna in se to najlepše vidi prav v izrazoslovju za mesta, kot so Dunaj, Benetke in Budimpešta, tudi pri izrazih za Dalmacijo in za grške pokrajine! Ničkolikokrat smo že, a bomo še enkrat ponovili, da je zavse nas izjemno pomembno,

da se izražamo v svojem, v slovenskem jeziku, kar velja še posebej za izraze, ki jih srečamo na popotovanjih.

Vodniki v zbirki Na pot! so predvsem "hitri" in praktični, saj na zanimiv način nudijo popotniku osnovne informacije. Ponujajo mu deset največjih znamenitosti kraja ali dežele, navodila za prenočišča in gostišča za skoraj vsak žep, kratko zgodovino, opise navad in običajev, vse glavne znamenitosti mesta ali dežele, pokrajine, bogato slikovno in kartografsko gradivo in za nameček še osnovni jezikovni vodnik, kot tudi ogromno navidez nepomembnih informacij, ki pa pridejo na potovanju vedno prav: od nasvetov za dobro pitje in hrano, do nasvetov za iskanje samotnih, lepih koticov, od vremenskih razporednic do kratkih, a koristnih namigov in idej za lep izlet, večer, pogled, koristen nakup in še kaj.

Tako je letos spomladi založba Mladinska knjiga dala na trg šest novih žepnih vodnikov, ki izhajajo v zbirki Na pot! Barvni vodnik.

Vodniki so izjemno priročnega, žepnega formata, za dobrih 130 strani zajetni, polni fotografij, zemljevidov in prepotrebni informacij za vsakogar, ki bi rad hitro in predvsem pa razločno zvedel nekaj več o deželi, kamor odhaja na počitnice, izlet, potovanje.

Dalmacija, Istra in Kvarner, Dunaj, Budimpešta, Benetke, Krk in Jonski otoki so naslovi izjemno lepo oblikovanih turističnih vodnikov, ki so sad truda nemških piscev in oblikovalcev in seveda slovenskih prevajalcev, ki so vodnike prelili v slovenski jezik. Radi poudarjamo predvsem slovensko izrazoslovje, na katerega se prevečkrat pozablja, ko odhaja-

mo v tujino in se na potovanju raje poslužujemo tujih vodnikov, kot da bi s seboj jemali slovenske vodnike. Pa je naša materinsčina le pomembna in se to najlepše vidi prav v izrazoslovju za mesta, kot so Dunaj, Benetke in Budimpešta, tudi pri izrazih za Dalmacijo in za grške pokrajine! Ničkolikokrat smo že, a bomo še enkrat ponovili, da je zavse nas izjemno pomembno,

da se izražamo v svojem, v slovenskem jeziku, kar velja še posebej za izraze, ki jih srečamo na popotovanjih.

Vodniki v zbirki Na pot! so predvsem "hitri" in praktični, saj na zanimiv način nudijo popotniku osnovne informacije. Ponujajo mu deset največjih znamenitosti kraja ali dežele, navodila za prenočišča in gostišča za skoraj vsak žep, kratko zgodovino, opise navad in običajev, vse glavne znamenitosti mesta ali dežele, pokrajine, bogato slikovno in kartografsko gradivo in za nameček še osnovni jezikovni vodnik, kot tudi ogromno navidez nepomembnih informacij, ki pa pridejo na potovanju vedno prav: od nasvetov za dobro pitje in hrano, do nasvetov za iskanje samotnih, lepih koticov, od vremenskih razporednic do kratkih, a koristnih namigov in idej za lep izlet, večer, pogled, koristen nakup in še kaj.

Vodniki iz niza Na pot! bodo prišli prav vsakomur, ki hoče imeti v rokah preprost in jasn, kratek ter pregleden vodnik za hitro, dopadljivo branje, nasvet.

Žepno, koristno, hitro in lepo.

Na pot torej!

(JUP)

Vedno aktualna

Draga mladih letos že julija!

ARHIVSKI POSNETEK

Draga mladih je običajno predstavljala uvod v študijske dneve Draga, ker se je začela tik pred njimi, to se pravi konec avgusta ali začetek septembra. Mladi iz zamejstva in Slovenije, ki so se celo leto srečevali v Ljubljani in pripravljali letošnje že trinajsto izvedbo prireditve, so se odločili za uvedbo nekaterih "revolucionarnih" novosti, ki bodo Dragi mladih dale nov svež izgled in vsebino. Letošnja Draga mladih ne bo več konec poletja (takrat bo le ena okrogla miza), pač pa na njegovem začetku, to je od 10. do 13. julija.

Tudi kraj prireditve je spremenjen. Draga mladih je bila 12 let na Opčinah pri Trstu, od letos naprej pa bo mladinsko srečanje brez meja prvič potekalo v Sloveniji in se bo odslej vsako leto selilo v drugo slovensko mesto (ne samo v Slovenijo). Za prvič so organizatorji izbrali slovensko obalo, in sicer Piran, kar je tudi v skladu z vsebinskimi spremembami programa, ki bo od letos nekoliko bolj počitniško obarvan (kopanje, športne igre, izlet z barko). Kljub temu pa bo raven predavanj, delavnic in kulturnega programa izjemno kvaliteten, kar bo gotovo zagotovilo uspeh prireditve.

Tema letošnjega srečanja je ustvarjalnost mladih. Med okroglimi mizami z uglednimi gosti (Aleš Debeljak, Marko Dvorak, Peter Jambrek, Boštjan Mramor, Rudi Šeligo, Evelina Umek, Boštjan Žekš) in med pogovornimi delavnicami ("Mladi in ustvarjalnost v kulturi", "Mladi med

iskanjem uspeha in vrednotami", "Mladi in njihova bodočnost v EU", "Mladi in ustvarjalnost v medijih") in ustvarjalnimi delavnicami (delavnica hip-hop, filmska, slikarska in internetna delavnica) bodo udeleženci skupaj iskali nove priložnosti uveljavljanja in ustvarjanja mladih v kulturi, medijih, gospodarstvu, politiki in izobraževanju.

Vse se bo začelo v četrtek, 10.7. ob 14.30, ko bo Drago mladih z nagovorom odprl slovenski predsednik Janez Drnovšek.

O podrobnem programu bomo še poročali. Okroglih miz in kulturnih večerov se lahko udeleži kdorkoli, ne da bi se predhodno prijavil (predavanja bodo v Geo collegeu, kulturni program pa v minoritskem samostanu in Café' teatru), delavnice in izlet z barko pa so namenjeni le prijavljenim, za katere bodo organizatorji poskrbeli tudi za udobno nastanitev. Vsi, ki bi se radi prijavili na julijski del Drage mladih, naj to storijo čimprej (mesta so letos omejena). Informacije bodo dobili na spletni strani www.dragamladih.org ali na sedežu MOSPa, ul. Donizetti 3, Trst (tel. št. 040 370846), razglednice s programom in prijavnico pa bo možno najti tudi na slovenskih višjih šolah, v knjižnici, slovenskih knjigarnah (v Trstu in Gorici), na sedežih nekaterih slovenskih društev in kulturnih centrov ter v lokalih, kjer se zbira slovenska mladina.

Breda Susič

NAPOVEDNIK

RADIO SPAZIO 103,
SLOVENSKE ODDAJE
(OD 13.6. DO 19.6.2003)

Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97.5, 91.9, 90.9 Mhz; za Furlanijo 103.7, 103.9 Mhz; za Kanalsko dolino 95.7 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98.2 Mhz; za Karnijo 97.4, 91, 103.6 Mhz). Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, razen ob nedeljah, od 20. do 21. ure. Spored:

- **Petek, 13. junija** (v studiu Danilo Čotar): - Svetnik tedna: sv. Vid. - Priluhno zborovski glasbi. - Za prijeten konec tedna: lahka glasba.

- **Sobota, 14. junija** (v studiu Andrej Baucon): Domače in tuje popevke. - Obvestila.

- **Ponedeljek, 16. junija** (v studiu Andrej Baucon): Glasbeni lističi z Andrejem: zanimivosti in informacije.

- **Torek, 17. junija** (v studiu Matjaž Pintar): - Ali veste, da ... glasbena oddaja z Matjažem.

- **Sreda, 18. junija** (v studiu Danilo Čotar): - Pogled v dušo in svet: Kako so razporejene rastline. - Izbor melodij.

- **Četrtek, 19. junija** (v studiu Niko Klanjšček): - Zvočni zapis. - Glasba iz studia 2.

RADIO OGNJIŠČE

Minilo je 9 let od tistega junija 1995, ko so v kletnih prostorih cerkve sv. Marka na Markovcu blagoslovili prostore in se je oglasil Radio Ognjišče. To je bil za Slovenijo nedvomno pomemben in svojevrsten dogodek. Ni bilo lahko, pa vendar z božjo pomočjo in ekipo ljudi je steklo. Glavni steber vsega je neutrudljivi direktor oče Franc Bole, za kar smo mu sodelavci in poslušalci neizmerno hvaležni. Počasi, z leti se je glas Radia Ognjišče širil po vsej Sloveniji in izven njenih meja še posebno s prenosom preko interneta, ko naš Radio lahko poslušajo tudi naši zdomci po svetu.

Vsak se po lastnih močeh trudi, da bi bil program RO vseh čim širšemu krogu poslušalcev, kajti brez vas, dragi poslušalci, tudi nas ne bi bilo. Zato iz srca hvala vam. Da nas poslušate, nas podpirate, da smo tako kot ena velika družina zbrana okoli Ognjišča. Ostanite še naprej z nami in prijazno pozdravljeni.

Vidljivost naše slovenske televizije

28. maja letos sem končno videl Heleno Jovanovič. Sicer Heleno poznam že vrsto let. Toda ta dan sem jo prvič videl na ekranu, in sicer ob 20.30. Kje je problem? Problem je v tem, da sem ta dan prvič videl v Nabrežini-Kamnlomli naše slovenske televizijske programe. In še večji problem je v tem, da sem zato moral odšteti nekaj manj kot 550 evrov. Mar nam niso vlada, dežela, Rai in morda še kdo obljubili vidljivost naših programov po vsej deželi? Komu naj pošljem račun?

Lep pozdrav

Nabrežinec

OBVESTILA

GRAD KROMBERK bo za obiskovalce v poletnem času ob nedeljah in praznikih odprto od 13. do 19. ure.

NA GRADU Dobrovo bo do 28. septembra letos na ogled razstava slikarja Roberta Faganela.

ZARADI PRENOVE prostorov in muzejske zbirke je začasno zaprta razstava Soške fronte na Sveti Gori.

Sedma umetnost v Tolminu

Velik uspeh dokumentarca Amigo

Dimitar Anakiev je širši javnosti bolj znan kot velik poznavalec haiku poezije, nemara eden najboljših v tem delu Evrope, kar so mu ne nazadnje priznali tudi japonski strokovnjaki. Je avtor več zbir, urednik mnogih knjig in antologij, pisec strokovnih člankov in razprav, organizator svetovnega kongresa haiku poezije, predvsem pa topel človek, ki živi za umetnost. V zadnjem obdobju se je poizkusil tudi kot pisec filmskih scenarijev. Po nedavnem velikem uspehu filma *Kruh in mleko* Tolminca Jana Cvitkoviča, so se prebudili tudi drugi ljubitelji sedme umetnosti v Tolminu in ustanovili celo Kino društvo "Zvezda". V koprodukciji z Akademskim filmskim centrom iz Beograda je tako Anakiev po izvirni ideji Janeza Lebara napisal scenarij za film *Amigo* in ga v sodelovanju s Simonom Oblesčakom tudi režiral. Gre za kratko zgodbo, 36-minutni dokumentarec o lokalnem posebnosti, ki ga domačini poznajo predvsem po vzdevu Amigo.

Film, zadržuje Anakiev, tematizira idejo Dostojevskega o "človeku podzemlja", posamezniku z roba

Junak filma Amigo

Režiser Dimitar Anakiev

družbe, ki kljub nenehnemu kršenju veljavnega družbenega ustroja sledi svoji lastni volji, svoji popolnoma zasebni iluziji pravičnega sveta. Na tej poti individualne "rasti" zanj ni ovir, kot izhodišče pa si je izbral pravičniško pozo, pravzaprav boj proti zlu. Amigo je krajevni heroj ali "heroj", kakor ga kdo pač želi videti, nekakšen Robin Hood, ki si je ustvaril lastna merila poštenosti in etike, zato pogosto deluje uporniško, v slogu "sam proti vsem". Okolje se mu kaže kot krivična oblika skupnosti, kjer ni ne pravega reda niti prave poštenosti. Ker ne zaupa institucijam, skrb za pravico vzame v svoje roke ter se tako pogosto znajde v

vlogi "redarja", pravičnika, ki rešuje ... tudi s pestmi. Zase sam pravi, da je "pošten lopov". Pravzaprav v tej vlogi ni velike izvirnosti, saj takih ljudi, ki bi najraje reševali svet po svoji meri in podobi, nikoli ne zmanjka, je pa lik fascinantno zato, ker je v vseh ozirom popolnoma dosleden svoji ideologiji, na poti do uresničitve ideje pa ne pozna ovir. Nekakšna zasebna "kozmonija", nekakšen prostor svobode znotraj največjega uporništva in realno gledano - pogoste nesvobode. Življenje v zaporu, kjer je Amigo preživel že lepo število let, je nekakšna "nagrada" za njegov boj, nekakšen dokaz, da je na pravi poti ...

Dimitar Anakiev je film posnel z občutljivega zornega kota junakove pripovedi/izpovedi. Ničesar ne komentira, ničesar ne olepšuje ali spreminja, le Amigo dopušča, da pove vse, kar želi. Prav v tem elementu se zdi ta dokumentarec najmočnejši, v tej radikalni drži "ob strani" in z veliko mero objektivizacije samega lika. Takega, seveda, kot se vidi sam, in kot sam želi, da ga vidijo drugi. Obenem je film tudi lep zgodovinski dokument nekega časa, saj Amigo najpolneje živi prav v času tranzicije, po razpadu Jugoslavije, ki je njegov drugi vrednostni adut. Domača publika je film sprejela z velikim zanimanjem, do tega trenutka pa je bil prikazan v uradnem programu jubilejnega 50. Festivala filma v Beogradu ter na XII. festivalu "Zlati vitez" v Moskvi, kjer je med več kot 200 filmov iz 34 držav prejel nagrado za "visok umetniški dosežek". Povejmo še, da je na tem istem festivalu veliko nagrado (Grand Prix) prejel znameniti režiser Nikita Mihalkov. Nadaljnja usoda Amiga zelo ekspresivne filmske zgodbe se bo v prihodnjih dneh in mesecih izrisala še na domačem festivalu v Celju, v Solunu in kasneje tudi v Yamagati na Japonskem.

Jože Štucin

Priložnost za nova spoznanja o starih dogodkih Stalna zbirka v Tolminskem muzeju "Naplavine obsoške zgodovine" / Prisoten Janez Drnovšek

V nekdanji graščini grofa Coroninija, sedanjem Tolminskem muzeju, kjer že petdeset let zbirajo premičnine posoške zgodovine, je v petek popoldne predsednik Republike Slovenije Janez Drnovšek odprl stalno muzejsko zbirko pod naslovom *Naplavine obsoške zgodovine*.

Poleg gostitelja, tolminskega župana Ernesta Kemperla, so se kulturne slovesnosti udeležili še dr. Pavle Gantar, minister za informacijsko družbo, mag. Radovan Tavzes, državni sekretar na Ministrstvu za okolje, prostor in tehnologijo, Ivan Božič, poslanec v DZ, Silvester Gaberšček, podsekretar na Ministrstvu za kulturo in delegacija slovenske skupnosti iz videmske pokrajine, ki sta jo vodila predsednik SSO Giorgio Banichig in SKGZ Jole Namor.

Tolminski župan Kemperle se je kot gostitelj zahvalil vsem, ki so se pol stoletja prizadevali in vztrajali, da je muzej obstal. Sedanji generaciji je zaželel srečno in delavno roko, saj se z odprtjem državnih meja ljudem z obeh strani odpirajo ne le nekdanje možnosti, ampak tudi popolnoma nove, ki jih prinašajo izzivi tega časa. V tej odprtosti pomeni tudi kulturna ponudba zelo pomembno priložnost. Izrazil je upanje, da bo

državna oblast muzeju dodelila enakopraven položaj z drugimi slovenskimi muzeji.

Tudi predsednik države dr. Janez Drnovšek je izrazil zadovoljstvo, ker so ga povabili na tako prijeten dogodek v Tolmin, ki ima za seboj zelo staro in razgibano zgodovino. Ta pa je bila tudi zelo krvava. Vse vojne se nam danes, gledano iz zgodovinske perspektive, zdijo nesmiselne. To je tudi sporočilo – želja za naprej, da se tako zgodovina ne bi več ponavljala in bo muzej beležil lepe dogodke... Nove evropske povezave naj bodo zagotovile trdne zgradbe, da je ne bo zamajalo v spopade, kakršni so se v

preteklosti kar vrstili. Slovenci bomo k temu zelenemu razvoju prispevali svoje. Domačinom je še zaželel, da bi z vsemi v državi našli dovolj izzivov za dostojno življenje za vsakogar tudi v bodoče, v prizadevanjih za novo kvaliteto skupnega življenja znotraj združene Evrope.

Roke je stisnil vsem v delegaciji, ki sta jo vodila predstavnik obeh krovnih organizacij zamejskih Slovencev iz videmske pokrajine Jole Namor (SKGZ), Giorgio Banichig (SSO), Bruni Dorbolo, županji Občine Špietar in Mihi Obitu, predsedniku Društva Ivan Trinko.

(MM)

Na Gradu Kromberk 2. junija Večer ob izidu knjige Goriški politiki

Na Gradu Kromberk pri Novi Gorici je bil v ponedeljek, 2. t.m., pogovor o politiki ob izidu knjige Branka Marušiča *Goriški politiki*, ki je izšla v knjižni zbirki Prešernove družbe za leto 2003. Pogovor je vodil zgodovinar Stane Granda, udeležili pa so se ga vidni politiki in zgodovinarji. Zamejske Slovence sta zastopala zgodovinar Jože Pirjevec in zastopnik Slovenske skupnosti Bernard Špacapan.

Številna publika je z zanimanjem spremljala vprašanja, ki so bila večkrat tudi osebna in provokativna. Dušan Šinigoj, zadnji predsednik vlade bivše socialistične republike Slovenije, je izjavil, da se je že njegova vlada pripravljala na osamosvojitve in da sploh ni prejemal ukazov s strani komunistične partije: to izjavo je publika sprejela z neodobravanjem. Borut Pahor, predsednik Državnega zbora, je odkri-

to odgovarjal na vprašanja v zvezi s polemikami v njegovi strani, kjer mnogi zahtevajo večjo pozornost za socialna vprašanja. Poslanec Ivan Božič in drugi pa so govorili predvsem o Primorskem univerzi in o razočaranju severne Primorske zaradi odločitve, da bo sedež univerze v Kopru. Med pogovorom je bilo več zaskrbljenih izjav glede prihodnosti Nove Gorice in pomanjkanja močnih ustanov, ki bodo zelo potrebne, ko ne bo več državne meje. Predstavnik iz zamejstva sta odgovorila na vprašanja v zvezi z vlogo slovenske narodne skupnosti v preteklosti in sedanjosti. Med pogovorom so bila omenjena številna vprašanja, ki bi zahtevala širšo obravnavo. Po eni strani so se odprta zgodovinska vprašanja v zvezi z zadnjim obdobjem prejšnje Jugoslavije in z vlogo slovenskih politikov v tistem obdobju. Po drugi strani pa bi bilo treba analizirati, kaj se bo zgodilo na slovenski zahodni meji v novi evropski ureditvi. Ne gre samo za gospodarska vprašanja, ampak tudi za narodnostno mejo in za nove oblike sodelovanja z italijanskimi ustanovami. (BŠ)

Predstavitve knjige "Jugoslovanske vojne" v Kopru Zgodba ima veliko večje razsežnosti, kot si mislimo

V torek, 3. junija, so v knjižnici ZRS v Kopru predstavili slovenski prevod knjige Jožeta Pirjevca *Jugoslovanske vojne*

Zgodba o vojni, ki je divjala na področju bivše Jugoslavije od leta 1991 do 1999, in nato še druga politična dogajanja do leta 2001 imajo veliko večje razsežnosti, kot si sploh mislimo. V bistvu je šlo za napoved tistega, kar se je kasneje zgodilo na Bližnjem in Srednjem Vzhodu: odpoved evropskih in svetovnih organizacij in unilateralni posegi Združenih držav Amerike. Že v 90. letih je torej na Balkanu divjala nekakšna "skrita svetovna vojna", iz katere je vsaj za zdaj Amerika izšla kot zmagovalka.

To je osnovno spoznanje, do katerega se je pri preučevanju gradiva in pri pisanju slovenske izdaje knjige *Jugoslovanske vojne* dokopal tržaški zgodovinar prof. Jože Pirjevec. Knjiga je v italijanskem izvirniku (naslov je bil *Le guerre jugoslave*) izšla že leta 2001 pri prestižni italijanski založbi Einaudi. Takrat je zaradi velikega zanimanja kmalu pošla in jo je bilo treba ponatisniti. Dopolnjena slovenska izdaja (v poštev je vzeto tudi obdobje od leta 1999 do 2001, medtem ko se je italijanska izdaja končala pri letu 1999) je izšla pred kratkim pri Cankarjevi založbi, katere urednik Tine Logar je na torkovi predstavitvi dejal, da gre za enega od najpomembnejših projektov na področju zgodovine v Sloveniji. Tako Logar kot zgodovinar dr. Egon Pelikan sta v svojih posegih posebej poudarila odliko Pirjevčevega dela, ki zaradi načina podajanja snovi pritegne tako strokovnjaka kot navadnega bralca. Gre torej za tekoče branje, v katerem je opisano dogajanje okoli osamosvojitve Slovenije leta 1991, nato vojne in zločinov na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini (1992-1995), vojne proti Zvezni republiki Jugoslaviji zaradi razmer na Kosovu (1999), spopadov v Makedoniji do delovanja haaškega sodišča za vojne zločine v bivši Jugosla-

Egon Pelikan, Jože Pirjevec in Tine Logar na predstavitvi knjige *Jugoslovanske vojne* v knjižnici ZRS v Kopru. Fotografski posnetek so nam prijazno posredovali organizatorji (ZRS Koper)

viji (2001). Avtor se posveča tako delovanju t.i. "visoke politike" in vojaškim operacijam kot tudi zgodbam navadnih ljudi "na terenu", pri čemer bralcu postreže z bogato anekdotiko. To daje delu človeško dimenzijo, ki je pri slovenskem zgodovinopisju večinoma nismo vajeni. Zelo obsežna je tudi literatura, iz katere je Pirjevec črpal snov in ki obsega okoli sto strani njegove knjige.

Kot je številnemu občinstvu (še posebej številni so bili mlajši poslušalci) dejal prof. Pirjevec, temelji knjiga na treh velikih poglavjih: prvo poglavje obsega osamosvojitve Slovenije. Nanjo smo se Slovenci zelo dobro pripravili, saj smo vedeli, s kom imamo opravka in kakšna je miselnost nasprotnika (v tem primeru Jugoslovanske ljudske armade). Drugo poglavje je posvečeno poskusu oblikovanja Velike Srbije na škodo Hrvaške in BiH. Za to obdobje sta značilni koordinacija med srbskimi paravojaškimi silami in jugoslovansko redno vojsko ter uporaba vseh vrst orožja (po nekaterih podatkih tudi strupenih plinov) in terorja. Tretje poglavje obsega dogajanje na Kosovu: tu smo pričali vojaški

akciji, ki jasno kaže na tisto, kar se je potem v naslednjih letih dogajalo na Srednjem vzhodu, se pravi na unilateralistično politiko ZDA, ki ruši ustaljeni svetovni red. Sicer je glede prihodnosti Balkana avtor precej pesimist, saj so po njegovih besedah nove stvarnosti še vedno krhke in nezmožne se naučiti lekcij, ki jim jih je nudila zgodovina.

Dogodki na Balkanu so tudi razkrili nemoč velikih sil ter evropskih in svetovnih organizacij, ki so vse po vrsti odpovedale razen ZDA. Med Evropejci pa je izšla kot edina zmagovalka nemška diplomacija, ki ji je uspelo dokazati, da je Nemčija zopet tudi politična in ne samo ekonomska velesila. Sicer je treba jugoslovanske vojne, kot že rečeno, vključiti v precej širši kontekst tektonskih premikov, ki so doleteli Evropo in svet in ki so privedli do tega, da so ZDA trenutno edina velesila in se tako tudi obnašajo, zlasti po nastopu Bushove administracije. Do take situacije pa so tako avtor kot večina prisotnih na torkovi predstavitvi (vsaj tako je kazalo) zelo kritični in zaskrbljeni.

Ivan Žerjail

Lepi uspehi Bronasta Cankarjeva priznanja za naše dijake

Preteklega 28. maja je bilo v dvorani Iga Grudna v Nabrežini slovesno podeljevanje bronastih Cankarjevih priznanj najboljšim dijakom na šolskem tekmovanju za leto 2003. Bronasto priznanje dobi, kdor doseže nad 65 točk: v Gorici si je letos prislužilo bronasta priznanja 25 dijakov, v Trstu pa kar trideset. Tekmovanje organizira vsako leto Slaviščno društvo Trst-Gorica-Videm in zato je na slovesnosti najprej pozdravila nagrajenec in druge goste predsedni-

ca prof. Lojzka Bratuž. Predstavnic novogoriškega Slaviščnega društva, Ksenija Černigoj in Marija Mercina, sta prinesli v dar za vse osnovne in srednje šole knjigo *Pogovori srca*, to je zbornik predavanj o Ljubki Šorli ob njeni 90-letnici. Častni gost večera pa je bil pisatelj Boris Pahor, letošnji jubilar, kot je sam dejal, najstarejši med slovenskimi pisatelji. Izpostavil je misel, da lahko slovenski narod ponudi Evropi samo svoj jezik in svojo kulturo in da smo za Evro-

po lahko zanimivi samo po svoji identiteti. Zato je pohvalil mlade, ki obvladajo jezik kot orodje izražanja, in jim je priporočil, naj še naprej poglobljajo in širijo znanje kot pomemben del svojega življenja.

O letošnjem tekmovanju je spregovorila koordinatorka in pedagoška svetovalka za slovenske šole v Italiji prof. Andreja Duhovnik Antoni. Posredovala je zavidljive rezultate, saj se je letošnjega tekmovanja udeležilo 84 dijakov, od katerih se jih je kar 57 uvrstilo med bronaste nagrajence. Od teh se jih je 34 udeležilo vseslovenskega tekmovanja v Ljubljani in tudi tam jih je šest osvojilo zlato

priznanje. Posebno je treba pohvaliti Tomaža Pahorja za 1. stopnjo, Dano Čandek in Terezo Pertot za 3. stopnjo ter Aljo Šturman, Mitja Oblaka in Jelena Šaina za 4. stopnjo. Sledilo je nagajevanje. Vsak nagrajenec je poleg priznanja prejel knjižni dar, ki so ga prispevale slovenske založbe Mohorjeva družba Gorica, Mladika in Založništvo tržaškega tiska. Prisrčno prireditev so povezovala tri glasbene točke: ob začetku in na koncu je zaigral dijaški kvartet flavt, ki jih je pripravila prof. Tamara Tretjak, pred nagajevanjem pa je nastopila še mlada pianistka Veronika Grassi.

Predstavitve v Tolminu Tolminske pesmi Ljubke Šorli

V Tolminskem muzeju bodo v petek, 13. t.m., ob 19.30 predstavili pesniško zbirko nepozabne goriške pesnice Ljubke Šorli s preprostim, a zelo povednim naslovom: *Tolminske pesmi*.

V pesniški zbirki, ki je izšla pri založbi Branko iz Nove Gorice, so zbrane pesmi, ki jih je goriška pesnica posvetila rodnima Tolminu in Tolminski. O pesniški zbirki bo-

do na svečani predstavitvi v Tolminskem muzeju spregovorili prof. Lojzka Bratuž, prof. Marta Filli in založnik Branko Lušina.

Vljudno in toplo vabljeni!

Nova številka revije

Mladika številka 4*Med bralce je prejšnji teden prišla nova številka tržaške revije Mladika*

Platnica je posvečena letošnjemu dobitniku nagrade Vstajenje, koroškemu pisatelju Jožetu Blajsu, uvodnik pa nedavnim volitvam v deželni svet (*Mladika* je izšla le nekaj dni pred volitvami, v uvodniku pa je poziv k podpori levsredinskemu zavezniku in predvsem kandidatu Slovenske skupnosti Mirku Špacapanu - sicer revija objavlja tudi intervju, ki ga je s slednjim opravila Breda Susič). Pred kratkim je založba Mladika izdala knjigo črtic Eveline Umek *Mandrija in druge zgodbe*, avtorico pa je počastila tudi istoimenska revija s krajšim intervjujem, ki ga je prispevala Nadia Roncelli. V nadaljevanju si lahko preberemo novelo *Wekend* avtorice Alenke Bezljaj, ki je prejela drugo nagrado za prozo na literarnem natečaju Mladike za leto 2002. Sklop, posvečen literaturi, se končuje z 11. poglavjem romana v nadaljevanjih *Čarodějke*, katerega avtorica je M. Žitnik.

Zgodovinski del revije se začne s 27. nadaljevanjem spominov na starše izpod peresa Petra Merkuja, nadaljuje pa z zapisom o pevskega zboru t.i. Gardnega bataljona jugoslovanske kraljeve vojske v Palestini. Avtor zapisa je primorski rojak Radislav Kosovel, nekdanji pripadnik Gardnega bataljona, kasneje pa član Prekomorskih brigad in upokojeni častnik nekdanje jugoslovanske vojske.

Mladika se je 90-letnice rojstva prof. Martina Jevnikarja spomnila s posebno jubilejno prilogo, v katero so svoje zapise prispevali Zora Tavčar, Jože Velikonja (sicer tudi sam jubilarant-80-letnik, ki se ga Mladika sicer spominja s krajšim zapisom), Robert

MLADIKA

Petras, Lojzka Bratuž, Janko Moder, Luigi Michieletto, Ester Sferco, Lida Turk in Jevnikarjevi bivši študentje z videmske univerze.

Uredniki Mladike nadaljujejo z objavljanjem gradiva o gibanju tako imenovane prenovne slovenske katoliške skupnosti na Tržaškem, ki je bilo dejavno v 80. letih, sicer pa bralec naleti tudi na tradicionalni rubriki *Antena* in *Mogoče bi vas zanimalo zvedeti, da...* Čisto na koncu je zapis o 20-letnici Knjižnice Dušana Černeta.

Skupaj z Mladiko je tudi tokrat izšla njena mladinska priloga *Rast* z uvodnim zapisom Katje Vončina in Primoža Šturmana, dalje s poročilom Eve Sancin o velikonočnem seminarju mladih manjšincev na Koroškem, pogovor Mattea Feruglia z Matjažem Jakličem o 6. Zamejskem rock festivalu ter napoved o letošnji Dragi mladih, ki se predstavlja v nadvse prenovljeni obleki (med drugim je napovedano, da jo bo z nagovorom otvoril slovenski predsednik Janez Drnovšek). Na koncu je Peter Verč prispeval nekaj svojih dnevnih zapisov.

(NL)

Festival Nei Suoni dei Luoghi

Koncerti v Sloveniji, Hrvaški in F-Jk

Združenje Progetto musica prireja v sodelovanju z deželno upravo Furlanije-Juljske krajine že peto izdajo mednarodnega glasbenega festivala *Nei Suoni dei Luoghi 2003*. Gre za pobudo, ki vključuje kar 41 koncertov najrazličnejših skupin vseh velikosti ih obsegov v času od 24. junija do 12. septembra v raznih krajih v F-Jk, Sloveniji in na Hrvaškem. Organizatorji letos poudarjajo prav mednarodni in medkulturni značaj pobude, to pa bo tudi njena najbolj razpoznavna značilnost v prihodnosti.

V okviru petega mednarodnega festivala *Nei Suoni dei Luoghi* bodo nastopili tako že mednarodno uveljavljeni in priznani umetniki kot obe-tajajoči mladi glasbeniki. Na Tržaškem bodo na sporedu trije koncerti: 3. julija bo v cerkvi sv. Martina v Dolini na-

stopil Zagrebški kvartet saksofonov, 14. avgusta bo v cerkvi Marije Vnebovzete na Repentabru koncert italijanske harfistke Marije Gamboz, 24. avgusta pa bo v cerkvi sv. Roka v Nabrežini koncert, ki ga bo oblikoval slovenski duo Katja Konvalinka-sopran in Igor Vicentič-klavir. Vsi koncerti se bodo pričeli ob 21.15.

Obenem je treba omeniti, da festivalu daje dodatni mednarodni pomen pobuda z naslovom *Koncert za Evropo*. Gre za turnejo orkestra Karmelos orchestra, nastalega leta 1998 v Trzinu, ki se je začela 10. junija in ki bo do 24. junija obiskala nekaj prestolnic srednje in vzhodne Evrope: tako so predvideni koncerti na Dunaju, v Pragi, Budimpešti, Zagrebu, Ljubljani in Tirani, zadnji koncert pa bo 24. junija na goriškem gradu ob 21.15.

Sesljan / Je "neskončne zgodbe" zares konec?

Varianta o zalivu sprejeta, dežela prodala zemljišča*Devinsko-nabrežinski občinski svet je sprejel varianto o Seslanskem zalivu, dežela pa je prodala zemljišča*

Devinsko-nabrežinski občinski svet je torej na predzadnji dan maja po dolgotrajni razpravi vendarle odobril varianto regulacijskega načrta, ki zadeva preureditev Seslanskega zaliva in s tem prižgala zeleno luč za začetek del v zalivu. Za tak sklep so glasovali svetovalci desnosredinske večine in Oljke, proti pa sta bila predstavnika liste Združeni Viktor Tanze in Slovenske skupnosti Edvin Forčič. Kmalu zatem pa je deželna uprava Furlanije-Juljske krajine prodala zemljišča, ki jih je imela v svoji lasti, lastniku zaliva. Nasprotniki načrta za preureditev, ki je v prejšnjih mesecih in letih dvignil precej prahu, so sicer že pred omenjenima sklepoma napovedali priziv na Deželno upravno sodišče. Zadeva je odmevala tudi v rimskem parlamentu, kjer je poslanka Zelenih Luana Zannella vložila poslansko vprašanje.

V zvezi s prodajo zemljišč v lasti dežele F-Jk pa smo prejeli tudi stališče kandidata SSk na deželnih volitvah Mirka Spazzapana, ki se tako-le glasi:

"Nezaslišano je, kar se dogaja s Seslanskim zalivom, da iztekajoča se deželna vlada razprodaja dragocena zemljišča po smešno nizki ceni.

Očitno se boji, da ji odslej naprej ne bo šlo tako lahko od rok in da se jim izteka maneverski prostor, istočasno pa hoče svoji planetarni nabrežinski upravi zagotoviti ne-

moteno nadaljevanje posega v naravni biser obale, ne glede na pritožbe in nasprotovanja občanov in naravovarstvenih organizacij.

Zdaj bo treba še bolj slediti načrtom, da bomo vsaj v nadaljevanju vsi enotno zavarovali naravno in etnično ravnotežje Nabrežini."

Volitve so bile 1. in 2. junija

Novi vodstveni in nadzorni organi časnikarskega sindikata F-Jk

V nedeljo, 1., in v ponedeljek, 2. junija, so potekale volitve, na katerih so časnikarji iz Furlanije-Juljske krajine obnovili vodstvene in nadzorne organe deželnega Združenja časnikarjev (se pravi časnikarskega sindikata) za obdobje 2003-2006. Novo deželno vodstvo tako sestavljajo poklicni časnikarji: Esposito, Breda Pahor, Andrea Vardanega, Fabio Ercolessi, Carlo Muscatello, Fulvio Sabo, Giovanni B. Martellozzo, Clemente Borando,

Cesare Gerosa in Giuseppe Cordioli, medtem ko sta člana suplenta Andrea Covre in Kenka Leković. V deželno vodstvo sta bila izvoljena tudi časnikarja sodelavca Maria Rita Branca in Roberto Cannalire, medtem ko je član suplent Erica Culiat.

Vodstvo dopolnjujejo tudi sindikalni zaupniki po pokrajinah: Giovanni Montenegro (Trst), Claudio Cojutti (Videm), Pietro Angelillo (Pordenon) in Marko Marinčič (Gorica), njihovi namestniki

pa so Fulvio Buonfrate (Trst), Silvano Bertossi (Videm), Cristina Turchet (Pordenon) in Aleš Waltritsch (Gorica).

Razsodišče sestavljajo poklicni časnikarji Pierpaolo Dobrilla, Rosanna Ferrogia, Fulvio Fumis, Ugo Salvini, Igor Devetak, Giuseppe Bolis in Valerio Morelli ter časnikarji sodelavci Ennio Abate in Walter Grandis. Nadzorni odbor pa sestavljajo poklicni časnikarja Arrigo Ricci in Pier Paolo Garofalo ter časnikar sodelavec Mario D'Arrigo.

Nabrežina / Na praznik Vnebohoda kar dve slovesnosti

Prvo sveto obhajilo in redovniške zaobljube domače misijonarke*V nabrežinski župnijski cerkvi sta na praznik Vnebohoda, 1. junija, potekali kar dve slovesnosti: prvo obhajilo in redovniške zaobljube mlade domačinke*

Potem ko je predpoldne devet otrok prejelo prvo sveto obhajilo, kar je za otroke in starše razlog sreče in veselja, je v poznih popoldanskih urah potekala posebna slovesnost redovniških obljub domačinke Lucije Catalano.

V nabito polni cerkvi, ob prisotnosti treh škofov, goriškega De Antonija, bivšega goriškega Bommarca in gosta iz Burkinie Faso ter goriškega duhovnega vodje reda misijonark Brezmadežne patra Kolbeja, njihove prednice s sestrmi misijonarkami in končno gostov iz Bolivije, kjer je Catalanova že delovala kot pripravnica in kamor se bo vrnila, se je začela sugestivna slovesnost redovniških obljub. Obred je vodil goriški nadškof in je potekal večjezično z branjem berila tudi v slovenščini, prošnji v angleščini, slovenščini, španščini, francoščini in italijanščini; na

koru pa so peli v latinščini, španščini in slovenščini z zaključno pesmijo *Lepa si lepa roža Marija*.

Kdo je pravzaprav Lucija? To je domačinka slovenske matere in italijanskega očeta, ki pa je že pravi domačin, saj spada med tiste družine železničarjev, ki so se najprej udomačile. Kot je sama redov-

nica povedala, je že pred leti čutila posebno privlačnost do dela za najrevnejše, katerim naj bi pomagala in jim prinašala božjo besedo. Prav zato si je za moto izbrala "Poklical si me! Da, za vedno!" Odločila se je, da bo odšla v Bolivijo in tam delovala s svojimi bodočimi sestrmi, da preveri, ali je njena odločitev

dovolj trdna. Po šestih letih "noviciata" se je odločila za ta korak, ki ne dopušča več vrnitve. Ko je prebrala razloge za odločitev in obljubo, da se odpove vsem dobrinam in sprejme nase vse obveznosti, ki ji jih nalaga nov stan, se je marsikomu orosilo oko, ko smo bili priča, kako se mlado dekle dobrih trideset let danes, v tem zmaterializiranem svetu, odloči, da bo odslej živela izključno za druge, in obenem izbriše zvezo z družino, vasjo, okoljem, v katerem je živela, saj bo odslej njena družina najrevnejši sloj po svetu.

Na koncu se je Lucija zahvalila vsem za prisrčen sprejem ter za podporo v molitvi, ki ji bo najbolj potrebna, nakar so se prisotni skupno s cerkvenimi in posvetnimi oblastmi zadržali še dolgo ob bogati zakuski, ki so jo pripravili domači.

(NK)

Obvestilo kmetovalcem devinsko-nabrežinske občine

V zvezi s kmetijsko varianto regulacijskega načrta občine Devin-Nabrežina smo od Kmečke zveze prejeli to obvestilo:

"Kmečka zveza obvešča svoje člane v devinsko-nabrežinski občini, da je v občinski sejni dvorani do 25. junija na ogled nova kmetijska varianta občinskega regulacijskega načrta, in sicer ob torkih, četrtek in petkih od 8.30 do 9.30 ter ob ponedeljkih in sredo od 14.30 do 15.30. Obenem jih opozarja, naj se čimprej seznajajo z varianto in jih v primeru, da slednja ne zadošča njihovim potrebam, vabi, da predstavijo ustrezen ugovor na občino do 25. junija 2003. Kmečka zveza je svojim članom kmetovalcem na razpolago za morebitno strokovno pomoč pri sestavi ugovora s prošnjo, da se v primeru potrebe čimprej javijo v njenih uradih.

Tajništvo Kmečke zveze

Prosek / dva pomembna kulturna dogodka

Zaključek šmarnic in binkoštni koncert

V proseški cerkvi je bil 31. maja koncert ŽPZ Prosek Kontovel, 8. junija pa Binkoštni koncert OPZ Friderik Baraga in gojencev orgelskega tečaja ZCPZ

Letošnji zaključek šmarnic je bil na Proseku še posebej doživet in občuten. V domači cerkvi sv. Martina je namreč nastopil z vencem Marijinih pesmi Ženski pevski zbor Prosek-Kontovel pod vodstvom Marka Štoka. V drugem delu celovečernega koncerta pa se je na orglah predstavil domači organist Davorin Starec.

Ženski pevski zbor je po nekajletnem premoru spet zaživel na pobudo kontoveljskih in proseških cerkvenih pevk septembra leta 2000. Tako je oživela dolgotrajna pevska tradicija, ki je pred kakim desetletjem zamrla in pustila za sabo globoko vrvzel.

Vlogo zborovodje je od vsega začetka poštvalno sprejel prof. Marko Štoka, s

katerim zbor stalno raste in sega tudi v zahtevnejši repertoar umetniških pesmi. In tak je bil tudi sobotni koncert na Proseku. Zbor je za to priložnost naštudiral vrsto novih pesmi predvsem domačih skladateljev (Franc Rapotca, Vinka Vodopivca, Alojza Mihelčiča...) in z dolgim programom dokazal, da je na pravi poti rasti in uspehov.

Koncert, ki ga je na orgle spremljal Davorin Starec, je bil v celoti posvečen Materi Božji. In prav vsak se je lahko prepričal, da imamo Slovenci zelo veliko Marijinih pesmi, kar gotovo ni slučaj, saj je bilo in je časčenje Matere Božje med nami zelo prisotno. Prav šmarnične pobožnosti so dokaz te navezanosti in zau-

panja, ki ga naš človek ima do Brezmadežne. Marijine pesmi so nekakšna sinteza teološke misli in globokih čustev, ki se izražajo s petjem.

Zaključni del programa pa je bil zaupan organistu Davorinu Starcu, ki je s polurnim ubranim igranjem še enkrat prepričal občinstvo o moči prenovljenih orgel in o tem, da Prosek ter Kontovel premoreta marljivega in perspektivnega organista.

Župnija Prosek in Zveza cerkvenih pevskih zborov pa sta na prejšnjo nedeljo priredila Binkoštni pevski in orgelski koncert. Najprej se je predstavil domači otroški zbor Friderik Baraga, ki ga uspešno vodi s. Angelina Šterbenc, nato pa so se pred-

stavili gojenci orgelskih tečajev, ki jih že nekaj let prireja Zveza cerkvenih pevskih zborov. Mentorica teh tečajev in gostja nedeljskega koncerta je bila prof. Angela Tomanič. Nada Petar, Davorin Starec, Marija Kerže in Tomaž Simčič so potegnili iz proseških orgel vse najlepše zvoke, za slovesni zaključek pa je zaigrala prof. Tomanič. Slavnostni skladatelj Nicolo Porpora iz Neaplja je nekoč tako izrazil mnenje o nekem organistu: "Brez dvoma je izborni podkovan v Svetem pismu, kajti njegova levica resnično ne ve, kaj dela desnica." Po Binkoštnem koncertu sodeč vodi brez dvoma pedagoško delo prof. Angele Tomanič v pravo smer.

Matjaž Rustja

Bazovica / trije pomembni dogodki v župnijskem življenju

Prvo obhajilo, procesija in izlet

V tem zapisu želim vse bralce spomniti na tri pomembne dogodke zadnjih tednov.

PRVO SV. OBHAJILO

Najprej je tu naše prvo sv. obhajilo, ki smo ga slavili v Bazovici v nedeljo, 25. maja. Vsi župljani smo namreč znova doživeli lepoto Jezusove navzočnosti med nami v podobi kruha in vina. Šest otrok Ga je tudi prvič prejelo v svetem obhajilu. Ob sodelovanju vse verske skupnosti in ne le otrok in njihovih staršev, smo skušali ta lepi dogodek kar se da čim lepše obeležiti. Pela sta oba naša pevska zbor, in sicer mešani zbor Lipa in otroški zbor Slomšek. Bog daj, da bi otroci in vsi odrasli znali ceniti pomen te verske resnice in Jezusa še naprej prejemali s čistim srcem in pravim namenom.

PROCESIJA V GROPADU

Drugi dogodek je bila Marijina maša in procesija po Gropadu na zadnji dan Marijinega meseca maja. Vsako leto se ob tej priložnosti zbere

zares veliko število ljudi in tako je bilo tudi letos. Vsa čast vrlim Gropajcem za pripravo in lep obisk ter za sodelovanje pri maši in procesiji. Pel je otroški zbor Slomšek pod budnim vodstvom gospe Zdenke Križmančič. Nagrajeni so bili tudi otroci, ki so bolj ali manj redno obiskovali šmarnice. Najbolj pridni štirje so prejeli lep športni pokal. Domačini in vsi gostje (pred-

vsem iz Bazovice) so bili počaščeni tudi s prisrčno zakusko, za kar vsako leto poskrbita gospe Marta in Olga. Vsi smo se radi zadržali kar nekaj časa ob mizah in si zaželeli ponovno videnje drugo leto.

IZLET V CERKNO

In še tretji dogodek velja tu vsaj na kratko obeležiti. Vseh naših šest vasi, tja od Gročane do Gropade, smo se v ponedeljek, 2. junija ude-

ležili izleta, ki nas je tokrat peljal najprej v Cerkno, kjer smo se pri sv. maši spomnili vseh žrtev vojne. Lepo nas je sprejel domači župnik, g. Janez Kobal. Nato smo si ogledali skoraj svetovno znano bolnico iz druge svetovne vojne, Franjo. Vodička nam je na lep in prisrčen način pokazala in razložila, kaj vse so bolničarji dobrega naredili v tem spomeniku srčne kulture in humanosti, saj so v dobrem letu in pol rešili oz. ozdravili skoraj tisoč ranjenec. Kosilo smo imeli v Novakih. Po kosilu pa smo jo mahnili čez Poljansko dolino in skozi Škofjo Loko v Naklo, kjer smo pokusili in uživali ob domačem pivu in dobrih slaščicah. Vsi smo se malo pred deseto uro zvečer veselili vrnili domov in že veselo načrtovali smer novega župnijskega izleta, ki bo tam na jesen na svete Višarje. Z otroki pa bomo obiskali Cerknico in okolico.

Žarko Škerlj

OBVESTILA

ROMANJE NA SV. VIŠARJE pripravljata župnija Sv. Križa v soboto, 14. junija t.l. Avtobus bo odpeljal z Oberdankovega trga ob 6.30, se ustavil v Sv. Križu in nadaljeval pot. V avtobusu je še nekaj prostih mest. Morebitni interesi naj se javijo v večernih urah po tel. številki 040 220332.

DOLINSKA SEKCIJA Slovenske skupnosti priredi v nedeljo, 15. junija, avtobusni izlet v Ribnico in pobrateno občino Kočevje. Prijave za izlet pri članih odbora ali na telefonskih številkah 347 4879766 (Sergio Mahnič) in 040 2231975 (Branko Slavec).

ŠC MELANIE Klein prireja poletni center Pikapolonica

od 7. julija do 8. avgusta v prostorih otroškega vrtca v Bazovici. Središče je namenjeno otrokom od 2. do 10. leta starosti, vpisovanje pa je odprto do 20. junija. Za informacije in prijave kličite 328 4559414 ali se zglasite v društvenih uradih na ul. Donizetti 3 ob ponedeljkih od 10. do 13. ure in ob petkih od 16. do 19. ure. Prijave sprejema tudi Slovenska prosveta vsak dan od 9. do 17. ure.

KLUB PRIJATELJSTVA prireja v ponedeljek, 30. junija, izlet po Koroški. Obiskali bomo Gospo Sveto, Celovec in Vrbsko Mater Božjo. Vpisovanje do 21. junija na telefonski številki 040 225468 in 040 43194 v večernih urah. Vabljeni!

9

ČETRTEK,
12. JUNIJA
2003

OPZ LADJICA IZ DEVINA

vabi na zaključno prireditev
z uprizoritvijo glasbene igrice

KDO JE KRALJICA GLASBIL?

ki bo v petek, 13. junija, ob 19. uri
na sedežu devinskih zborov.

VROČI DNEVI, PRIJETNI VEČERI...

Fantje izpod Grmade

vabimo na družabni večer
s petjem,

ki bo na sedežu zbora v Devinu,
v soboto, 14. junija, ob 20.30.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV IN ŽUPNIJA SV. JERNEJA V MAČKOLJAH

vabita na prireditev

POJO, POJO ZVONOV

v nedeljo, 15. junija, ob 19. uri v cerkvi v Mačkoljah.

Nastopajo MePZ Mačkolje (vodi Ivo Lešnik), predavatelj Franc Rupnik, recitator Aleksij Pregarc ter pritrkovalci iz Doline, Dornberka, s Kontovela in iz Mačkolj. Spored bo povezoval Niko Tul.

SLOVENSKA ŽUPNIJSKA SKUPNOST PRI SV. IVANU

vabi na

KONCERT OB GODU FARNEGA ZAVETNIKA

v petek, 20. junija, ob 20.30

v Marijinem domu pri Sv. Ivanu.

Nastopila bosta Vokalna skupina Sraka iz Štandreža pod vodstvom Bogdana Kralja in harmonikar Adam Selj.

Zaključek sezone MePZ Mačkolje

V petek bo v starih Mačkoljah zadonela Pesem na vasi

MePZ Mačkolje bo sklenil letošnjo sezono s koncertom na dvorišču "Pri Kovačevih" v petek, 13. junija, ob 20.30

V petek, 13. junija zvečer, bo zadonela pesem v starem mačkoljanskem vaškem jedru, na dvorišču "pri Kovačevih" ali "u Kovačeve kučrte" kot mu pravijo domačini. Pevke in pevci MePZ Mačkolje s pevovodjo prof. Ivanom Lešnikom so se odločili, da letošnjo pevsko sezono sklenejo s celovečernim koncertom na prostem. Pobudo je z navdušenjem sprejelo Slovensko prosvetno društvo Mačkolje, ki bo poskrbelo, da bodo obi-

skovalci doživeli prijeten pevski in družabni večer. "Pesem na vasi" sledi zamisli številnih podobnih prireditev z željo, da bi se kulturna dejavnost spojila z oživiljanjem vaških prostorov kot krajev srečevanja. In prav pevsko poustvarjanje predstavlja pomemben trenutek druženja. Koncert pod junijskim nebom, med starimi kamnitimi zidovi, ki lahko pri starejših zbudi spomine na čas mladostnih vasovanj, je predvsem priložnost

za pristno glasbeno srečanje v krogu domačinov in vseh ljubiteljev slovenske pesmi. Temu primeren bo tudi program nastopa z izborom ljudskih, narodnih in ponarodelih skladb. Kako do prizorišča? Kdor se bo v Mačkolje pripeljal z avtomobilom, ga lahko parkira na trgu "Pod lipo" ali ob cerkvi, nato pa naj sledi smerokazom. V primeru, da bi vreme ponagajalo, bo prireditev v dvorani Srenjske hiše. Nasvidenje v Mačkoljah!

Trije mladi umetniki na srečanju Repen v kamnu

Občina Repentabor je v sodelovanju s krajevnimi kulturnimi društvi organizirala simpozij kiparstva z naslovom *Repen v kamnu*: tak naslov istočasno priklicuje ime glavne vasi v občini in vrsto kamna, ki je za ta teritorij tipičen, obenem pa poudarja bistvenost tega materiala v starodavni kmečki kulturi. Srečanja so se udeležili trije uspešni mladi umetniki, Marco Lapel, Marco Milcovich in Robin Soave, katerih stvaritve so odkrili 7. junija v okviru občinskega praznika. Dokončana dela bodo postavljena zraven treh značilnih točk: repenske lipe, kapelice na Fernetičih in cerkve na Tabru.

Sv. Ivan / Praznik zavetnika

Versko in kulturno dogajanje

Župnijska skupnost pri Sv. Ivanu je tudi letos poskrbela za bogato versko in kulturno dogajanje ob prazniku svojega zavetnika sv. Janeza Krstnika. Kot vedno bodo Svetoivanci tudi tokrat počastili god sv. Janeza s slovesno procesijo in mašo, ki bo letos izjemoma pred praznikom samim, se pravi na nedeljo sv. Rešnjega Telesa 22. junija. Procesija bo krenila ob 9. uri iz župnijske cerkve po svetoivanskih ulicah in se bo končala zopet v cerkvi, kjer bo zaključni blagoslov. Slednjemu bo ob 10. uri

sledila slovesna sv. maša v slovensščini. Seveda so tudi letos zaželenje številne narodne noše. Tradicionalna slovenska maša v stari cerkvi sv. Janeza in Pelagija pa bo na vigilijo praznika sv. Janeza Krstnika v ponedeljek, 23. junija, ob 20. uri. Domačini so tudi tokrat poskrbeli za kulturno obogatitev praznika. Tako bo v petek, 20. junija, v Marijinem domu pri Sv. Ivanu ob 20.30 koncert, ki ga bosta oblikovala vokalna skupina Sraka iz Štandreža (vodi Bogdan Kralj) in harmonikar Adam Selj.

Na Prazniku špargljev v Štandrežu Bogat kulturni nedeljski popoldan

ARHIVSKI POSNETEK

Na tradicionalnem Prazniku špargljev v prostornem župnijskem parku med lipami v Štandrežu je prejšnji konec tedna nudil veliko prijetne in razposajene družabnosti. V soboto so se navzoči lahko zabavali ob zvokih ansambla Oasi, v nedeljo pa je bilo popoldne srečanje pritrkovalcev iz vseh vetrov, ki vzbujajo vedno več zanimanja in nagajevanje malih likovnih umetnikov, ki so sodelovali na ex-temporu. Nastopil je tudi mešani zbor Rupa-Peč pod vodstvom Zdravka Klanjščka, k plesu pa so vabili zvoki ansambla Kraški kvintet. Na voljo so bili šparglji, po katerih so naši štandrežci znani daleč naokrog, pa tudi bogat srečolov. Kdor je želel, si je lahko ogledal tudi razstavo del domačinke Sonje Maligoj, ki je s svojimi umetninami prijetno presenetila obiskovalce lepega vaškega praznika.

V bogatem kulturnem programu je tudi letos našel primeren prostor dramski trenutek. Tega sta kot vedno bleščeče ustvarila zlahtna člana Dramskega odseka PD Štandrež, ljuba, "stara" znanca Majda Zavavlav in Božidar Tabaj, ki sta z režiserjem Janezom Starino, odličnim igralcem PDG in gledališkim mentorjem, po neki dramski predlogi napisala povsem novo besedilo z naslovom

Prosvetno društvo Rupa-Peč Izlet v Gardaland

Dne 1. junija je prosvetno društvo Rupa-Peč organiziralo za otroški in mešani zbor izlet v Gardaland. Zjutraj ob 5.45 smo se zbrali v Rupi, kjer nas je čakal dvanadstropni avtobus, in ob 6. uri odpotovali proti Veroni. Vreme je bilo muhasto, zato smo bili malo zaskrbljeni. Cesta je bila dolga in proti koncu smo žal dobili vijugasto pločevinasto kolono avtomobilov. Po dolgi vožnji in toploti smo končno dospeli v Gardaland. Na srečo se je vreme izboljšalo,

postalo je sončno in vroče. V tem krasnem parku je tako prišla ura odhoda. Vsi trudni, zagoreli od sonca, a veseli smo odšli proti restavraciji. Ob Gardskem jezeru nas je čakala okusna in slastna večerja. Po večerji sta Bruno in Mirjam začela prepevati slovenske narodne pesmi. Vsi ostali smo se jima veselo pridružili. Končno je prišla ura odhoda proti domu. Veseli, a zelo utrujeni smo opolnoči prispeli v Rupo.

(DA.D.)

Praznik volivcev na Travniku v Gorici Nova pomlad zelena...

Sladki zvoki lepe slovenske narodne pesmi so v ponedeljek, 9. junija zvečer, združili

veliko ljudi iz vse Goriške pri vodometu na Travniku v Gorici. Lepa množica navdušencev se je zbrala okrog novega deželnega svetovalca dr. Mirka Špacapana, da bi skupno nazdravili volilni zmagi, ki pomeni velik dosežek ne le za vse Slovence, ki živijo v Furlaniji-Julijjski krajini, ampak tudi za ves slovenski prostor, ki se odpira skupnim, širšim obzorjem.

Na slavu na glavnem goriškem trgu so se proti večeru zbrali številni volivci iz mesta in okoliških vasi. Prisotna sta bi-

la goriški župan Vittorio Brancati in novogoriški župan Mirko Brulc, pa še predsednik po-

FOTO DPD

krajinske uprave Giorgio Brandolin, več občinskih svetovalcev iz Gorice in okoliških vasi. Zastopniki našega organiziranega življenja in preprosti ljudje vseh starosti so prišli, ker so

hoteli nazdraviti ob dogodku. Šlo je za še en praznik vseh Goričanov, podoben tistemu, ki smo ga doživeli lani prav v istem času, ko je levosredinska

koalicija postavila na čelo goriške občine župana Brancatija in s tem obrnila stran v zgodovini našega mesta. Spet so ljudje - tokrat pod taktirko dirigenta dr. Mirka Špacapana - peli (ob zvokih harmonike Marka Černica) slovenske, furlanske in italijanske pesmi ter enodušno potrdili pripadnost edini pravi goriški kul-

turi in istovetnosti: Gorica je Gorica, če v njej mirno in plodno sobivajo različni jeziki in kulture. Stojimo na pragu "nove pomladi zelene", ki je po desetih letih pognala nov cvet.

Odbor za Jamlje priredil javni shod

Skupno rešimo Jamlje in Kras!

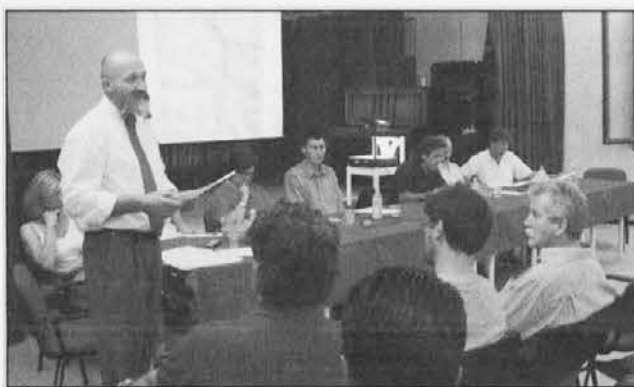

FOTO DPD

Kot strela z jasnega se je prejšnji teden izvedelo, da predvideva načrt trase hitre železnice v sklopu Petega koridorja grob poseg, ki lahko iznakaže del Krasa in zlasti Jamlje, saj bi prav v ob tej vasi predvidoma tekla 800 m dolga trasa železnice. Takoj se je osnoval Odbor za Jamlje, katerega člani so nemudoma sklicali občane, ker se zavedajo, da je treba nujno ukrepati, če se hočejo izogniti nepopravljivi škodi.

Lepo število vaščanov in predstavnikov krajevnih uprav ter naših organizacij se je v četrtek, 5. t.m., zbralo v večnamenskem centru v Jamljah,

kamor so prišli na povabilo omenjenega Odbora tudi nekateri slovenski kandidati za deželne volitve. Ker krajevne občinske uprave nimajo besede pri odločanju o tako pomembnem projektu, kakršen je Peti koridor, ki naj bi povezoval Zahod z Vzhodom z železnico od Lizbone do Kijeva, in lahko pri osrednji državni vladi posreduje le deželna uprava, so prireditelji večera želeli slišati mnenja kandidatov, tako da bi imeli tudi volivci jasnejšo sliko, koga naj volijo oz. kdo štiti njihove interese. Bruna Zorzini, Elizabeta Tomšič, Mirko Špacapan in Karlo Čenic so enoglasno obsodili

brezobziren poseg v kraški ekosistem in življenjski prostor jamelskih občanov ter svoja stališča tako ali drugače tudi utemeljili. Vsem je bilo jasno, da je sicer projekt Petega koridorja daljnoročen in sam po sebi zapleten. Tudi člani Odbora za Jamlje se dobro zavedajo dejstva, da se mu ne morejo postavljati proti; kljub vsemu želijo rešiti vas, ki bi jo trasa razdelila na dva dela. Med drugim gre za delikatno območje, saj je Kras tudi za strokovnjake še neznanka: vrtnanje vanj bi lahko bilo s hidrogeološkega vidika nevarno. Složno in enotno želi Odbor voditi ta boj, je povedal Oskar Pavletič v imenu Odbora, da se spremeni trasa ali vsekakor najde alternativna rešitev. Pomembno je združevati moči in delovati skladno z bližnjimi občinami in odbori občanov, ki ugovarjajo projektu, je povedal navzoči doberdobski župan Mario Lavrenčič in izrazil željo, da bi nova deželna uprava bila spoštljiv sogovornik v reševanju problemov naših ljudi, ki imajo pravico do dostojnega življenjskega okolja.

Od 16. do 22. junija Umetniški simpozij mladih kiparjev

Pozitivna izkušnja in izredno zanimanje, ki sta nastala ob prireditvi SKULTURA 2001, pri kateri je na Jeremitišču sodelovalo deset kiparskih mojstrov in s svojimi deli ovrednotilo Štandrež z okolico, sta organizatorjem - Rajnoskemu svetu Štandrež in vaškim društvom ter Občini Šempeter-Vrtojba - dala nov zagon in veselje pri razvijanju začetnega projekta, ki je bil obogaten z novimi pobudami. Med temi je potrebno omeniti simpozij, ki je namenjen študentom prestižnih zavodov, in sicer: Akademije likovne umetnosti iz Benetk, Šole mozaikov iz Spilimberga in Srednje Lesarske šole iz Nove Gorice. Junija bodo mladi umetniki preselili svoje ateljeje na Jeremitišče, kjer bodo imeli možnost ustvarjati v kamnu, lesu oz. s tehniko mozaika. Umetniški simpozij bo imel nalogo, da ovrednoti območje med mejnima prehodoma v Štandrežu in Vrtojbi vzdolž meje, ki bo predvidoma izginila v enem letu. Dela bodo namreč dokončno postavljena v "nikogaršnji zemlji". Študentje, ki bodo nastanjeni na obeh straneh meje, bodo imeli možnost spoznati Goriško, se srečati z ljudmi in odkriti kulturno in umetniško dediščino na Jeremitišču in v Štandrežu.

Prepričani smo, da se bodo mladi dobro počutili in da bo pobuda dobila značaj pristnega srečanja ljudi in umetnosti. Mladi imajo nalogo, da obogatijo našo skupno bodočnost in te kraje brez meja.

Umetniki bodo ustvarjali vsak dan od 10. do 12.30 in od 14. do 18. ure na Jeremitišču.

Program: v soboto, 21. t.m., bo na Jeremitišču ob 10. uri srečanje s predstavniki institucij, ob 20.30 bo kulturni program z razstavo slik in gledališko predstavo, ob 22. uri pa prižig kresa.

V nedeljo, 22. t.m., ob 20.30 na trgu sv. Andreja v Štandrežu bo zaključno praznovanje, na katerem bo igrala skupina Zuf de Žur. Poskrbljeno bo za prigrizek, na voljo bo jedaja in pijača.

Mešani zbor Štandrež v Kranju Od Sv. Kancijana do Lavrencije

Skoraj poletno sonce je spremljalo člane in sodelavce pevskega zbora Štandrež, ki so se v nedeljo, 25. maja, odpravili v Kranj. Dopoldan je potekal v bolj počasnem tempu. Glavno nalogo je zbor opravil v cerkvi sv. Kancijana, ki sodi med bisere poznogotске arhitekture na Slovenskem, ko je pod vodstvom Davida Bandellija in z orgelsko spremljavo Silvana Zavavlava oblikoval liturgijo glavne nedeljske maše.

Po res obilnem kosilu smo si izletniki peš ogledali stari Kranj v spremstvu organistke in dirigentke zbora Jacobus

Gallus Angele Tomanič, ki nas je neutrudno in navdušeno vodila mimo naselka Huje do reke Kokre, ki si je pod mestom izdoblila globoko sotesko in iz katere se je osončena pot vila po bregu navzgor do starega mesta. Naporno pot je osmišljala lik Prešerna. Poetu smo se najprej poklonili ob nagrobnem spomeniku, nato pa smo si v samem zgodovinskem središču ogledali stanovanje, kjer je "jezični dohtar" preživel zadnji leti življenja. Kot nam je vedela povedati oskrbnica muzeja, je bil Prešeren sploh prvi advokat v Kranju, kjer ni izgubil ene same pravde.

FOTO DMP

Res topel sprejem pa je zbor doživel na večernem koncertu v polni dvorani župnijskega doma, kjer so se prijetno pletli zvoki narodnih pesmi, ki so jih pevci podali samozvestno in tudi dovolj občuteno. Dan pa ne bi mogel imeti lepšega zaključka od družabnosti, ki je sledila

koncertu na notranjem dvorišču doma, kjer smo z domačini skupno prepevali - vključno obvezno Zdravljico - in predvsem smo sklenili obisk s poskočno Lavrencijo, ki bo vsem - o tem smo trdno prepričani - ostala v trajnem spominu.

(SQ)

Skupščina v Devinu

Priznanje ZŠSDI prof. Krannerju

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji je pred kratkim podelilo priznanje priznanemu goriškemu šolniku in športnemu delavcu prof. Martinu Krannerju za življenjsko delo na športnem področju.

Pravzaprav bi bil moral prof. Kranner prejeti odličje že pred časom v Jamljah, a se takratne slovesnosti ni mogel udeležiti, zato so mu priznanje podelili na nedavni skupščini društev, ki je potekala 29. maja na sedežu pevskega zbora v Devinu, posvečena pa je bila vprašanju programiranja mladinske dejavnosti (k tej temi se bomo še vrnil).

Prof. Kranner je rojak iz Kanalske doline, točneje doma iz Žabnic. V mladih letih pred drugo svetovno vojno je živel v Ljubljani kot študent in že takrat se je zelo uspešno ukvarjal z atletiko in odbojko. Po vojni je živel v Gorici, kjer je veliko let poučeval telesno vzgojo na slovenskih srednjih šolah. Izkazal se je kot odlični športni pedagog, trener in organizator, saj so v tistem obdobju na Goriškem zavetele nekatere športne panoge, zlasti odbojka, ki je še danes ena od glavnih panog, pa tudi atletika in smučanje. Prof. Kranner je bil tudi glavni pobudnik za ustanovitev Športnega združenja Olympia, kjer je bil tudi dolga leta športni vodja. Dejaven je bil tudi v raznih vsedržavnih športnih zvezah (npr. y Smučarski zvezi, komisiji za Mladinske igre in mednarodni zvezi Panathlon), njegova glavna skrb pa je vsekakor bila, da mlade ljudi vzgoji ne le v dobre športnike, ampak predvsem v zavedne Slovence.

Ob prejetju pomembnega priznanja ZŠSDI čestitajo prof. Martinu Krannerju tudi člani uredništva našega časopisa.

V Kulturnem domu / Prireditel SŠ Ivan Trinko

Iskriva ustvarjalnost goriških srednješolcev

Naj bo takoj na začetku zapisano, da je bilo letošnje slovo srednješolcev od učnih klopi izredno dinamično, šegavo in kljub pestri raznolikosti prikazano v homogeni vsebinski obliki.

Med raznimi obšolskimi dejavnostmi, ki so dopolnjevale in bogatile šolsko delo, sta med šolskim letom našli veliko navdušenih privrženecv dramska in plesna delavnica, ki so ju vodili neugnana gledališka mentorica Vesna Tomsčič in plesna učiteljica Franci Vauptič ter Danijela Simčič. S sodelovanjem vseh vztrajnih obiskovalcev, s pomočjo profesorice likovne vzgoje Magde Samec, ki je bila dragocena mentorica pri izdelavi scene in kostumov, in seveda ravnateljice Nadje Nanut, ki je poskrbela za organizacijo skupnih vaj, sta nastali dve gledališki predstavi, ena celo s pridihom musicala. Obe sta prijetno presenetili gledalce v veliki dvorani Kulturnega doma, v petek, 6. t. m., in bili srčika zaključne akademije, ki je ponudila tudi nekaj razgibanih samostojnih plesnih točk sodobnih ritmov v izvedbi pridnih plesalk in še tako rekoč brezhiben nastop aerobike z gibčnimi dekleti, ki so pod vodstvom prof. Aleksandra Kodriča nastopile v Laciju na vsedržavnem tekmovanju.

Ker so gledališko delavnico obiskovali tudi nekateri učenci četrtega in petega razreda OŠ O. Župančič iz Gorice in E. Erjavec iz Štandreža, so tudi ti sooblikovali igrice Repa velikanka A. Tolstoja, ki jo je Vesna dokaj humoristično dramatisirala in režirala ter zasedla vloge dedka z deklico in babice z dečkom. Z domišljijo posejano igrice so v lepo izdelanih pisanih kostumih pristrčno odigrali Mateja Zavadlav, Jannis Paraschos, Simon Peter Leban, Saša Butkovič, Luka Dellisanti, Noemi Cuzzucoli, Martina Drogshig, Simon Cej, Elinor Tasca Lizuka in Romina Cijan.

Povodnega moža... in še kaj pa so v Vesni režiji in glasbenem izboru podali učenci višjih razredov, Loredana in Pamela Perdec, Marco Gregori, Ma-

FOTO BUMBACA

teja Fajt, Alenka Tomsčič, Irene Costariol, Mitja Juretič, Harjet Antič, Ilarija Černic, Denis Corsi, Romina Cijan, Aleš Kodrič, Aljaž Srebrnič, Karin Marson, Martin Persoglia in Nikola Juretič. Poleg njih so sodelovali še kopica plesalk in izvajalcev scenskih efektov ter instrumentalni kvartet pod vodstvom prof. Štefana Joba, ki je igral na veselici ob Ljubljani, kot veleva Prešernova pesem. Posrečeno je Vesna postavila v ospredje odra tri recitatorke-pripovedovalke, oblečene v kmečka oblačila, v sredini pa se je odvijal plesni prizor v bogatih kostumih in seveda divje vrtenje Urške in Povodnega moža. Prešernovi baladi je Vesna pridala svojevrsten šegavo ironičen epilog in ga predstavila v učinkovitem modernem zasnovanem režijsko konceptualnem slogu. Izvajalci so doživeto in gladko izvedli svoje vloge in pri tem izrazili navdušenje do gledališkega ustvarjanja. Obe igrice sta spremljala mikavna gledališka lističa, ki so ju zasnovali in izdelali obiskovalci dramske delavnice.

V ubrani izvedbi vokalnega kvarteta iz 3. A. smo poslušali še eno Prešernovo pesem v modernem glasbenem aranžmaju ob spremljavi prof. Joba.

Ravnateljica Nanutova je predstavila vse zaslužne zmagovalce različnih tekmovanj, katerih nasmejani obrazi so se zvrstili na projekcijskem platnu. Predstavnica Slovenskega šolskega sindikata Sonja Klanjšček pa je izročila letošnjo študijsko nagrado v spomin na

prof. Ivana Sirka Tomažu Pahorju iz 3. B.

Razgibano srečanje, ki sta ga s hudomušnim besedilom prof. Lučane Budal povezovala Luka Sancin in Gregor Černic, se je sklenilo z družabnostjo v mali dvorani, kjer so otroci in starši vedro nazdravili počitnicam.

Istega dne zjutraj so se srednješolci zahvalili Bogu za vse lepo v tem šolskem letu pri šolski maši v cerkvi sv. Ivana, ki jo je daroval njihov veroučni profesor Marjan Markežič.

Po obredu so se preselili v župnijsko dvorano F. Močnika in tam prisluhnili gostu, pisatelju in novinarju Ivanu Sivcu, doma iz Most pri Komendi, ki jim je več kot eno uro govoril o svojem otroštvu, prvih stikih z literaturo, in seveda o svojem pisateljevanju, ki je zelo plodno, saj pri 51 letih lahko našteje že 41 knjig - 16 za mladino - z različnimi tematikami, več kot dva tisoč besedil za glasbo in veliko radijskih reportaž. Po vsem, kar je zanimivega povedal, je, ob ravnateljici, ki je poimensko poklicala pridne bralce določene števila knjig, še prijateljsko podal roke vsem tistim bralcem, ki so krepko presegli to število in prejeli knjižni dar. Gostu se je prof. L. Budal zahvalila za obisk s knjigo *Goriza 1001-2001*, pedagoški svetovalki Ministrstva za šolstvo RS za Slovence v zamejstvu, prof. Andreji Duhovnik, pa je s šopkom izrekla zahvalo za vse, kar je storila v letošnjem letu za naše dijake, in tega je bilo kar precej.

Iva Koršič

OBVESTILA

OD 9. JUNIJA do 5. septembra stopi v veljavo poletni urnik goriškega sedeža SSO. Urad bo odprt od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure.

SZSO-GO vabi člane, prijatelje in starše na zahvalno svetlo mašo ob zaključku školskega leta, ki bo v župnijskih prostorih v Štandrežu v soboto, 14. junija.

ŠIRŠI ODBOR Zveze slovenske katoliške prosvete se bo sestal v četrtek, 12. junija, ob 20.30.

KULturni DRUŠTVO Sovodnje vabi na premiero predstave Žarka Petana *Obtoženi volk* v režiji Vesne Tomsčič. Kulturni dom Sovodnje, sobota, 14. junija, ob 20.30.

DRUŠTVO SLOVENSkih upokojencev za Goriško sporoča udeležencem izleta v Poadižje, da bo avtobus odpeljal 13. junija ob 6.30 iz Sovodenj izpred cerkve in nato lekarnе ter s postankoma v Štandrežu pred cerkvijo in v Gorici pri gostilni Primožič.

SLOVESNOST SV. Rešnjega Telesa s procesijo bo v Gaborjah 19. junija ob 20.30, na Peči pa 22. junija ob 9. uri.

V GALERIJ Ars nad Katoliško knjigarno razstavlja Andrej Kosič. Razstava je odprta po urniku uradov do 30.6.

DAROV

ZA MISIJON p. Kosa: N.N. iz Rupe 75,00; Ana Ferlat 10,00 €.

ZA CERKEV na Peči: sestrice Bernarda Novak Malič namesto cvetja na grob Gabrijele Batistič Fajt 30,00 €.

ZA CERKEV na Vrhu: ob poroki Viljene in Markota ženinovi starši 70,00, priči z Vrha 30,00, nona Rožica 20,00, nona Letizia 20,00 €.

ZA ŠKOFIJSKO gimnazijo v Vipavi: A.Š. 200,00 €.

ČESTITKE

Dne 3. junija je na univerzi v Ljubljani diplomirala za profesorja defektologije naša **Mateja Elersič**. Čestitamo ji in želimo veliko uspeha vsi iz družine Marussi.

SKPD F.B. SEDEJ

vabi na

ZAKLJUČNI KONCERT MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA

petek, 13. junija 2003, ob 21. uri
med Borovci v Števerjanu

POD POKROVITELJSTVOM ZVEZE SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

KULturni DOM - GORICA KULturni CENTER LOJZE BRATUŽ ZSKD ZSKP

KONCERT NA GORIŠKEM GRADU
S SKUPINO ROMSKE GLASBE

ŠUKAR

Sreda, 25. junija 2003, ob 20.45

PREDPRODAJA VSTOPNIC: urad Kulturnega doma
v Gorici (tel. 0481 33288)
VSTOPNINA 10,00 € (znižani 7,00 €)

Skupina romske glasbe Šukar Čezmejni koncert na goriškem gradu

V sredo, 25. junija, bo pod šotorom na Goriškem gradu v okviru poletne scene glasbene festivala Across the border nastopila prvič v Gorici slovenska skupina romske glasbe Šukar iz Ljubljane. "Šukarji" sodijo med osrednje skupine rom na evropski sceni. Redno sodelujejo z legendarnim romskim pevcem Sabanom Bajmaričevim, kraljem romske glasbe, in drugimi znanimi umetniki tovrstne glasbe. Številni so njihovi nastopi po Sloveniji in evropskih državah.

Glasbeniki, ki sestavljajo skupino Šukar, so pozorni in marljivi raziskovalci bogate romke glasbene izraznosti. V desetih letih delovanja so uspeli ustvariti visoko kakovosten in hkrati prijeten repertoar tako z melodičnega kakor tudi z zvočnega vidika. Kljub dobremu odzivu publike in kritike je skupina uspela ohraniti izvirno svojskost, ki izhaja iz duhovne

večplastnosti in izjemne vitalnosti romskega ljudstva.

Skupina Šukar je tamburaška zasedba in šteje pet članov (Igor Misdaris, Štefan Uranjek, Nenad Ljubotina, Miha Švent, Nenad Kokovič).

Čezmejni koncert prirejajo Kulturni dom Gorica, Kulturni center L. Bratuž, Zveza slovenske katoliške prosvete, Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju s Kulturnim domom iz Nove Gorice, Primorskim dnevnikom, Novim glasom, TV Vitelom, TV Primorko, časopisom Oko, Radiom Robin. Pokroviteljstvo nad pobudo so prevzele: goriška občina in pokrajina, Slovensko kulturno gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij. Predprodaja vstopnic v uradu Kulturnega doma v Gorici, ul. I. Brass 20, tel. (0039) 0481 33288, in v Kulturnem centru L. Bratuž, Drevored 20, septembra, tel. 0481 531445.

Prijeten pomladni dan

Romanje vernikov iz Laškega

Dne 18. maja je lepo število ljudi poromalo na pobudo ženskega pevskega zbora in društva Jadro iz Ronk v Kamnik. Zjutraj so se ustavili v Žalah in v bližnji Gramozni jami, kjer so se spomnili ljubljanskih talcev, žrtev okupatorjev. V Kamniku so imeli mašo v samostanki cerkvi, posvečeni sv. Jakobu. V samostanu sta Plečnikova kapela in zelo zanimiva knjižnica s starimi slovenskimi knjigami. Po ogledu mesta so se izletniki podali k izviru Kamniške Bistrice in v park Volčji potok. Ob vrnitvi so si romarji ogledali še lepi ljubljanski grad, ki kraljuje nad slovensko prestolnico.

Omenimo, da sta se medtem končala tečaja sloven-

ščine za odrasle (začetniški in nadaljevalni) in tradicionalni

tečaj klekkanja, ki jih prireja društvo Jadro.

Pogovor / Janko Kulmesch, glavni urednik NT

“Naš tednik je bil vse prej kot zgodba o neuspehu”

FOTO JKP

Odločitev Zbora narodnih predstavnikov, naj tudi Naš tednik preneha izhajati, pomeni epohalno spremembo na področju medijske oskrbe slovenske manjšine na Koroškem. Časopis bo izšel zadnjič v petek, 13.6.2003. O sami simboliki datuma izida zadnje številke se z Jankom Kulmeschem, zadnjim glavnim urednikom Našega tednika, nisva pogovarjala. Pogovor sva začela sproščeno ob kavici, prav tako neposredno pa sem ga na začetku vprašal, s katerimi občutki je ustvarjal zadnjo številko Našega tednika (NT).

Kulmesch: Težko bi odgovoril... z mešanimi občutki... Naš tednik je bil zame časopis, v katerega sem vložil polovico svojega dosedanjega življenja. Lahko rečem, da se je časopis kljub raznim težavam vsa leta uveljavil kot kulturnopolitično glasilo, ki je nagovarjalo širok del slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Sedaj se mora NT umakniti v interesu skupnega časopisa, kar je načelno dobra zamisel, ker tako lahko ustva-

rimo še kvalitetnejši, obsežnejši in pestrejši časopis.

Žal pa rojstvo skupnega časopisa ni bilo takšno, kot bi si želeli. Lahko samo upam, da bo vendarle uspelo popraviti dosedanje napake in zamude.

Kaj pomeni ukinitve Našega tednika in Slovenskega vestnika, to je obeh dosedanjih političnih tednikov, za medijsko oskrbo koroških Slovencev?

Ukinitve obeh tednikov pomeni po eni strani izgubo medijske pluralnosti. Moje načelno mnenje je, da je manjšina resnično enakopravna, če ima na razpolago iste standarde kot večina. Medijski pluralizem je nepogrešljiv standard za vsako razvito družbo: drugače bi tudi večinski narodi imeli le en časopis. Zavedam se, da pomanjkanje finančnih sredstev onemogoča tako medijsko pluralnost in zato sem od samega začetka pojmoval poskus skupnega časopisa kot priložnost za boljši časnikarski izdelek. Žal do tega doslej ni prišlo.

Obstoj drugega tednika je

zame pomenil izziv, vendar ta izziv ni onemogočal dobrega sodelovanja s kolegi Slovenskega vestnika kot z ostalimi kolegi tako večinskih kot manjšinskih medijev. Udeleženi smo tisto, kar naj bi časnikarstvo bilo: pluralizem in upoštevanje raznolikosti.

Kako bi opisal svoje dosedanje delo pri Našem tedniku?

Pri NT sem začel poklicno delati leta 1981. Tedaj je prišlo do nekaterih sprememb in do posodobitve samega časopisa. Trudili smo se, da bi upoštevali novinarska načela, kar je za razvito družbo samoumevno. Naši bralci so to pozitivno sprejeli, kar dokazuje tudi dejstvo, da smo z novim pristopom znali pridobiti tudi nove, mlajše bralce in s tem omilili fiziološko izgubljanje bralcev.

Takrat smo uvedli tudi širše poročanje o športu in se posvečali v večji meri tudi občinskemu dogajanju na južnem Koroškem.

Poleg zgleda starejših kolegov in uspešnih časnikarjev iz nemškogovorečega sveta je na moje časnikarsko delo vplival zgled dr. Draga Legiša. Spoznala sva se in cenil sem ga kot časnikarja in osebo, saj je po eni strani obvladal časnikarsko orodje, po drugi strani pa je znal to orodje pravilno in primerno uporabljati za potrebe narodne skupnosti.

Slovenski časnikar na Koroškem, ki ustvarja za slovenske medije, nima lahkega življenja. Po eni strani je vzrok za to finančne narave, saj se okvirni pogoji ne dajo primerjati z okvirnimi pogoji, ki jih nudijo nemški mediji, po drugi strani pa sem večkrat imel občutek,

da se časnikarsko delo podcenjuje tudi v vrstah manjšine.

V zadnjem času so bila poročila o slovenski narodni skupnosti v koroških nemških medijih bolj upoštevana kot naše delo. Kljub temu pa mi je to delo všeč, saj sem tako rekoč od blizu in neposredno spremljal najvažnejše dogajanje tako v matici kot pri nas, od osamosvajanja Slovenije do sedanje razprave o demokratičnem zastopstvu znotraj naše narodne skupnosti.

Zadnje številke NT so izhajale tako rekoč v nemogočih pogojih, brez lastnega uredništva. Zakaj ste še vztrajali?

Šlo je za sklep Zbora narodnih predstavnikov (ZNP), to je najvišjega gremija NSKS. ZNP je na seji 28.3.2003 odločil, da naj se preloži izid skupnega časopisa za dva meseca. V tem času naj bi se razrešila še odprta vprašanja. Kot se je kasneje izkazalo, je bil sklep utemeljen, saj Novice niso bile pripravljene za uspešen štart.

Kaj pa bo v ospredju zadnje številke NT?

V ospredju zadnje številke, ki bo izšla na štiriindvajsetih straneh, ne bodo aktualne teme, temveč pregled na več kot petdesetletno izhajanje časopisa. Zadnja številka naj bi bila neke vrste bilanca o-

pravljenege dela in naj bi priključila v spomin delo in pomen, ki ga je opravljal NT v korist slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Gre za poslovlino številko, ki bi naj pokazala, da je bil NT vse prej kot zgodba o neuspehu.

Kaj pa bodočnost Janka Kulmescha?

Obstajajo konkretni načrti, o katerih ne morem še javno spregovoriti. Vsekakor lahko povem, da bom ostal zvest svojemu dosedanjemu poklicu. Časnikarstvo je zame več kot delo: zame je to prizadevanje za narodno skupnost z dušo in telesom.

Peter Rustija

BENEŠKA SLOVENIJA

Otroški zbor iz Vrtojbe in Šempetra v Bardu Nepozabno srečanje

Otroški zbor se pripravlja na sveto mašo

Dne 1. junija so pevci cerkvenega otroškega zbora iz Vrtojbe in Šempetra s svojimi starši obiskali vas Bardo (Lusevero) v Gornji Tersi dolini.

Mladi pevci pod vodstvom Mojce Maver-Podbersič in s sodelovanjem Tjaše Rotar so peli pri sv. maši, ki jo je vodil domači župnik, dr. Renzo

Calligaro. Pri bogoslužju so nastopili tudi nekateri instrumentalisti.

Po sveti daritvi so nam domačimi pripravili prijazen sprejem s pogostitvijo in prof. Viljem Černo nam je povedal zanimivosti iz zgodovine iz življenja terskih Slovencev. Po tem živahnem, prijetnem srečanju smo si ogledali še do-

mači etnografski muzej.

Srečanje bo ostalo za vse nepozabno. Mladi pevci in instrumentalisti so nastopili z zanosom, kot da morajo opraviti svoje poslanstvo, ogreti srca z lepim slovenskim petjem.

Med bogoslužjem nas je presenetilo mašno berilo v zanimivem posebnem terskem narečju in navdušile so nas prepričljive besede g. župnika o enakopravnosti narodov in jezikov in o pravi ekumenski ljubezni in sožitju tudi med različnimi ljudstvi, toliko bolj pa med brati. Kot da so besede padle na plodna tla in segle v dno duše, se je v prijateljskem srečanju razvelj žihaven pogovor in zadonele so cerkvene in posvetne pesmi vseh prisotnih, te so zvene tako usklajeno, kot da bi že dolgo prepevali skupaj.

Ob slovesu je bila pri vseh le ena skupna misel: hvaležnost za tako lep dan in želja po ponovnem srečanju.

MC

GLOSA JURIJ PALJK

O zlatu

Že takoj na začetku moram povedati, da ne mislim ničesar novega napisati o zlatu, tej zlahki in sončno svetleči kovini, ki je bila v zgodovini človeštva tako predmet neizmernega občudovanja kot tudi vzrok za huda dejanja in zločine.

Zlato je namreč v zgodovini postalo tista kovina, ki ji je človek pripisal izjemno vrednost, in je zato postalo tako cenjeno, dragoceno, vedno je imelo velikansko vrednost, ki je kovina sama na sebi seveda nima, čeprav iz solskih klopi vemo, da je zelo redka.

Za pričujoči zapis o zlatu je krivo poletje, pravzaprav neznosna vročina in sopara teh dni, ki ima za posledico tudi to, da se med nami, in še posebej v obmorskih letoviščarskih krajih, pojavijo odprte zlatarne, kot bi lahko poimenovali ženske in seveda, ter na žalost!, predvsem nekatere moške, ki nosijo na sebi toliko zlata, kot ga povprečna zlatarna v naših krajih nikdar nima na zalogi.

Saj veste, na katere moške mislim: na tiste, ki hodijo v vročih dneh okrog z odprtimi, običajno belimi ali črnimi sraj-

cami in imajo okrog vratu od pet do deset debelih zlatih veržic (povprečna teža od pol kilograma do dveh) z velikimi križi (povprečna teža od dvajset do petdeset dekagramov), rogličji, medaljami in drugimi priveski, ki so seveda vsi iz zlata. Na zapestju imajo take vrste tiči seveda še obvezne zapestnice, kaj zapestnice, prave verige imajo!, in tudi iz teh običajno kaj visi, da je izgled boljši. Vse je seveda v zlatu, svetlečem, običajno rumenem zlatu!

Prstani, ki jih nosijo na sebi ti moške, za katere sem neke bral, da jih v anglosaškem svetu zajedljivo imenujejo tudi "latino macho man", so nekaj posebnega, saj so takih dimenzij, da je dobro, da jih nosijo zatakne na prstih, ker bi sicer v primeru padca gotovo lastniku poškodovali nogo. Zapestna ura, običajno svetleča zlatna ura, je velikih dimenzij, blešči se v soncu, v temi in v senci, vidna je na daleč, predvsem pa tehta pol kilograma, da je celostni učinek večji, globalni izgled pa enkrat. Skratka: prave odprte zlatarne so ti moške, take odprte

zlatarne, kakršne vidite samo na tržnici v Istanbulu. Za Konstantinopol pa že itak vemo, da je od nekdanj cenil svetleče in zlate, bogate stvari.

Tako pojavo sem minuli teden zagledal nekega soparne večera, ko sem z družino v avtomobilu iskal parkirišče v središču Gradeža. Mimogrede: nisem ga našel in smo zato po zamudnem kroženju v središču Gradeža jedli sladoled v veliko bolj mirnem Ogleju.

Od daleč sem ga zagledal, pa čeprav je bilo pritlikavemu, a izjemno miščastemu možu srednjih let kar težko nositi na sebi vso težo zlata, ogrlic, ure, zapestnic in še česa.

Po pločniku v središču Gradeža je pri "portiču" snel z ramen še belo srajco - jakno, da je lahko z golimi in seveda z od sonca že zelo potemnelimi prsti lepše pokazal zlatar-sko ponudbo ter svoje, od trdega garanja v telovadnici, izjemno "izdelane" mišice.

Odveč je seveda še poda-

tek, da je miščasti možicelj, ki je zase vidno menil, da je najlepši v mestu, nosil tesno oprijete bele hlače z dvema gumboma v pasu, ki nista stala na naravnem mestu.

Z napol odprtimi hlačami je tako odprta zlatarna korakala, da je bilo veselje!

Sredi gruče pretežno avstrijskih in nemških turistov, ki imajo tudi sami zelo radi zlato, je deloval kot pojava zase, taka pojava, da nisem mogel molčati in sem zato v avtu na glas rekel: "Ti, Tina, glej ga tipa, ves svet je njegov!"

A sem seveda takoj še dodal: "Problem je samo v tem, da svet ne ve, da je njegov..."

Žena je samo utrujeno rekla: "Ma, Jurij!"

Hčerki sta se zahihitali in začeli šteti veržice in zapestnice, ugotovili sta zelo hitro, da ročna ura ni prava in potem je Tina rekla: "To je nekaj nemogočega!"

In smo v avtu ugibali, če mu je ime Tullio ali Salvatore

in je žena rekla, da sem nesramen, ker da zaradi takega zabavljanja slabo vplivam na otroke.

Dodala je še to, da se mora vse ljudi spoštovati.

S to njeno ugotovitvijo sem se seveda globoko in vsestransko strinjal, le da sem še dodal polglasno: "Že zaradi zlata ga moraš spoštovati!"

Iz zadnjega sedeža je prišel samo še naveličan vzdih in skupaj smo pred prehodom za pešce lahko iz ustavljene avta zvedavo opazovali odprto zlatarno, kako si je z roko segla v lase, da se je zlato na prsih še bolj zatreslo.

Veličasten, nezamenljiv pogled, enkratno!

Miščasti možicelj v belih hlačah, ki je imel na sebi več zlata, kot ga bo naša razširjena družina kdajkoli imela (pod razširjena mislim stare starše, brate, sestre in vse njihovo potomstvo!), jo je mahnil proti središčnemu drevoredu v Gradežu, kjer se je gotovo kar trlo podobnih, a tudi takih, ki se ob pogledu na zlato višče bogastvo neizmerno zabavajo.

Stari Latinci, ki so vedeli, kako gredo stvari, če se hoče, da gredo dobro, so imeli navado reči, da je srednja pot tudi zlata pot, se pravi, da je v življenju potrebno imeti mero za vsako stvar.

Tudi za zlato torej, saj je znano, da postane še tako dragocena stvar precej banalna, če je je preveč in je povsod.

Zlato je seveda v naši bogati družbi izgubilo tisti čar in tudi tisto vrednost, ki jo je imelo nekoč, ko je bilo kot vrednost tudi podlaga za vrednost neke denarne valute.

Če so naši stari starši in predniki kupovali zlato, so ga skoraj vedno kupili tudi zato, ker so vedeli, da kupijo stvar, ki nekaj velja, in skoraj vsaka družina iz naših krajev pozna zgodbo, ko so v stiski naši predniki zlato tudi prodali, da so preživeli.

Naši predniki, ki so bili zvečine mali kmetje, so imeli svoje dostojanstvo in so vedeli, kaj je zlato. Zato nikdar niso hodili z zlatom okrašeni v hlev, ker bi se govedo zagotovo ustrašilo in zato, ker so vedeli, kaj je zlato!

paljk@noviglas.it

DAVČNI KOTIČEK

Mara Petaros

Naša sodelavka dr. Mara Petaros odgovarja na vprašanja o davčnih prijavah. Vsi, ki imate dvome ali želite kakšno pojasnilo v zvezi s to problematiko, ste vabljeni, da nam pošljete vprašanja po faxu (0481 548808) ali e-mailu (gorica@noviglas.it) ali po tradicionalni pošti.

Obrtnik oz. podjetje, ki kaj prispeva za kulturo ali sponzorizira kakšno kulturno dejavnost, ima možnost kakšnih odbitkov ali olajšav?

Člen 65 enotnega besedila, ki ureja davek na dohodek (testo unico imposte sul reddito, D.P.R. št. 917 z dne 22.12.1986 z vsakoletnimi dopolnili) točno določa, kateri prispevki so odbitni in v kolikšni meri. Če obrtnik ali podjetnik prispeva za kako izmed navedenih dejavnosti, lahko te prispevke odbije od letnega dohodka in seveda plača nižje davke. Vsekakor pa je višina odbitka odvisna tudi od dohodka podjetja, ki ga podjetnik prijavlja, saj zakon določa, da lahko podjetnik odbije prispevek v višini 2% prijavljenega dohodka.

Med odbitne prispevke spadajo:

- prispevki ustanovam, ki imajo izključno vzgojne, izobraževalne, socialnoskrbne, zdravstvene ali verske cilje. Tako bi podjetnik lahko odbil prispevek, ki ga je namenil kakšni državi, da lahko izvede določene projekte v sklopu šolske vzgojnoizobraževalne ponudbe;
- prispevki priznanim, nevladnim organizacijam, ki pripravlajo in vodijo razvojne načrte v državah v razvoju;
- prispevki pravnim osebam, ki imajo sedež na jugu Italije in skrbijo izključno za raziskovalne dejavnosti;
- prispevki univerzam in drugim univerzitetnim ustanovam;

- prispevki ustanovam, katerih cilj ni dobiček, ki izvajajo izključno kulturno dejavnost, npr. operna hiša, Beneški bienale ipd. V tem primeru pa moramo paziti, saj mora biti ustanova pravno priznana;

- prispevki (do največ 1.032,91 evrov letno) športnim društvom, ki združujejo zgolj ljubitelje.

Zakon predvideva tudi popolno odbitnost, brez omejitev, v primeru prostovoljnih prispevkov državi in javnim ustanovam, ki skrbijo za vzdrževanje kulturne dediščine. Ravno tako predvideva zakon popolno odbitnost v primeru prostovoljnih prispevkov državi in javnim ustanovam za zdravstvo in raziskovalno dejavnost.

Podjetja pa lahko tudi sponzorizirajo kako športno društvo, ki goji ljubiteljsko športno dejavnost predvsem v korist mladine. Da lahko podjetje prispevek odbije, mora biti društvo včlanjeno v pristojno športno zvezo, npr. FIPAV, FIHP ali kaj podobnega. Na tak način pridobi podjetje na ugledu v okolju, v katerem deluje. Obenem pa postane podjetje bolj poznano. Vsi ti izdatki spadajo v t.i. stroške reklame, ki jih ureja člen 74 omenjenega enotnega besedila. V tem primeru lahko podjetnik podari športnemu društvu denar ali dobrine (npr. trenerke, žoge in drugo opremo) do največ 200.000 evrov letno.

Nasveti varčevalcem

Investicijski skladi (3) Izrazoslovje

Uporaba tujk iz angloameriškega sveta je v finančnem svetu razumljivo pogosta. Varčevalec, ki vlaga svoje prihranke v investicijske sklade, zaradi tega pogosto srečuje izraze, za katere ne pozna točnega pomena.

Switch. S tem izrazom definiramo prehod iz določenega tipa investicijskega sklada v drugega. Dejansko varčevalec istočasno likvidira naložbo in vloži kapital v drugo vrsto investicijskega sklada. Vmesni in dragi prehodi kapitala preko tekočega računa v tem primeru odpadejo. Te operacije so možne med skladi, ki pripadajo istemu upravljavcu (it.: società di gestione), in so ponavadi brezplačne. Upravitelj prav zaradi tega večkrat postavi mejo številu prehodov med skladi. Včasih pa vlagatelj bremeni plačilo manjše provizije. Sicer te operacije so smiselne samo v nekaterih okoliščinah. Npr.: dober donos na delniškem skladu vlagatelj lahko ugotovi, tako da preide na obvezniški sklad, na katerega zelo malo vplivajo nihanja borznih tečajev.

No load. Ta beseda označuje tiste investicijske sklade, za katere vlagatelj ne plačuje vstopnih provizij. V takih primerih so pa stroški za upravljanje sklada nekoliko večji, kar negativno vpliva na vrednost kvote. Poleg tega nekatere banke zahtevajo ob podpisu sklada "no load" odprte tekočega računa.

Benchmark. S tem izrazom označujemo indekse, ki nam kažejo srednjo donosnost različnih kategorij investicijskih skladov v določenem časovnem razmahu. Varčevalec ima tako na razpolago

parameter, ki ga lahko primerja z donosom svojega investicijskega sklada. Npr.: varčevalec, ki je vstopil preko investicijskega sklada na italijansko delniško tržišče, lahko primerja donos svoje naložbe z italijanskim borznim indeksom Comit. Za vlagatelja, ki se je odločil za ameriško delniško tržišče, pride v poštev ameriški borzni indeks Standard & Poor. Boljša srednja donosnost v primerjavi z "benchmark" pomeni, da upravitelj sklada dobro opravlja svoje delo in je zaradi tega vreden zaupanja. Za obvezniško tržišče so najbolj znani "benchmark" ameriških investicijskih bank JP Morgan in Salomon Smith Barney (npr.: Global Bond Index ali World Global Bond Index). Vse indekse pripravljajo specializirane finančne družbe in so redno objavljeni v gospodarskih dnevnikih ter gospodarskih revijah. V vsakem primeru "Pravilnik Sklada", ki ga varčevalec dobi ob podpisu pogodbe, navaja "benchmark", ker to narekuje zakonodaja.

PIC in PAC Ti dve kratici iz italijanskega finančnega sveta označujeta dve različni obliki vlaganja v investicijske sklade. V prvi opciji se varčevalec odloči za enkratni polog (vsaj 500,00 evrov), kateremu lahko sledijo občasni in neobvezni dodatni pologi. V drugem primeru se vlagatelj odloči za mesečno vlaganje zelo nizkih vsot (mesečno vsaj 50,00 evrov). Tako obliko varčevalnega programa, ki traja več let, lahko varčevalec prekine v katerikoli trenutku brez nikakršnih bremenitev.

Stojan Pahor

Naši vrtovi

Obrezovanje ocvetelih okrasnih grmovnic

Nekatere okrasne grmovnice, ki cvetijo zgodaj spomlad, kot so zimski jasmin (Jasminum nudiflorum), kalikant (Chalcidanthus praecox), zimzeleni nepravilni lov (Viburnum tinus), različne vrste forsitijske (Forsythia), spomladni cvetoče medvečke (Spiraea x arguta) ali Spiraea x vanhouttei, a tudi deucije, mahonije, kameleje, nekatere vrste magnolij in druge, ki jih bolj ali manj pogosto opažamo po vrtovih v naši okolici, moramo po cvetenju primerno obrezati. Na ta način bomo ohranili obliko okrasnih grmovnic in si zagotovili, da bodo cvetele tudi prihodnjo pomlad.

To velja zlasti za forsitijske, medvečke ali spireje, zimski jasmin, japonsko mahonijo in deucije. Pogosto se namreč godi, da postane neobrezana okrasna grmovnica preveč gosta in se zato njene notranje veje prepletajo in ošibijo. Vedeti moramo, da omenjene okrasne grmovnice razvijajo največ cvetja na pogankih, ki so zrastle prejšnje leto, cvetijo sicer tudi starejši poganki, a bistveno manj. Če torej po cvetenju ne obrežemo grma, se zgodi, da se enoletni poganki pomikajo vedno bolj na rob, kar pa ni zaželeno. S časom bi namreč na vrtu ne imeli več primerno gostih, polnocvetičnih grmov, ki so najlepši okras vrta, ampak razpočegnjene in previsoke grme, ki bi cveteli samo na vrhovih vej, kjer bi bil pač lanskis les.

Če torej nismo še obrezali teh grmovnic, bomo to čim prej naredili. Najprej bomo odstranili star in odmirajoči les, tako da ga bomo odrezali ali odžagali že pri tleh. Tako drastično odstranimo pet ali

več let stare poganjke. Drugače pa bomo veje prikrajšali na zaželeno višino, tako da jo bomo odrezali za debelino škarij nad izbranim mladim pogankom. Odstranili bomo zato tiste veje, ki silijo v notranjost, in tiste, ki grmu kvarijo obliko. Tako ravnamo pri forsicijah, zimskem jasminu, deucijah itd. Načeloma pa pustimo prosto rasti tiste mladike, ki so pognale iz korenin, saj jih bomo uporabili za pomladitev okrasnih grmovnic. Odrežemo jih le v primeru, da jih je preveč in bi zato ovirali pravilno obraščanost grma, ki bi se preveč zgostil, kar pa ni zaželeno. Pri medvečkah ali spireah pa moramo ločiti spomladni cvetoče od poletnih vrst. Prve cvetijo na lanskem torej enoletnih pogankih in jih zato obrezujemo v sedanjem času. Druge pa cvetijo na letošnjih mladikah in jih zato obrezujemo pozimi, ko les počiva.

Magnolija potrebuje malo obrezovanja. Pravi čas pa je mesec julij. Obliko grmičastih sort vzdržujemo z odstranjevanjem starih, poškodovanih ali rogovilastih vej. Podobno velja za japonsko mahonijo. To rastlino je treba le prva leta z ustrezno rezjo spodbujati, da se dobro razveja. Nato jo obrezujemo vedno manj in ji le vzdržujemo obliko ali odstranimo kako polomljeno vejo.

Vsakega obrezovanja se lotimo z dobro nabrušenimi vrtnimi škarjami, da je rez čim bolj gladka. Pri debelejših vejah bomo mogoče potrebovali vrtnarsko žago in cepilni ali obrezovalni nož, s katerim gladko obrežemo večje rane, ki jih nato po potrebi premažemo s cepilno smolo.

Prodor na srbski trg

Novogoriški Meblo uspešno zakorakal na srbskitrg

S svečano otvoritvijo Galerije pohištva na Kolarčevi ulici v središču Beograda se je v četrtek tudi uradno začelo poslovno-tehnično sodelovanje med skupino Meblo iz Nove Gorice in trgovskim podjetjem Yugoexport iz Beograda. Pred kratkim ustanovljena

družba Meblo Yugoexport Beograd, ki je v 100-odstotni lasti družbe Meblo Poslovne storitve iz Nove Gorice, ima v Srbiji trenutno sedem salonov, katerih skupne prodajne in skladiščne površine znašajo več kot 5500 kvadratnih metrov. Poleg slovesno odprte triadnostropne Galerije pohištva na Kolarčevi ulici, ki velja za prestižno lokacijo, bodo v kratkem v Beogradu odprli še tri salone, po enega pa v Novem Sadu, Nišu in Kragujevcu.

Cilj pogodbe o sodelovanju med Meblom in Yugoexportom, ki je po besedah direktorja Mebla Holding Franka Štoklja sad dvoletnih prizadevanj in dogovorov, je čim učinkovitejša prodaja pohištvenih

proizvodnje v Srbijo, ki bo Meblu poleg boljših pogojev za prodajo na trgih Državne skupnosti Srbije in Črne gore omogočila tudi hitrejši prodor na mikavni Ruski trg.

Na svečani otvoritvi Galerije pohištva, ki so se je poleg najvišjih predstavnikov novogoriškega Mebla udeležili tudi predsednik Združenja industrialcev Srbije in Črne gore Bogoljub J. Karić, slovenski veleposlanik v Beogradu Borut Šuklje, direktor nove družbe Meblo Yugoexport Milutin Jovanović in številni drugi visoki gostje iz vrst slovenskega, predvsem pa srbskega gospodarstva, je bilo med drugim povedano, da je dobil Yugoexport s pridobitvijo Mebla kot strateškega partnerja možnost polnega angažiranja svojih prodajnih objektov in zaposlenih delavcev. V novem podjetju Meblo Yugoexport je trenutno zaposlenih 51 delavec trgovske in višje strokovne usposobljenosti, z odpiranjem novih salonov in širitvijo dejavnosti pa se bo število zaposlenih še povečevalo.

Franko Štokelj, direktor Mebla Holding, ki pod svojim okriljem združuje že 14 družb, v katerih je zaposlenih preko 700 ljudi, pa je zbranim na otvoritvi povedal, da je Meblo v Yugoexportu našel renoviranega partnerja, ekskluzivni prodajni prostor in kvalificirano delovno silo, kar bo novogoriškemu podjetju omogočilo zadovoljiti ambicije rešnega nastopa na tržišču Državne skupnosti Srbije in Črne gore. Poudaril je, da bodo v salonih družbe Meblo Yugoexport poleg proizvodov grupacije Meblo ponujali tudi programe ostalih slovenskih in srbskih ter italijanskih proizvajalcev pohištva. Izrazil je tudi prepričanje, da bo sodelovanje obrodilo rezultate, ki bodo v korist obeh partnerjev, koristilo pa bo tudi tržišču, na katerem se bodo znašli proizvodi najboljših proizvajalcev, in ne nazadnje delavcem, ki jim bo zaposlitev omogočala dostojno življenje.

Potem ko je Štokelj skupaj z Bogoljubom Karićem, trenutno enim najprodornejših in najbogatejših srbskih gospodarstvenikov, slovesno prerazdal trak novega salona s 1400 kvadratnimi metri površin v treh etažah, je povedal še, da bodo v Meblu še naprej vlagali v Srbski trg, kjer bodo že v naslednjih tednih odprli še salone v Novem Sadu, Nišu in Kragujevcu, predvsem pa si prizadevajo za to, da bi v Srbijo preselili tudi proizvodnjo, ki se na obrobju Nove Gorice zaradi ostrih pritiskov okoljevarstvenikov ne more več razvijati v načrtovanem obsegu. Povedal je še, da razmišljajo o lokaciji nekje v Vojvodini in da v kratkem pričakujejo tudi vrnitev nekdanjega Mebllovega salona v Novem Beogradu, v velikosti 1400 kvadratnih metrov. Gre za nepremičnino, ki je bila podjetju odtujena ob osamosvojitvi Slovenije.

Predsednik industrialcev Srbije in Črne gore Bogoljub Karić, ki je skupaj z bratom tudi lastnik najbolj gledane komercialne televizije v Beogradu, je v pogovoru z novinarji po otvoritvi Galerije pohištva povedal, da je Srbija, kar se gospodarskih razmer tiče, 50 let za Evropo in da potrebujejo tako rekoč vse, zato so vsi zunanji partnerji dobrodošli, srbsko gospodarstvo pa je odprto za vsakršna podobna sodelovanja. Poudaril je, da se tuji kapital v Beograd že vrača, potrebnega pa bo še veliko dela in naporov, da si bo Srbija, kjer znaša bruto dohodek na prebivalca trenutno le 3000 ameriških dolarjev, spet opomogla.

300 povabljenecv na otvoritev prestižnega salona v središču Beograda si je lahko po uradni otvoritvi ogledalo razstavljeno pohištvo v dveh etažah in oddelek družbe Meblo Jogi v kletnih prostorih, kjer se je dan kasneje kar trlo ljudi, saj so na prvi delovni dan salona pripravili posebne popuste za ceneje jogi vzmetnice, tako da je bila pred vrati Galerije pohištva na Kolarčevi ulici vrsta že ob petih zjutraj.

Nace Novak

izdelkov visoke kakovosti in čim boljše izkoriščanje kapacitet, kadrov in poslovnega prostora, kakor tudi skorajšnji prenos tehnologije in selitev

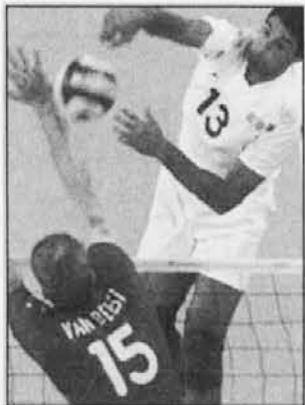
Odbojka / Olympia, Val, Soča, Sloga in Naš prapor Končno združitev?

V zadnjem tednu je v krogih zamejske moške odbojke prišlo do zgodovinske odločitve! Olympia, Val, Soča, Sloga in Naš prapor, to se pravi vsa zamejska društva, so se namreč odločila, da bodo združila moči in tako vlagala vse energije v enotne in skupne cilje. S tem korakom se za slovensko odbojko v Italiji začne pisanje nove poglavje, poleg tega pa se dokončno zaključuje obdobje kreganja in sporov med zamejskimi društvi, ki so že nekaj let doživljala krizo, tako s finančne plati kot tudi z vidika rezultatov.

Val se je moral lani odpovedati B1 ligi, letošnja sezona pa je bila za vsa moštva precej neuspešna (z izjemo mladih Slogašev v D ligi). Olympii ni uspela uvrstitve v play-off, kar je sicer uspelo Valu, ki pa je bil takoj izločen iz boja za napredovanje (v katero so v Valovem taboru vsi skrito upali...). Povrh tega pa je Soča celo izpadla iz C lige. Nesmiselno je bilo torej vztrajati na taki poti, ki ni nikomur prinesla zaželenih sadov.

Sedaj pa je pred vrati nova in sveža ekipa, v kateri bo nastopalo 12 najboljših in najbolj perspektivnih slovenskih zamejskih igralcev. Ekipa bo po vsej verjetnosti nastopala pod imenom Vala (čeprav ni še izključena možnost novega imena), ni pa še znano, v kateri telovadnici bo nastopala. Edina gotovost je, da bo ekipo vodil dosednji Valov trener Marchesini, ki je nedvomno eden od najboljših trenerjev v deželi. Na sporedu sta že bila dva treninga, na katerih se je zbralo kakih 15 igralcev. Trener Marchesini je jasno povedal, da namerava do konca junija izbrati 12 igralcev, ki bodo v naslednji sezoni nastopali v novi ekipi v C ligi, z jasnim ciljem napredovanja v B2 ligo. Na prvih treningih si je Marchesini lahko ogledal skoraj vse igralce, ki so mu na razpolago. Ti so: Nikolaj Pintar, Boris Šfilogoj, Cristian in Rayan Gravnar (Olympia), Francesco Masi, Artim Bajdak, Danijel Radetič, Giancarlo Populini (Val), David Mucci, Simon Černic (Soča) in Igor Veljak (Sloga). Najbolj odmevni so glasovi o morebitni vrnitvi Aleša Ferija, ki bi bil za C ligo pravi luksuz in

bi za moštvo predstavljal izredno trdo oporo. Še vedno ovito v meglo pa je stanje Simona Černica, ki ima zaradi študija v Ljubljani kar nekaj težav s treniranjem v Gorici. Gotovo bi z Alešem Ferijem na krilu in Simonom Černicem v vlogi podajača bila

sezona te nove ekipe zelo olajšana in bi bilo napredovanje v B2 ligo veliko lažje dosegljivo. Na prvih treningih so manjkali tudi Edi Božič (Sloga), Igor Florenin (Val) in še nekaj igralcev iz vrst Soče. Marchesini pa je gotov, da bo lahko kmalu računal tudi nanje.

Odbornik Olympie **Martin Komjanc** je o tej novi ekipi povedal sledeče: "Z združitvijo sem res zelo zadovoljen! V torek sem prisostvoval prvemu treningu in vseh mi je bil Marchesinijev pristop do igralcev, saj jim je kot prvi pogoj postavil resnost pri treniranju. Pravi problem pa so mladi igralci, saj bodo razen Masija vsi težko igrali v tako izkušeni ekipi. V pretekli sezoni sem kot spremljevalec združene mladinske ekipe U20 videl, da se je med mladimi ustvarilo res dobro vzdušje, in mislim, da bi bilo lepo, če bi tista ekipa lahko v

naslednji sezoni nastopala v D ali C ligi.

Ivo Devetak, podpredsednik pokrajinske FIPAV, pravi: "Že pred leti sem bil izredno vesel združitve na mladinskem področju in sem sedaj prav tako vesel s to novo odločitvijo zamejskih društev. Mladih ni več veliko in samo s skupnimi močmi lahko ustvarimo nekaj lepega in trdnega. Truditi se bomo morali, da bo ta ekipa pritegnila čimveč gledalcev in zanimanja nasploh in da ne bo z leti upadlo sedanje začetno navdušenje. Ne smemo dovoliti, da bo ta nova združena ekipa propadla, kot se je zgodilo s košarkarskim Jadranom."

Diego Poletto, trener mladinskih ekip Vala: "Prav je, da so se društva odločila za ta pomembni korak. Če gledamo dolgoročno, je to edina rešitev za nadaljnji obstoj slovenske odbojke v zamejstvu. Prisotnost take ekipe ni pomembna le za odbojkarke kroge, temveč za ves manjšinski šport. Pri sestavi ekipe pa bo posebno pozornost treba posvečati mladim: cilji ekipe bodo morali biti že od vsega začetka jasni. Grdo bi bilo, če bi mladi bili vključeni v ekipo, a bi med sezono nikoli ne igrali!"

Prvi odzivi glede združitve zamejskih društev so torej polni navdušenja. Sedaj je vse v rokah odbornikov naših društev in pa seveda igralcev. Če bo ta angažiranost še naprej na višku, bomo prav gotovo kmalu videli prve pozitivne rezultate te ekipe. Predvsem pa bomo lahko končno s optimizmom gledali na prihodnost zamejske odbojke!

Peter Špacapan

Italijanski nogomet

Milan-Juventus? No, mister, raje v kinodvorano (2)

V Juventusovi enajsterici je bilo takoj začitati dve pomanjkljivosti. Prva, izredno velika, je bila seveda odsotnost Nedveda (na sliki), ki ga Camoranesi nikakor ni mogel nadomestiti. Juventus je na desni strani primanjkovalo napadalnega zagona, ki ga nerazpoloženi Italo-Argentinac ni mogel zagotoviti. Breme tekanja po desnem boku si je na svoje rame moral prevzeti branilec Thuram, ki se zaradi tega ni mogel ustrezno posvečati branilskemu poslu. Milan je tako v prvem polčasu z dokajšnjo lahkoto prodiral po Juventusovem desnem boku in skoraj nemoteno prihajal do kazenskega prostora. Za zelo nesrečno potezo se je izkazala tudi postavitev Montera na levi bok. Urugvajec je sicer odlični stopper, ne more pa igrati na boku, ker je prepočasen in ga povprečno hitri nogometaši brez težav v diranju po bokih preigrajo. Milan je v prvem polčasu pokazal več od nasprotnikov, a ne zaradi vrhunske igre. Rdeče-črni so samo spretno izrabljali Lippijeve napake in Ševčenkove dobre

poteze: prodirali so po nasprotnikovi desni (zaradi Thuramove prezaposlenosti v grajenju igre) in levi (izredno hitri Ševčenko je brez težav preigral počasnega Montera) strani. Tako so si ustvarili tudi obe resnejši priložnosti: Ševčenkova razveljavljena zadetka zaradi nedovoljenega položaja Rui Coste in Inzaghijev udarec z glavo, ki ga je Buffon čudežno ubranil. Tudorjeva poškodba je sredi prvega polčasa omogočila Lippiju, da popravi napake: namesto Hrvata je vstopil bočni branilec Birindelli, ki je prevzel mesto

na levem boku, Montero pa je ponovno prevzel svojo naravno vlogo stopperja. Branjenje Ševčenkovi prodorov je bilo s hitrim Birindellijem dosti bolj učinkovito. Nerazpoložena Camoranesija je med polčasom Lippi zamenjal z veteranom Contejem, ki je odigral dober drugi polčas: dve minuti igre sta mu zadostovali, da je Juventus priigral drugo od dveh resnih priložnosti (prvo je zamudil Ferrara po odličnem posredovanju Neste v prvem polčasu) in z odličnim udarcem z glavo zatresel prečko Didovi vrat. Contejev vstop v igro in njegov doprinos ekipi je bil zelo pomemben, ker je omogočil Thuramu, da se je bolj posvetil obrambi in preprečil Milanove pohode po desnem črnobelom boku. S to potezo se je tekma dokončno umirila in postala prava uspavanka (kame-re so v drugem polčasu posvetile kader gospe, ki je zaspala kar na stopniščih stadiona) vse do stodvajsete minute, dokler se Britanci niso vrnili iz kina in si ogledali najzanimivejši del tekme, enajstmetrovke.

Streli iz bele točke so zelo kruta obsodba in kot je po tekmi dejal Juventusov trener Lippi, niso kazatelji tehnične kakovosti nogometašev, ampak kvečjemu njihove zmožnosti koncentracije pod pritiskom. Juventusovi nogometaši so podlegli preplahu in z izjemo Birindellija in Del Piera zelo nerodno zastreljali enajstmetrovke. Milanovi strelci so bili za odteneke boljši. Ševčenko, ki je odločilno enajstmetrovko zelo hladnokrvno spravil za Buffonov hrbet, je skupaj z vratarjem Dido, ki je ubranil tri enajstmetrovke, postal glavni junak dolge manchesterske noči, ki je pred televizijskimi ekrani začarala 22 milijonov Italijanov, veliko večino Britancev (in ostalih Evropejcev) pa spravila v kinodvorane.

/ konec
Andrej Černic

Atletika Lep športni podvig Mateja Krannerja

Matej Kranner - sin Marka, dolgoletnega in uspešnega odbojkarja SZ Olympie in vnuk prof. Martina Krannerja - je te dni dosegel nov lep športni uspeh. Udeležuje se in tekmuje predvsem v lahki atletiki. Potem ko je jeseni lani kot "junior" postal državni prvak v deseterboju (dekaton) in nabral 6.389 točk, je letos znatno napredoval. Na državnem prvenstvu v zaprtem prostoru (indoor) februarja v Genovi je v sektorju mnogoboja kot "senior" postal državni prvak v sedmerboju (eptatlon: 60 m, dalji-

na, krogla: 13.40 m, višina, 60 m zapreke: 8"48, skok s palico: 4'50 m, 1.000 m), kar je 3. absolutno mesto v Italiji. Pred kratkim pa je v Rimu v deseterboju "prekoračil" mejo 7.000 točk: dosegel je 7001 točko in za več kot 600 točk izboljšal lanski rezultat. Nista mu šla od rok suvanje krogle (navadno vedno čez 13 m) in met kopja (navadno okrog 50 m), tako bi bil njegov rezultat boljši še za ca. 300 točk!

Trenutno je - formalno - pri vojakih, in sicer v Športnem odseku aeronavtičarstva. (MK)

POTOPIS

Od Nove Gorice do Santiaga (31) CAMINO FRANCES

Nace Novak

Zavetišče v Calvorju je bilo svojevrstna posebnost. Stalo je ob krožnem križišču "in the middle of nowhere", daleč naokrog pa ni bilo nobene druge hiše ali poslopja. V dvonadstropni stavbi smo našli skupino starejših holandskih romarjev, oskrbnika ali oskrbnice pa ni bilo. Prišli smo utrjeni in sestrđani, pa še brez zalog hrane in cigaret. "Kaj zdaj, jebemti?" nam je krožilo po glavah, ko smo se odločili, da smo preveč zmatrani za nadaljevanje do pet kilometrov oddaljenega mesta Sarria. Na oglasni deski pri vhodu smo našli listek s telefon-

sko številko podjetja za dostavo pic iz bližnje Sarrie, in ker nismo imeli seboj res nič, smo po telefonu naročili šest pic, pijačo in cigarete.

Emilia, ki je govorila z uslužbencem, je povedala, da bodo zaradi gneče pošiljko dostavili šele čez debelo uro, kar nas je sesulo. Še bolj pa nas je sesul predviden račun, ki je znašal kar 93 evrov. Da bi prišli malo k sebi, smo šli "spucat" sebe in opremo, med pripravi na skok pod mrzlo prho pa sem se skoraj zjokal, ko sem zagledal, v kakšnem stanju je leva noga. Šele ko sem sezul pohodniške čevlje,

sem namreč spoznal, da je šel gleženj v tri kraste. Zatečen je bil kot balon in nezdrave barve. Companeros so samo zmajali z glavami, ko sem jim pokazal grdo poškodovano nogo. Leda, s katerim bi vsaj za silo zaustavil zatekanje noge, v skromno opremljenem zavetišču seveda ni bilo, zato sem si polenu podobno nogo "naflajsal" s painkillerjem oziroma kremo proti bolečini in neko drugo pasto, ki mi jo je ponudil Chris rekoč, da jo uporabljajo pri boksu za zaustavljanje zatekanja obraza ob številnih udarcih, ki jih prejema borci. Kljub temu je noga še naprej otekala in bila vse bolj grozljivo napihnjena.

Zaradi hude sestrđanosti ob prihodu sem zase naročil

dve družinski zelenjavni pici. Če bi jih dostavili dovolj hitro, bi ju, v to sem prepričan, brez večjih težav snedel, ker pa pošiljke ni in ni bilo, nas je začela med čakanjem v skupinski sobi obdelovati vse

hujsa utrujenost. Kmalu smo bili tako utrujeni, da lakota ni bila več tako prisotna. Najraje bi se odrekli gor v postelje in zaspali. Pokonci nas je držala predvsem potreba po cigaretah.

Pice in vse ostalo so nam dostavili šele okrog enajstih zvečer, ko o apetitu ni bilo več ne duha ne sluha. Ko sem dobil predse dve družinski zelenjavni pici, se mi je kar malo milo stilo ob misli na vse tiste sestrđane črnke v Afriki. Bog ve, kolikim bi tak zalogaj hrane za nekaj dni podaljšal življenje? Videl sem, da obeh ne bom mogel pojesti, saj sem bil preutrujen tudi za žvečenje in požiranje. Z ostalimi je bilo podobno, a so naročili vsaj vsake po eno. Silil sem se in spravil v želo dec tri četrti družinske pice, potem pa kapituliral. Ostali so pojedli še manj.

Čeprav sem bil res utrujen in potreben spanca, zaradi zvi-tega gležnja še dolgo nisem

mogel zaspati. Ležal sem, bujil v strop in tuhtal o tem, kako naprej. Do Santiaga me je ločilo le še dobrih 110 kilometrov in najmanj sem si želel, da bi moral s potjo prekiniti tam, tako rekoč tik pred ciljem.

Dejstva, da je pešačenja konec, sprva nisem hotel sprejeti, obenem pa sem se zavedal, da moram vendarle prisluhniti tudi sporočilom nog, če hočem še kdaj teči in sproščeno skakati ter hoditi, kar mi v življenju veliko pomeni. V iskanju kompromisne rešitve sem šel tako daleč, da sem resno razmišljal tudi o tem, da bi do Santiaga priskakljal po eni nogi, na koncu pa sem se odločil, da bom skušal naslednji dan v Sarri najti kakšen bicikel iz druge roke in se sprijaznil s tem, da je, potem ko sem v 23 dneh premagal več kot 650 kilometrov Camina, pešačenja konec.

/ dalje

Izlet z Novim glasom

Potovanje v Provanso in Andoro (3)

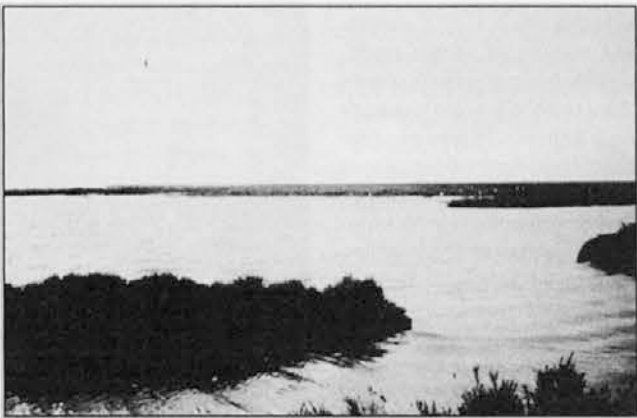
CAMARGUE

Sobotno jutro je bilo oblačno in natrpano z oblaki, bilo je tudi nekaj dežja, a prijetnega razpoloženja ni motilo, ko smo se odpravili na pohod v narodni park Camargue. Imeli smo srečo, da smo videli in slikali neke vrste štorke, ki se hranijo z živalicami, katere živijo v pesku, ki ga preplavlja morska voda. Te štorke so na visokih nogah rdeče barve z belim perjem in rdečim kljunom; zdijo se kot baletne plesalke. Obiskali smo mesto, ki se imenuje po treh Marijah iz evangelija (Les-Saintes-Maries-de-la-Mer). Po Jezusovem vstajenju naj bi sem pribežale Marija Klopajeva, Marija Jakobova in Lazarjeva sestra Marija ter sužnja Sara. Tem ženskam na čast so zgradili že v 6. stoletju prvo cerkev, ki so jo pozneje pred vdori Saracenov spremenili v nekakšno trdnjavo. Zato je tudi danes tako mogočna zgradba. Notranjost cerkve je gotška umetnina. V njej smo imeli tudi sveto mašo.

Po legendi naj bi s tremi ženami prispeli še drugi Jezusovi učenci in učenke: Lazarjeva sestra Marta naj bi ponela evangelij v Tarascon, Lazar je postal apostol Marseille, Marija Magdalena je spokorno živela v ardeških

jamah, Maksim in Sidonij sta oznanjala evangelij v pokrajini Aix-de-Provence, tri Marije in Sara pa so ostale v Camargue. To so bili kraji nekdanje

ga plimovanja. Na tem neobljudenem kraju je mestece oz. najprej stolp dal zgraditi kralj S. Ludvik IX., od koder naj bi križarji šli na svoje po-

Camargue

rimsko province, po kateri se imenuje Provansa (Provincia=Provence) in kjer je krščanska vera poglajala svoje korenine že v prvih stoletjih po Kristusu. Francoska revolucija pa je skoro vse nasilno zatrla in uničila, kar se pozna še danes. Po nakupih ali shoppingu smo se ustavili v restavraciji, kjer so nas pogostili s krajevnimi ribjimi specialitetami.

Popoldne smo namenili obisku obzidanega mesteca Aigues-Mortes. Mesteca je dobilo ime po močvirnatem območju oz. mrtvih vodah, ker so slane zaradi morske-

hode. Med tako imenovano stoletno vojno v 15. stoletju so mesteca nenadoma zavzeli francoski vojaki iz Borgogne in se nastanili v stolpu. Toda skupina domačih vojakov je presenetila speče vojake in jih pobila; ker jih je bilo veliko in jih niso mogli pokopati, so jih zasuli s soljo, od tod pregovor "slani borogonjoni". V okolici so še danes soline.

CARCASSON

V nedeljo smo se poslovili od hotela in Provanse ter se usmerili po deželi "jezikadoc" mimo Narbonne v Carcasson. Peljali smo se po po-

krajini, ki je posejana z nizkim grmičevjem, brnistrami in zelo nizkimi trtnimi nasadi. Tu je bila nekoč domovina katarov oz. protestanske ločine "čistih". Že na avtocesti smo od daleč zagledali na vzpetini nekdanjo trdnjavo in stolno cerkev nad sedanjim mestom Carcasson. Utrjeno mestece je iz 12. stoletja z baziliko, kjer smo imeli nedeljsko sv. mašo. Tokrat je bila cerkev zaprta za turiste. Slikovite ulice, moše in žene v srednjeveški noši so popestrili turistično ponudbo.

ANDORA

Popoldne smo se odpeljali proti zaželenemu srečanju z Andoro. Bil je prekrasen sončen popoldan, ki je obetal veliko lepih doživetij. Ko smo se vzpenjali na gorski prelaz Pas de la Casa na višini 2.440 m, smo občudovali zasnežene vrhove; pozimi in v spomladanskem času so tu velika smučišča. Potem smo se spustili do središča Andore, glavnega mesta Andorra la Vella, ki leži na višini 1.600 m. Andora je kneževina, a ustavna republika, oblast si delita francoski državni predsednik in škof španskega mesta Urgell. To je predvsem dežela turizma, zimskega športa in brezcarinska cona. Tu živi okrog 35.000 ljudi, predvsem Špancev, na ozemlju, ki obsega 464 km², pravih Andorcev je okrog

9.500. Opremili smo se za zimski čas, doživeli pa sončen dan in 20 stopinj toplote, kar nam je omogočilo sprehod po mestu in nakupovanje. V središču mesta je tudi cerkev sv. Petra v poznem romanskem slogu.

ARDEŠ

Naslednji dan smo po kosilu zapustili Andoro in se preko Španije vrnili v Francijo, v Narbonne. Od tod smo se na predzadnji dan v Provanso odpeljali do ardeških gričev, lahko jih primerjamo kraškemu področju s številnimi jamami; obiskali smo Magdalenino jamo. Do-

kosilo. Še prej smo občudovali pokrajino, ki jo je izoblikovala reka Ardeš. Pot nas je vodila po dolini reke Rodana in Isere do Grenobla, ki je že v francoskih Alpah. Od tod smo pa zadnji dan krenili skozi predor Frejus v Italijo. V Santhia' blizu Turina smo imeli poslovilno kosilo. Vodiču Sandru smo izrazili zahvalo za lepo in vsebinsko bogato vodenje ter z našim šoferjem Tulliom nadaljevali pot do Padove, kjer ga je zamenjal drugi šofer in nas peljal do naših krajev. Prevozili smo okrog 3.750 km.

Carcasson

bila je ime po sv. Magdalen, ki naj bi tu spokorno živela. Jama se spušča v globino 65 m in je bogata s kapniki, stalaktiti in stalagmiti ter t.i. stenski preprogami ali zavesami. V St. Martinu d'Ardeche smo se ustavili za

Potovanje je bilo zares lepo in prijetno, ker smo se vsi zdravi in zadovoljni vrnili domov. Agenciji IOT, ki je poskrbela za lep potek devetdnevnega potovanja iskrena zahvala.

/ konec (JM)

Intervju / David Štrajn, načelnik alpinističnega odseka SPDT

"V alpinizmu je najvažnejši dejavnik glava"

V toplih mesecih se mnogi ljudje radi podajo v gore. Nekateri gredo v hribe zgolj za rekreacijo, drugi pa se posvetijo tudi pravim alpinističnim turam. Pri Slovenskem planinskem društvu Trst deluje alpinistični odsek, katerega člani so prav v tem času zaposleni s tečajem plezanja, ki mu sledi sedem udeležencev. O značilnostih, privlačnosti in tudi nevarnostih alpinizma smo se pogovorili z načelnikom odseka Davidom Štrajnom.

Katera je razlika med planinstvom in alpinizmom?

Ko sem se pogovarjal z nekim legendarnim slovenskim alpinistom o alpinizmu, mi je ta odgovoril, da, če bi vprašali dvesto alpinistov, kako definirati alpinizem, bi dobili dvesto različnih odgovorov. Moje mnenje je, da ni večjih razlik, dober planinec je lahko tudi dober alpinist, le da alpinist si zastavi težje cilje, a je za te cilje tudi bolj treniran in izurjen. Oba pa na isti način uživata v naravi.

V Zbornikih slovenskega športa v Italiji so poročila o delovanju vašega odseka še kako laskava, narašča pa tudi število mladih, ki jih zanima alpinizem. Kje so vzroki za tako zanimanje in koliko tečajnikov imate letos?

Lep del laskavosti poročil o delovanju alpinističnega odseka pri Slovenskem planinskem društvu Trst je zasluga podvigov člana odseka Erika Svaba. Že vrsto let se bavi z alpinizmom prav v vseh njegovih panogah na profesionalni ravni. Kar se pa tiče organizacije te-

čajev in drugih nič manj važnih podvigov, so to sad aktivne skupinice navdušenih plezalcev in turnih smučarjev, ki deluje, več ali manj organizi-

rano čisto na prijateljski ravni. Letno, če nam uspe, organiziramo tečaj spoznavanja plezalnih veščin, plezanja večraztezanih smeri, hoje po ledenih in turnega smučanja. Ni nam še uspelo izpeljati tečaja o plezanju po ledenih slapovih, a ni rečeno, da nam ne bo to uspelo v bodoče. Res, med mladimi narašča zanimanje za plezanje na stene, ki so že opremljene in so zato varne, plezanje po tradicionalnih alpinističnih smereh v gore pa ni deležno istega uspeha. Me-

nim, da je vzrok za takšen uspeh tečaja plezanja prav v tem, da so dosegljivejši in varnejši kot v preteklosti. Letos imamo sedem perspektivnih tečajnikov.

Kaj potrebuje oseba, ki se odloči, da se bo ukvarjala z alpinizmom? Na kaj je treba biti pripravljeni oz. pozorni?

Najprej toplo predlagam, da se udeleži kakega tečaja v okviru kakega planinskega društva. Važno je, da razume, da to ni le šport, ampak je s to aktivnostjo povezanih nešteto dejavnikov. Pri naših tečajih plezanja učimo poleg tehnike premikanja na skali tudi vremenoslovje in govorimo tudi o nevarnosti v gorah. Ob plezanju tečajnika opazujemo in mu svetujemo previdnost v primeru, da bi ta ob preveliki navdušenosti prezrl nevarnosti. Naj še povem, da je pri vseh alpinističnih panogah najvažnejši dejavnik glava oz. volja in šele potem fizična pripravljenost. Upam si trditi, da se lahko vsaj s plezanjem v vrtec oz. v opremljenih plezališčih res lahko ukvarja vsakdo.

Katere pa so težavnostne stopnje?

Vsaka alpinistična panoga ima svojo težavnostno stopnjo. Stopnje za smeri v plezališčih ne veljajo za smeri v gorskih stenah, ki so opremljene s klini. Večkrat se godi, da se neizurjen plezalec zmore težjo smer v urejenem plezališču blizu doma, ko pa gre v hribe ni zmožen preplezati niti smeri nižje stopnje, ker je ta neopremljena. Preden se podamo na katerokoli turo v še nepoznan kraj, je bolje, da se o tej na čim boljši način informiramo.

V prvi polovici letošnjega leta so nekateri člani odseka že dosegli zavidljive uspehe. Kaj načrtujete v drugi polovici?

Delovanje odseka je malo tudi prepuščeno posameznim navezam, večkrat se godi, da se načrtuje mnogo, se pa potem uresniči bolj malo. Tečaji so vsekakor trenutek, ko se dobimo in skupaj gremo na izlet v kako bolj oddaljeno steno. Rad prišluhnem željam članov odseka in skupaj pripravimo zanimivejše predavanja ali tečaj s kakšnim gorskim vodičem ali spust s kakega zasneženega vrha. Trenutno se resneje pripravljamo tudi na stoletnico društva, ki bo prihodnje leto. Poleg plezanja v raznorazna plezališča se del naših tudi aktivneje udeležuje tekem v balvaniranju v sklopu dežele Furlanije-Juljske krajine. Skoraj vsa deželna društva skupaj prirejajo letno pet tekem, ki so dobro obiskane in privlačijo res številno publiko. Načrtov, volje in močnosti uspeha je res dosti.

Ivan Žerjal

V Kulturnem domu v Sovodnjah

Pokažimo, kar znamo!

In koliko znajo! bi zgornjemu naslovu prireditve, ki je bila v sredo, 4. t.m., v Kulturnem domu v Sovodnjah, lahko dodali številni gledalci, ki so z radovednostjo prihiteli v dvorano, da bi se z malčki iz vrtca in njihovimi starši ter starši prvošolčkov poveselili ob skorajšnjem slovesu šolskega leta. Po pozdravnih besedah učiteljice Vere Česčut, ki je s kolegico Anico Graunar pripravila otroke za pester nastop, se je 25 deklet in fantičev predstavilo z dvema ljudskima pesmima. Za njimi je dvanajst najmlajših pogumno zrecitalo tri pesmice, potem pa so se s pesmijo in gibi oglasili Murenčki. Šest srednjih otrok je s svojimi uganjami preizkusilo gledalce. Po znani Terezinki so se cicibani peljali okoli sveta s plesnim vlakom in na postajah vsakič zaplesali ples, značilen za tisti kraj. Kako se račke smešno zibljejo, pa so prikazali skupaj z mamicami. Sedem največjih otrok, ki letos zapuščajo ustvarjalne, a tudi brezskrbne dni, preživete v toplini vrtca, in se z veseljem, upajočim korakom usmerja v svet učenosti, je zaigralo na orf instrumente in odpelo nekaj izštevank ter se poslovalo s pesmico.

V drugem delu večera pa so, kot lansko leto, mamicе pozabavale otroke in publiko s plesom in prizorčkom pod vodstvom mentorice Vesne

Tomsič (na sliki), ki neustavljivo stresa iz rokava svoje odrske domislisce. Hudomušna pesmica *Če bi živeli v pradedni* je bila podlaga za šegav prikaz plesnih in razpoloženjskih občutkov naših daljnih prednikov in je sprožila val smeha in ploskanja. Potem so se mamicе prelevile v igralko in s pravljico o Repi velikanki, ki jo je dramatizirala in priredila Vesna, popeljale gledalce na kmetijo, ki sta jo upravljala s svojimi ljubčki-domaćimi živalicami dedek Lojze in babica Adela. Učeni pusek je s svojimi kemijskimi formulami pomagal, da je na vrtu bujno zrasla povrtnina in med njo ogromna repa, ki so jo izpulili šele s pomočjo miške. Igrico, prežeto s humornimi iskricami, so mamicе, oblečene v pisane kostume, poudarjajoče lastnosti prikazanih živali, lepo izpeljale ter dokazale, da jim je bil nastop ob vloženem trudu tudi v veliko zabavo in razvedrilo.

Iva Koršič